

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 1529

Eindverslag Hasselt, Aldestraat 50

Renovatie en uitbreiding van een stadswoning

Sid Skrabanja & Natasja De Winter
Maart 2025

ARON-RAPPORT 1529

EINDVERSLAG

HASSELT, ALDESTRAAT 50 RENOVATIE EN UITBREIDING VAN EEN STADSWONING

Sid Skrabanja & Natasja De Winter

Bilzen
2025

Colofon

ARON rapport 1529 – Eindverslag – Hasselt, Aldestraat 50: Renovatie en uitbreiding van een stadswoning

Erkend archeoloog:	Sid Skrabanja (OE/ERK/Archeoloog/2024/00003)
Auteurs:	Sid Skrabanja & Natasja De Winter
Bijdragen:	N.v.t.
Foto's en tekeningen:	ARON bv (tenzij anders vermeld)
Wettelijk depot:	D/2025/12.651/5

ARON bv bewaart op een beveiligde wijze enkel informatie over opdrachtgevers en initiatiefnemers met specifieke doelen. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Gegevens worden op vraag van de opdrachtgevers of initiatiefnemers aangepast of gewist.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bv mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bv

Archeologisch Projectbureau
Bremakker 35
3740 Bilzen-Hoeselt
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 089/511.792

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1 Administratieve gegevens	4
1.2 Archeologische voorkennis	6
1.3 De onderzoeksopdracht	6
1.3.1 De geplande werken en hun impact.....	6
1.3.2 Vraagstelling	8
1.3.3 Randvoorwaarden	10
1.4 Werkwijze en strategie	10
2. DE ARCHEOLOGISCHE SITE.....	13
2.1 Het onderzoeksgebied	13
2.1.1 Landschappelijk kader	13
2.1.2 Historisch kader	18
2.1.3 Archeologisch kader	22
2.2 Bodemopbouw	24
2.3 De sporen	25
2.3.1 IJzertijd	26
2.3.2 Late middeleeuwen	27
2.3.3 De tweede helft van de 15 ^{de} of de 16 ^{de} eeuw.	29
2.3.4 Postmiddeleeuwse en recentere sporen.....	31
2.4 De vondsten	37
2.4.1 Inleiding	37
2.4.2 Aardewerk	37
2.4.3 Metaal	43
2.4.4 Conclusie	43
2.5 Synthese van de kennis van de site.....	44
2.6 Samenvatting	47
3. DEPONEREN VAN HET ENSEMBLE.....	48
BIBLIOGRAFIE	50

BIJLAGEN

Bijlage 1: Lijst van afkortingen

Bijlage 2: Periodentabel

Bijlage 3: Fotolijst

Bijlage 4: Sporenlijst

Bijlage 5: Vondsten- en stalenlijst

Bijlage 6: Het assessmentrapport

Bijlage 7: Overzichtsplan vlak 1 op bestaande toestand

Bijlage 8: Overzichtsplan vlak 2 op bestaande toestand

Bijlage 9: Overzichtsplan vlak 3 op bestaande toestand

Bijlage 10: Coupetekeningen en profielen

INLEIDING

De initiatiefnemer plande op een circa 390 m² groot gebied langs de Aldestraat te Hasselt (prov. Limburg) de renovatie en uitbreiding van een stadswoning op nr. 50.

Voor de realisatie van dit project was een omgevingsvergunning vereist, waaraan een in akte genomen archeologienota diende toegevoegd te worden. Voor de uitvoer van het project dienden immers bodemingrepen uitgevoerd te worden. Daarnaast was het terrein -waarvan de perceelsoppervlakte kleiner is dan 3000 m²- gelegen in de vastgestelde archeologische zone "Historische stadskern van Hasselt".¹

Naar aanleiding hiervan werd in 2023 door Aron bv een archeologienota opgemaakt. Deze archeologienota beschreef de resultaten van het bureauonderzoek dat voor het volledige gebied werd uitgevoerd. Gezien de locatie van het onderzoeksgebied werd besloten om direct over te gaan tot een archeologische opgraving. Deze archeologienota, die ID 28132 meekreeg, werd door Onroerend Erfgoed in akte genomen zonder bijkomende voorwaarden.²

De opgraving (2024J41) werd door Aron bv in oktober en november 2024 uitgevoerd. Een archeologierapport met ID 3220 werd ingediend op 8 januari 2025.

Bij het onderzoek werden sporen aangetroffen die te relateren zijn met menselijke activiteit vanaf de late middeleeuwen. De oudste sporen dateren uit de 13de of het begin van de 14de eeuw. Verder werden er postmiddeleeuwse bakstenen funderingen aangetroffen die te relateren zijn met gebouwen die nog te zien zijn op het primitief kadaster uit het midden van de 19de eeuw (1840-1843). Kort daarna werden deze gebouwen afgebroken om plaats te maken voor de huidige bebouwing.

¹ Zie hiervoor de beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek bij het aanvragen of verlenen van vergunningen. https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/news/downloads/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf

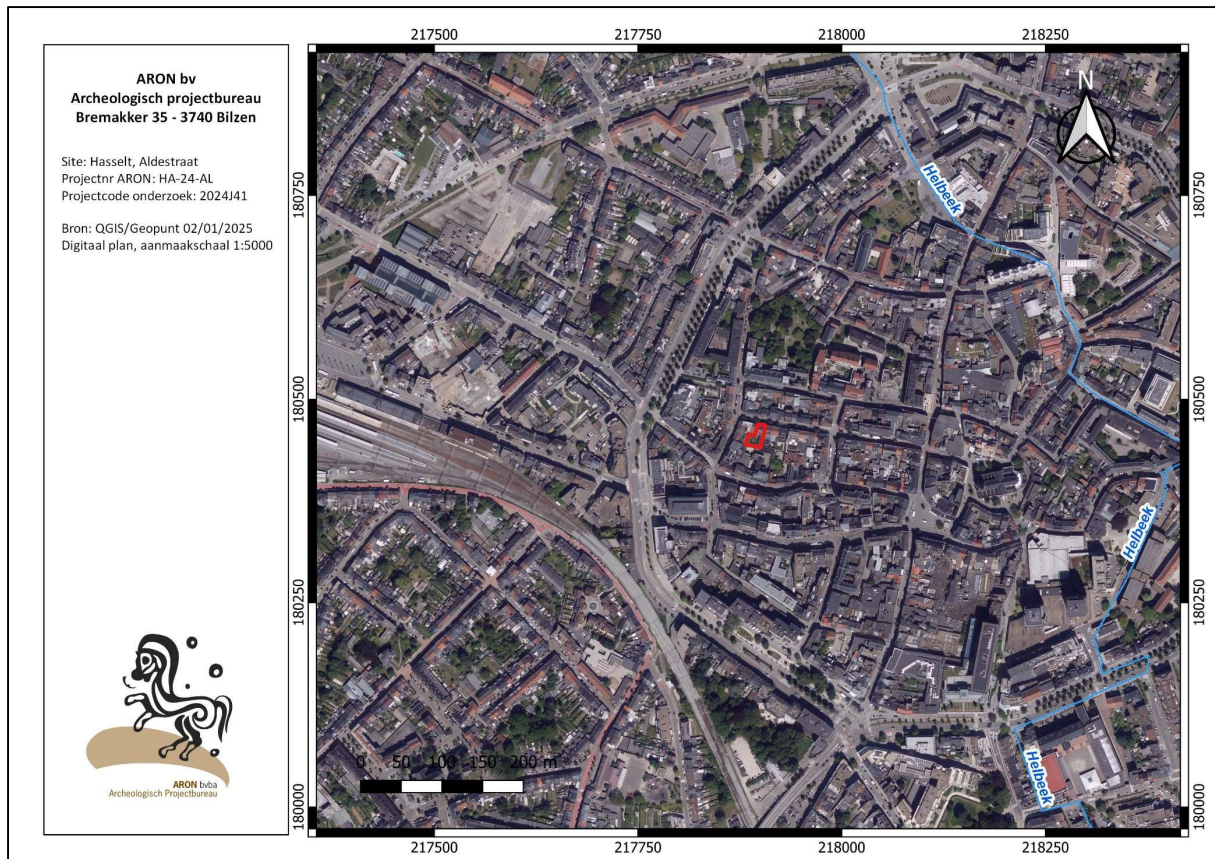
<https://inventaris.onroenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11895>

² De Loof & Driesen 2023, 7-11.

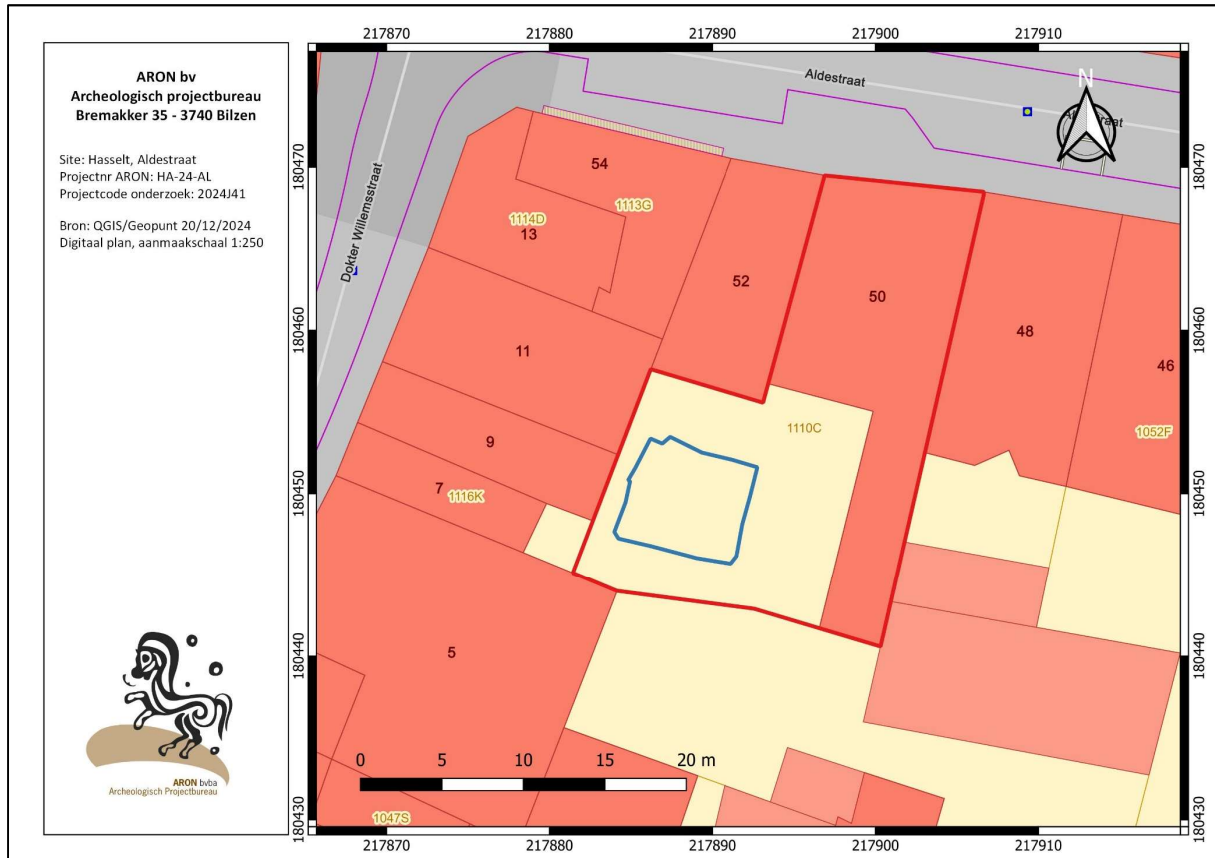
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	2024J41	
Naam en erkenningsnummer Archeoloog	Sid Skrabanja OE/ERK/Archeoloog/2024/00003	
Rechtspersoon	Aron bv Archeologisch Projectbureau, Bremakker 35, 3740 Bilzen - Hoeselt. OE/ERK/Archeoloog/2015/00006	
Andere actoren en specialisten binnen het project	Functie	Naam
	<i>Projectleiding</i> <i>Veldwerkleider</i> <i>Assistent-archeoloog</i> <i>Topograaf</i> <i>Materiaaldeskundige</i>	Petra Driesen en Natasja De Winter Sid Skrabanja Thomas Gythiel Joris Steegmans Natasja De Winter
Extern wetenschappelijk advies	<i>N.v.t.</i>	<i>N.v.t.</i>
Adresgegevens	Hasselt, Aldestraat 50	
Bounding box coördinaten	xMin, yMin 217881.42,180440.58; xMax, yMax 217906.64,180469.49	
Kadaster	Hasselt, 1 ^e Afd., Sectie H, perceel 1110C	
Oppervlakte	Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 390 m ² . De oppervlakte die tijdens het onderzoek werd opgegraven bedraagt 47 m ² . Er is een behoud <i>in situ</i> voorzien voor 157 m ² .	
Begin- en einddatum van het veldwerk	3 oktober – 26 november 2024	

Afb. 1: Orthofoto met afbakening van het onderzochte gebied.

Afb. 2: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood) en de opgegraven zone (blauw).

1.2 ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Op het terrein werd voorafgaand aan deze opgraving nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. In de onmiddellijke en ruimere omgeving zijn wel tal van CAI-locaties bekend die wijzen op menselijke aanwezigheid in de omgeving vanaf het mesolithicum (Zie 2.1.3 Archeologisch kader).

1.3 DE ONDERZOEKSOPDRACHT

1.3.1 DE GEPLANDE WERKEN EN HUN IMPACT

De initiatiefnemer plant aan de Aldestraat te Hasselt de renovatie en uitbreiding van een stadswoning. Het onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van ca. 390 m².

In het kader van dit project waren binnen het onderzoeksgebied initieel de volgende werken gepland³:

- De aanleg van een liftput in de bestaande kelder.
- Afbreken van de bestaande verhardingen en egalisatie van de tuin.
- Renovatie en uitbreiding van de zijvleugel aan de oostzijde van het perceel. Deze vleugel zou uitgebreid worden met een serre aan de zuidzijde en een extra fundering die de verbinding zal vormen tussen deze zijvleugel en het voorziene volume in de zuidwestelijke hoek van de tuin.
- De bouw van een nieuw volume in de zuidwestelijke hoek van de tuin. Dit volume zou bestaan uit een gelijkvloerse verdieping met een zwembad op het dak.
- De plaatsing van een hemelwaterput, bufferput en RW-filter in het midden van de tuin.

Hiervoor waren volgens de archeologienota de volgende bodemingrepen nodig:

- Liftput: zou worden ingebouwd in de bestaande kelder, waardoor een deel van de kelder afgebroken diende te worden.
- Egalisatie van de tuin: het achterste gedeelte van de tuin zou tot ca. 66 cm onder het huidige maaiveld afgegraven worden.
- Renovatie en uitbreiding van bestaande zijvleugel: zowel de nieuwe serre als de nieuwe fundering zouden gefundeerd worden op volle grond, ca. 1 m onder het maaiveld.
- Het nieuwe volume met het zwembad zou gedeeltelijk ondergronds komen te liggen, en zou gefundeerd worden op een niveau van ca. 1,6 m onder het maaiveld (ca. 0,9 m onder het verlaagde tuinniveau).
- Voor het plaatsen van de waterputten zou een uitgraving tot ca. 2,8 m onder het maaiveld plaatsvinden.

De omvang van deze bodemingrepen bracht met zich mee dat in de archeologienota een vervolgonderzoek onder de vorm van een opgraving nodig werd geacht. Hierbij diende de volledige tuinzone en de locatie van de liftput opgegraven te worden tot op verschillende dieptes (*Afb. 3*). De delen van de kelder die afgebroken zouden moeten worden voor het plaatsen van de liftput zouden vóór afbraak geregistreerd dienen te worden.

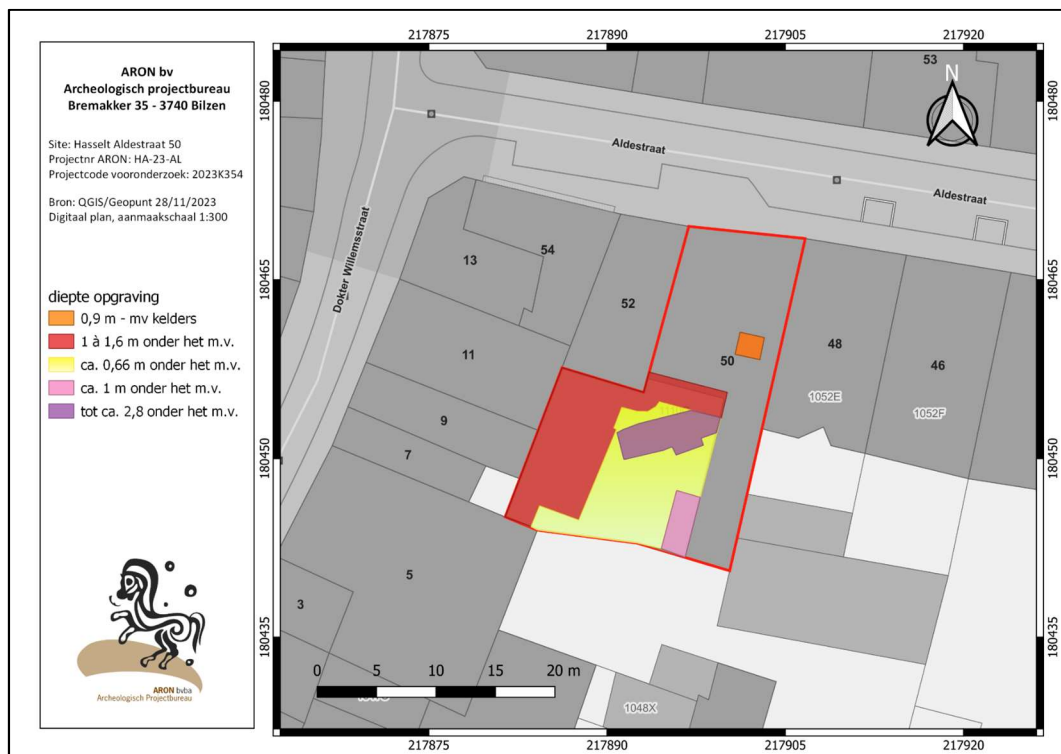
Bij aanvang van de opgraving bleken de oorspronkelijke plannen gewijzigd te zijn (*Afb. 4*):

- Liftput: er werd besloten om een ander type lift te installeren waardoor een liftput niet meer nodig was. Hierdoor was het uitgraven van de liftput en het deels afbreken van de keldervloer niet meer nodig. Bijgevolg was het ook niet meer nodig om de kelders te registreren en de plaatsing van de lift archeologisch te begeleiden.
- Egalisatie van de tuin: in plaats van de tuin af te graven zouden er hoogteverschillen gecreëerd worden door grond (die afkomstig was van het uitgraven van het zwembad, zie hieronder) op te hogen. De zo gecreëerde terrassen worden afgeboord met een steen.

³ De Loof & Driesen 2023, 7-11.

- Renovatie en uitbreiding van bestaande zijvleugel: de geplande extra fundering werd niet meer geplaatst ten gevolge van andere veranderingen in de bouwplannen (zie hieronder). De renovatie van de bestaande zijvleugel werd minder diep gefundeerd dan oorspronkelijk gepland, op ca. 40 cm diepte in plaats van de oorspronkelijk voorziene 1 m. De afbraak van delen van deze zijvleugel werden archeologisch begeleid. De uitgegraven funderingssleuf werd archeologisch geregistreerd. De serre die tegen de bestaande zijvleugel aangebouwd zou worden, werd slechts op 15 cm diepte gefundeerd.
- Het nieuw te bouwen volume met zwembad op het dak werd geschrapt. In plaats daarvan werd gekozen voor een conventioneel uitgegraven zwembad in het midden van de tuinzone. Als gevolg hiervan was het aanleggen van diepe funderingen in de zuidwesthoek en langs de noordzijde van de tuinzone niet meer nodig. De toekomstige locatie van het zwembad in het midden van de tuinzone diende wel opgegraven te worden.
- De geplande waterputten werden ook geschrapt en vervangen door een reservoir van 10.000 l dat geïntegreerd werd in de kuip van het zwembad. Hierdoor konden het zwembad en de locatie van de regenwaterput in één keer samen opgegraven worden.
- In plaats van een nieuwe vleugel die het volume met zwembad op het dak zou verbinden met het bestaande gebouw, langs de noordzijde van de tuin, werd er in de noordwestelijke hoek van de tuinzone een kleiner bouwvolume voorzien met badruimte en opslagruimte. Dit volume zal echter gefundeerd worden in een opgehoogd deel van de tuinzone en deze bodemingrepen zullen zodoende geen invloed hebben op het bodemarchief.

Deze veranderingen zorgden ervoor dat de impact van de werken op het archeologisch bodemarchief een stuk minder groot was dan oorspronkelijk voorzien. Zo hoefde enkel nog de zone van het zwembad en de RWA-put in het midden van de tuinzone opgegraven te worden. Bijgevolg kon de op te graven oppervlakte gereduceerd worden van ca. 204 m² naar ca. 47 m². Daarnaast werd een funderingssleuf van de renovatie van de bestaande zijvleugel aan de oostzijde archeologisch geregistreerd.

Afb. 3: Plan uit de oorspronkelijke archeologienota met aanduiding van de geplande opgraafdieptes. Oranje: liftput. Rood: nieuw volume met zwembad en verbinding met bestaande zijvleugel. Geel: verlaging van tuinniveau. Lichtpaars: nieuw aan te bouwen serre langs de bestaande zijvleugel. Donkerpaars: uitgraving voor de plaatsing van de waterputten (Bron: De Loof & Driesen 2023).

Afb. 4: Uitvoeringsplan der werken met vermelding van uitgraafdieptes (het noorden is naar onder). De blauwe rechthoek in het midden is het zwembad. De witte rechthoek direct rechts hiervan is de RWA-put die geïntegreerd is in de zwembadkuip. Hieronder bevindt zich het volume met badruimte en opslagruimte. De dikke rode lijnen zijn de taluds om de voorziene hoogteverschillen in de tuin te overbruggen. Linksboven in de tuinzone bevindt zich de geplande serre, en links onder het midden, in het bestaande gebouw, bevindt zich de liftkoker (Bron: initiatiefnemer, d.d. 19/12/2024).

1.3.2 VRAAGSTELLING

Doel van de archeologische opgraving is een inzicht te verkrijgen in de aard en de datering van de archeologische site. Uitgaande van de resultaten van omliggende onderzoeken betreft het de pre-stedelijke en stedelijke context van Hasselt.

In het programma van maatregelen van de oorspronkelijke archeologienota werden de volgende onderzoeksvragen voorgesteld:

Registratie van de aan te leggen liftput in de te behouden kelders en eventuele datering van de ondergrondse ruimtes:

- Zijn er restanten van vroegere bouwfases van het pand aanwezig?
- Indien ja, kunnen de vroegere bouwfases gedateerd worden?
- Zijn er restanten van de oorspronkelijke vloer aanwezig?
- Indien blijkt dat de kelders ouder dan de 19de -eeuwse bouwphase zijn: Welke is de datering van de huidige kelders?
- Kan de ouderdom van de kelders op basis van archeologische vondsten bepaald worden?
- Zijn er eventueel nog vroegere (onbekende) bouwfases?
- Kunnen de resultaten van het bureauonderzoek fijngesteld worden?

Stratigrafie

- Hoe ziet, bondig samengevat, de stratigrafische opbouw van de site er uit (van oud naar jong)?

Sporen

- Zijn er sporen die gelinkt kunnen worden aan het middeleeuwse of pré-middeleeuwse gebruik van het terrein? Zo ja, uit welke periode dateren deze sporen en wat is de interpretatie ervan?
- Kunnen de postmiddeleeuwse sporen gerelateerd worden met de structuren die zichtbaar zijn op historische kaarten?
- In hoeverre kunnen er gebouwplattegronden worden herkend en kunnen er uitspraken worden gedaan met betrekking tot de typen plattegronden en functionele en constructieve aspecten van de gebouwen? Is er sprake van herstelfasen? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de gebouwen?
- Hoe eindigde iedere bewoningsfase (brand, afbraak, verbouwing,...)?
- Zijn er sporen aanwezig van tuininrichting en cultiveringslagen? Hoe was de zone ingedeeld? Is er een evolutie in tijd waar te nemen?
- Zijn er naast bewoningssporen en structuren en sporen van een tuininrichting ook sporen die wijzen op andere specifieke activiteiten? Zo ja, wat is de datering, de aard en de omvang (kleinschalig, eigen gebruik versus grootschalig, marktgericht) van deze activiteiten? Passen deze in de historische context van de locatie?

De vondsten

- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten, wat is de vondstdichtheid en de conserveringsgraad?
- Indien aanwezig, hoe moeten eventuele lithische artefacten geïnterpreteerd worden? Bevinden deze zich nog in situ, zijn ze restanten van uitgeloopte of vergraven sporen, ..?
- Wat kan er op basis van het organische en anorganische vondstmateriaal gezegd worden over de datering van de site, de materiële cultuur en de activiteiten op de site?

Prehistorie

- Is er prehistorie aanwezig en zo ja is het primair of secundair en kan het gedateerd worden?

Natuurwetenschappelijk onderzoek

- Wat zijn, bondig samengevat, de resultaten van het natuurwetenschappelijk onderzoek?

Interpretatie vindplaats

- Hoe passen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsgeschiedenis en stadsontwikkeling van Hasselt?

Door veranderingen in de bouwplannen bleek het niet meer nodig om de bestaande kelders te registreren, waardoor de gerelateerde onderzoeksvragen komen te vervallen.

1.3.3 RANDVOORWAARDEN

De nota met het programma van maatregelen voor de archeologische opgraving (ID 28132) werd door het *Agentschap Onroerend Erfgoed* in akte genomen zonder bijkomende voorwaarden op te leggen.

1.4 WERKWIJZE EN STRATEGIE

De aanvang van het onderzoek werd op 2 oktober 2024 via het archeologieportaal gemeld bij het Agentschap Onroerend Erfgoed onder ID 8691.

De opgraving werd uitgevoerd op 3 oktober 2024 en tussen 20 en 26 november 2024. De projectverantwoordelijke was Petra Driesen. Sid Skrabanja was aanwezig als veldwerkleider. Thomas Gythiel en Joris Steegmans waren aanwezig als assistent-archeologen. Joris Steegmans verzorgde ook de topografie en het opmaken van de plannen.

De strategie zoals uitgezet in het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota werd slechts deels gevolgd. Dit had vooral te maken met veranderingen in de bouwplannen die hebben plaatsgevonden tussen het indienen van de archeologienota en het uitvoeren van de opgraving.

Volgens het oorspronkelijke programma van maatregelen zou de opgraving plaatsvinden op twee locaties binnen het onderzoeksgebied. Binnen het gebouw zelf zou het uitgraven van een liftput opgevolgd worden. Hierdoor zou ook een deel van de kelders onder het gebouw verwijderd moeten worden, waardoor registratie van dit deel van de kelders nodig was.⁴ Daarnaast zou de gehele tuinzone opgegraven moeten worden. De maximale opgravingsdiepte hing af van de verschillende ingrepen die in deze tuinzone gepland waren (*Afb. 3*). Zo werd aan de west- en noordzijde van de tuin een fundering voorzien voor een tuinhuis met zwembad op het dak. Centraal in het noordelijke deel van de tuin waren regenwaterputten voorzien, en in de zuidoostelijke hoek werd een uitbreiding van een serre voorzien. Verder zou het grondniveau van de gehele tuin verlaagd worden met ca. 66 cm.

Na het indienen van de archeologienota werden de bouwplannen echter aangepast. Zo werd het tuinhuis met zwembad op het dak vervangen door een uitgegraven zwembad, dat ook van locatie veranderde van de westzijde van de tuin naar het midden van de tuin. De plannen wat betreft de regenwaterputten veranderden: in plaats van twee putten werd gekozen om slechts één put te plaatsen. Er werd beslist om deze put te integreren in de betonnen kuip van het zwembad, waarbij aan de westzijde van de zwembadkuip een extra reservoir werd aangebracht dat als regenwaterput zou gaan functioneren. Hierdoor was het niet meer nodig om de locatie van de regenwaterput apart op te graven, maar kon dit als één geheel met de rest van de put voor het zwembad opgegraven worden. De voorziene lift werd doorgetrokken tot in de kelder maar een liftput bleek niet meer nodig te zijn. Hierdoor was het uitgraven van de liftput, het wegbreken van een deel van de kelders en bijgevolg het archeologisch opvolgen hiervan ook niet meer nodig.

⁴ De Loof & Driesen 2023, 6.

De wijzigingen in de bouwplannen zorgden ervoor dat uiteindelijk enkel de zone van het toekomstige zwembad plus de naastgelegen regenwaterput, centraal in de tuin, opgegraven hoefde te worden (*Afb. 2*). Wel werd er aan het begin van de eigenlijke opgraving een funderingssleuf langs de oostelijke en noordelijke rand van de tuin gegraven en geregistreerd. Hierin werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Ook de sloop van de veranda aan de noordkant van de tuin en de zijvleugel aan de oostzijde van de tuin werden opgevolgd. Dit leverde eveneens geen archeologische sporen op.

Er werd één werkput (WP1) aangelegd ter hoogte van de geplande locatie van het zwembad en de RWA-put. Deze werd onderzocht middels drie vlakken aangelegd op een diepte van 0,7 m, 1,2 m en 1,9 m onder het maaiveld, wat respectievelijk overeenkomt met een niveau op de onderzijde van de bovenste verstoorde laag, een niveau in de aanwezige zwarte laag en een niveau in de top van de moederbodem. De vlakken werden machinaal aangelegd met een rupskraan van 3,5 ton voorzien van een platte bak van ca. 1,5 m breed.

Tijdens het aanleggen werd de kraan al schavend opgevolgd waarna de vlakken verder manueel werden opgeschoond. Hierbij werd specifiek aandacht besteed aan het kunnen voorkomen van prehistorische artefacten.

Vervolgens werden er overzichtsfoto's van de vlakken genomen en werden de individuele sporen beschreven, gefotografeerd en met de GPS ingemeten. De sporen werden onderzocht met een metaaldetector die het volledige spectrum aan archeologische metalen kan detecteren. De digitale opmetingen gebeurden door middel van een Leica Viva GPS, met een planimetrie in Lambert coördinaten (ESPG:31370) en een altimetrie ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing, conform CGP 14.3. De vier putwanden werden na aanleg van het onderste vlak als profielen geregistreerd, conform de bepalingen in hoofdstuk 10 van de Code Goede Praktijk.

Tijdens het onderzoek werden 46 sporen geregistreerd. In het onderste vlak werden negen van deze sporen (1, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 45 en 46) met de hand gecoupeerd. Deze sporen werden gecoupeerd omdat ze klein van omvang waren en op basis van bijmenging, uiterlijk en stratigrafie als de oudste sporen werden ingeschat. Deze coupes werden geregistreerd en ingemeten, waarna de tweede helften werden opgegraven. Dit gebeurde ook manueel. De sporen en coupes werden conform CGP 15.5 geregistreerd. De analoge registratie werd op het terrein uitgevoerd conform CGP 14.4. De overige vijf sporen (29, 32, 33, 41 en 43) werden niet gecoupeerd. Het ging om meer omvangrijke sporen, waarvan 32 en 33 als recent bestempeld konden worden. Daarnaast was het vlak wegens omstandigheden reeds 70 cm dieper aangelegd dan nodig voor de bouw van het zwembad en RWA-put. Hiermee was de maximale opgravingsdiepte zijnde de geplande verstoringsdiepte inclusief buffer van 30 cm reeds overschreden. In de sporen werd evenwel een manuele boring geplaatst om de diepte ervan te kunnen bepalen.

Er werden tijdens het onderzoek 28 vondstnummers uitgeschreven. Deze hebben allen betrekking op vondstmateriaal; er werden geen stalen genomen. Alle vondsten die tijdens het onderzoek werden aangetroffen, werden handmatig ingezameld en zijn afkomstig uit sporen. De vondsten werden na de opgraving gewassen, uitgesorteerd per materiaalcategorie en verpakt volgens de regels van de Code Goede Praktijk.

De GPS-opmetingen werden uitgelezen in AutoCAD. De gegevens werden verwerkt in plannen die conform CGP 14.3 werden opgesteld. De coupe- en profieltekeningen werden gedigitaliseerd in AutoCAD, conform CGP 14.4 en CGP 14.5. GIS-bestanden werden opgemaakt in QGIS. Er werd een fotolijst opgesteld, conform CGP 14.11.4. De sporen werden opgenomen in een sporenlijst opgemaakt conform CGP 14.11.7. De sporen werden beschreven en geïnterpreteerd door middel van een assessment conform CGP 22.3.4. Ook werd er een vondsten- en stalenlijst opgesteld conform CGP 14.11.5 en 14.11.6.

Afb. 5: Begin van de aanleg van vlak 1.

Afb. 6: De aanleg van vlak 3.

2. DE ARCHEOLOGISCHE SITE

In dit hoofdstuk wordt eerst dieper ingegaan op het landschappelijke ligging van de site en wordt het historisch en archeologisch kader van de site en haar omgeving geschetst (2.1). Vervolgens wordt de bodemopbouw besproken (2.2). Daarna wordt de site beschreven aan de hand van het bestand aan de hand van het bestand aan sporen en vondsten (2.3 en 2.4), en volgt een datering en interpretatie van de site (2.5).

Voor het assessmentrapport van de sporen, vondsten en stalen wordt verwezen naar het document in bijlage 6.

2.1 HET ONDERZOEKSGEBIED

2.1.1 LANDSCHAPPELIJK KADER

Het terrein - dat zich in het westelijke deel van de stadskern van Hasselt situeert - ligt volledig binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Hasselt (besluit ID 140049).⁵ Het projectgebied wordt in het noorden begrensd door de Aldestraat. Langs de andere zijden grenst het gebied aan private percelen. Het onderzoeksgebied wordt ingenomen door bebouwing en verharding aan de straatzijde en langs de zuidoostelijke perceelgrens. Centraal en in het zuiden bevond zich een tuin met gras en hoge beplanting en enkele verhardingen (Afb. 7).

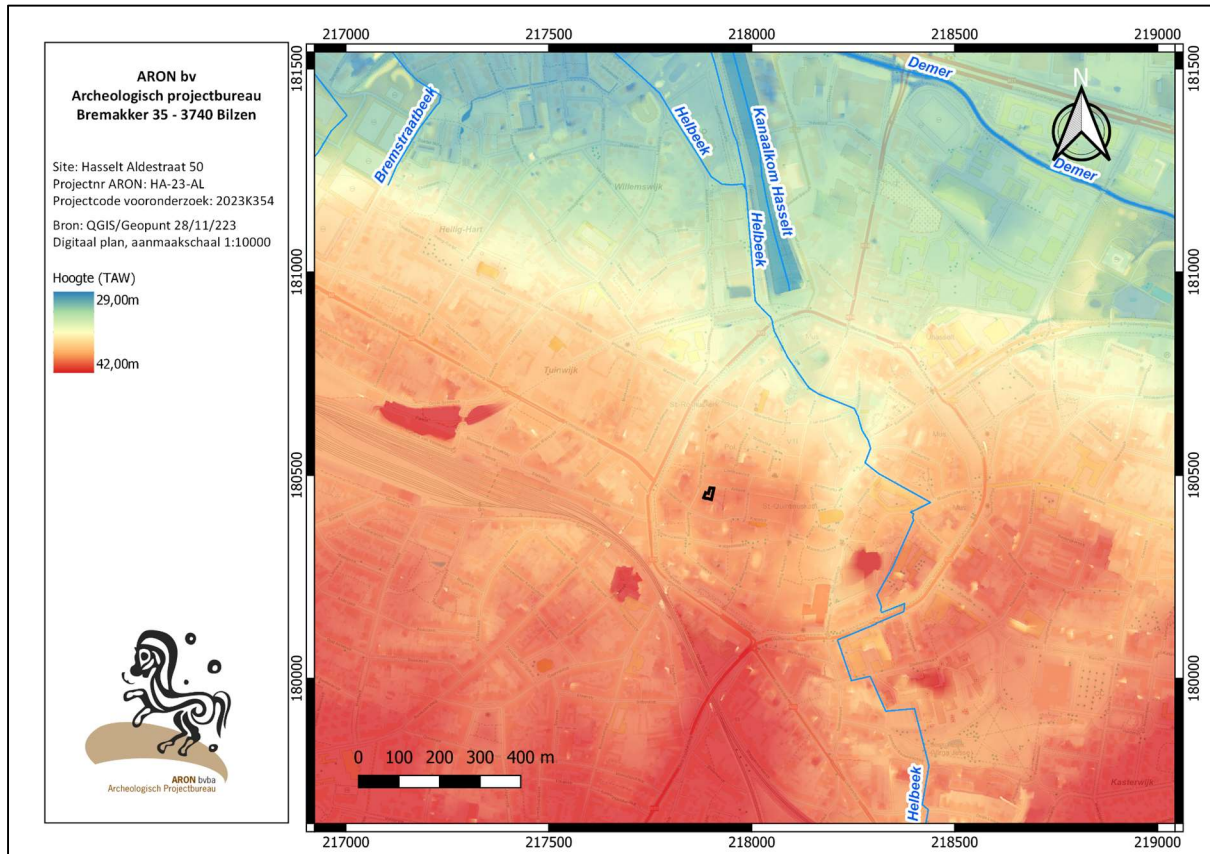
Afb. 7: Kleurenorthofoto 2022, detail, met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).

Hasselt ligt net ten zuiden van de Demervallei. In principe bevindt alles ten zuiden van deze vallei zich in Vochtig-Haspengouw. Hasselt ligt echter in de grenszone van deze twee landschappelijke eenheden. Nabij de randen van de Demervallei komen al dan niet langgerekte ruggen voor. Deze ruggen steken zowat 2 à 3 m boven de valleirand

⁵ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140049>

uit en werden gevormd door materiaal dat door de wind uit de toenmalige brede rivierbedding geblazen werd en zich vervolgens dichtbij afzette. Er wordt hierbij gesproken van windwallen of zogenaamde rivierduinen.

Het onderzoeksgebied bevindt zich op ca. 380 m ten zuidwesten van de Helbeekvallei (Afb. 8). Deze waterloop is in het huidige stadsbeeld niet meer zichtbaar, maar loopt vanuit zuid- tot zuidoostelijke richting de stad binnen en vervolgt haar loop in noordelijke richting via de Sint-Jozefstraat (de vroegere Beekstraat), rond het koor van de Sint-Quintinskathedraal en verder langs de Zuivelmarkt en de Paardsdemerstraat. Ze verlaat de stad via het Kattegat en zoekt vervolgens in noordelijke richting aansluiting bij de Demer, die ca. 700 m ten noordnoordwesten van het projectgebied stroomt.

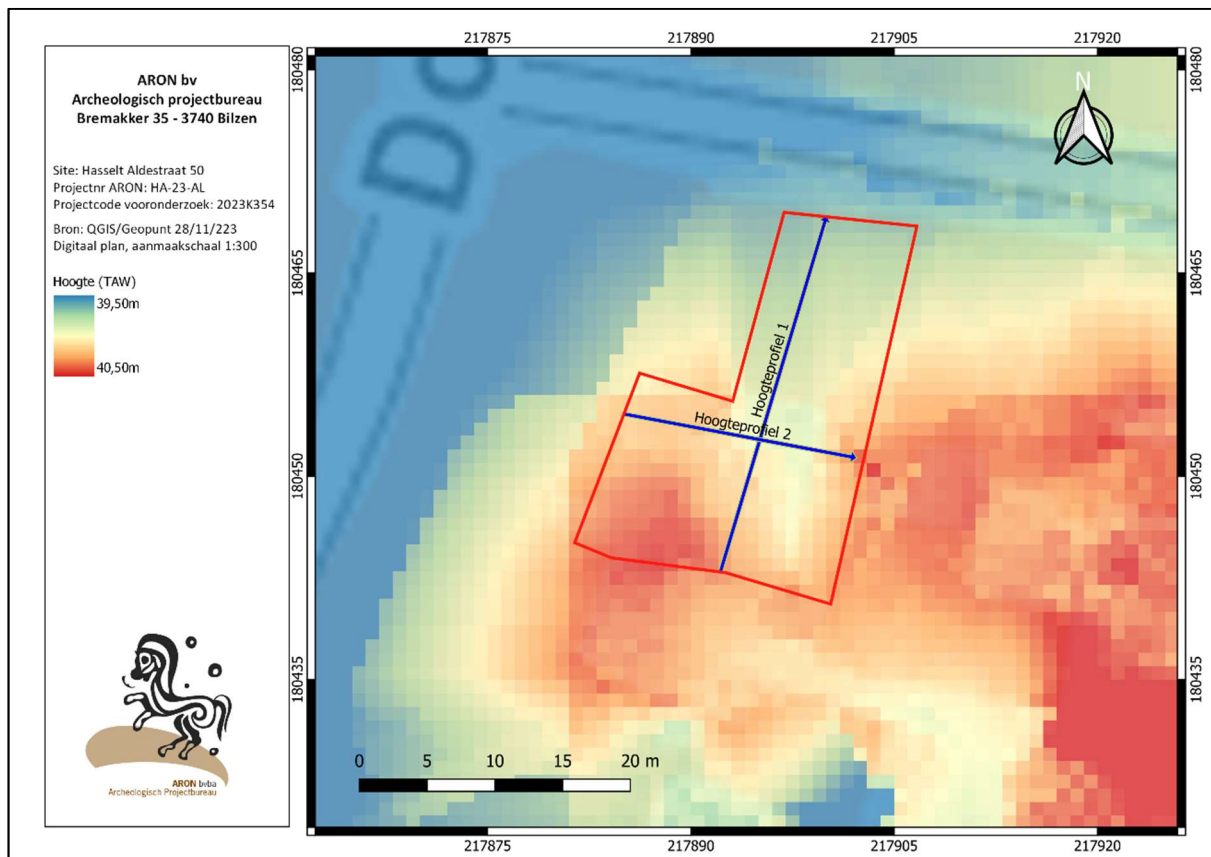

Afb. 8: Uittreksel uit het digitaal hoogtemodel Vlaanderen II met afbakening van het onderzoeksgebied in het zwart.

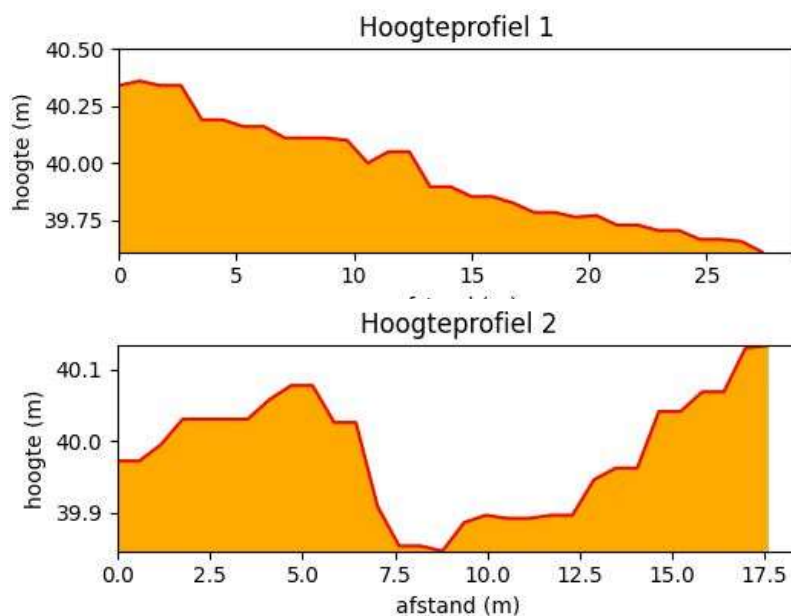
Op de detailkaart van het DHM is te merken dat het terrein in het zuiden ietwat hoger (ca. 40,36 m TAW) gelegen is dan in het noorden, dat een hoogte heeft van 39,60 m TAW (Afb. 9). Ten noorden van het onderzoeksgebied daalt het terrein licht af richting een droogdal van de Hellebeek ter hoogte van de Dokter Willemsstraat (zie ook verder Afb. 12, *Quartair profieltypekaart*). Op hoogtepfiel 2 is er een lichte depressie (ca. 30 cm) zichtbaar centraal op het terrein (Afb. 10). Voorlopig is het niet geweten of dit aan het droogdal te wijten is of dat dit door de aanleg van de tuin werd veroorzaakt.

De Tertiair geologische kaart geeft ter hoogte van het projectgebied *de Formatie van Eigenbilzen* weer (Afb. 11, *lichtblauw*). Deze formatie dateert uit het Onder-Oligoceen en behoort tot de *groep van Rupel*. Ze bestaat uit een grijsgroen kleilig fijn zand met een beetje glimmers en weinig of geen fossielen. De ritmische afwisseling tussen zand en klei is zeer karakteristiek voor de formatie. De overgang naar de onderliggende *Klei van Boom* is moeilijk vast te stellen. Het eigenlijke ontstaan van deze zanden is nog niet duidelijk maar vermoedelijk gaat het hier om een lateraal facies van de *Klei van Boom* ofwel is het een afzetting ontstaan door de vermenging van

zand, afkomstig van de monding van een grote rivier in de zee, met de klei (*Klei van Boom*) die in de zee afgezet is.⁶

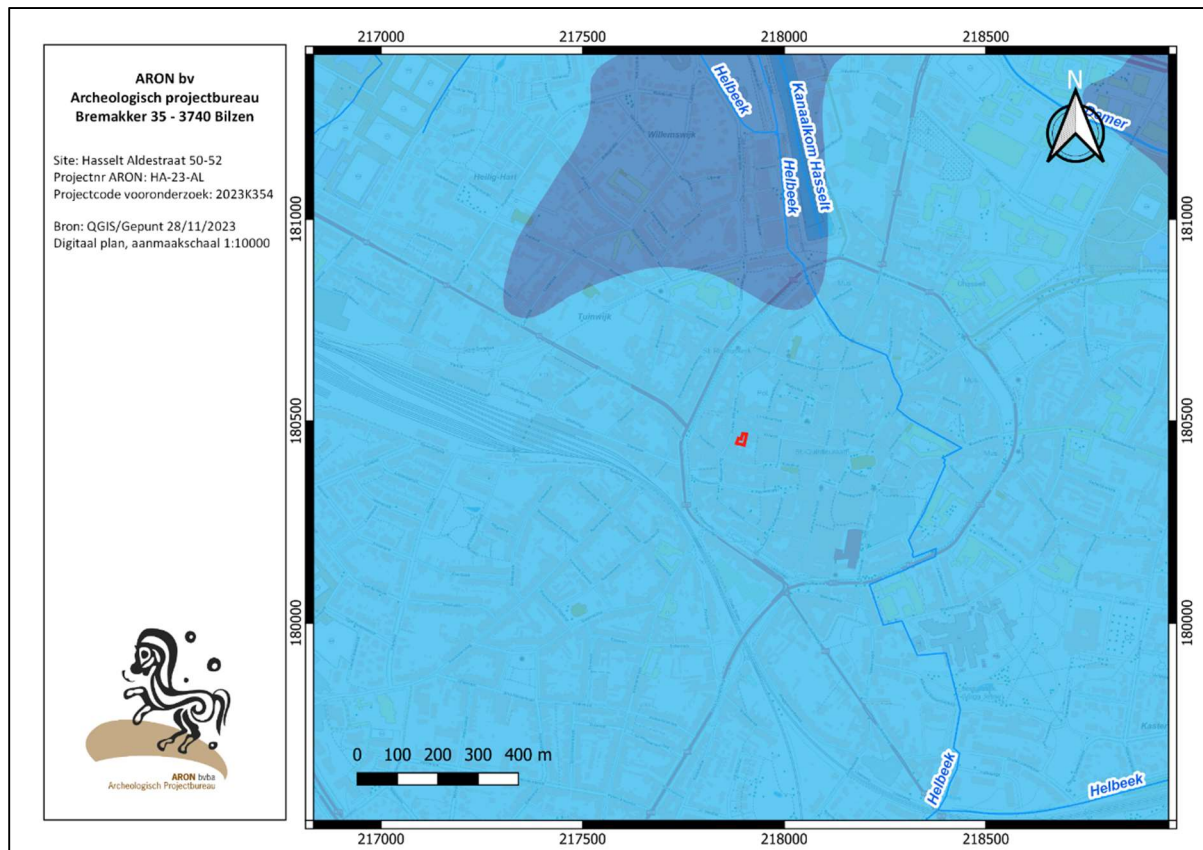

Afb. 9: Uittreksel uit het digitaal hoogtemodel Vlaanderen II met situering hoogteprofielen op het onderzoeksgebied (rood).

Afb. 10: Hoogteprofielen door het onderzoeksgebied (QGIS/Geopunt, digitaal plan, dd. 28/11/2023, 2023K354).

⁶ De Geyter 1999, 37-38.

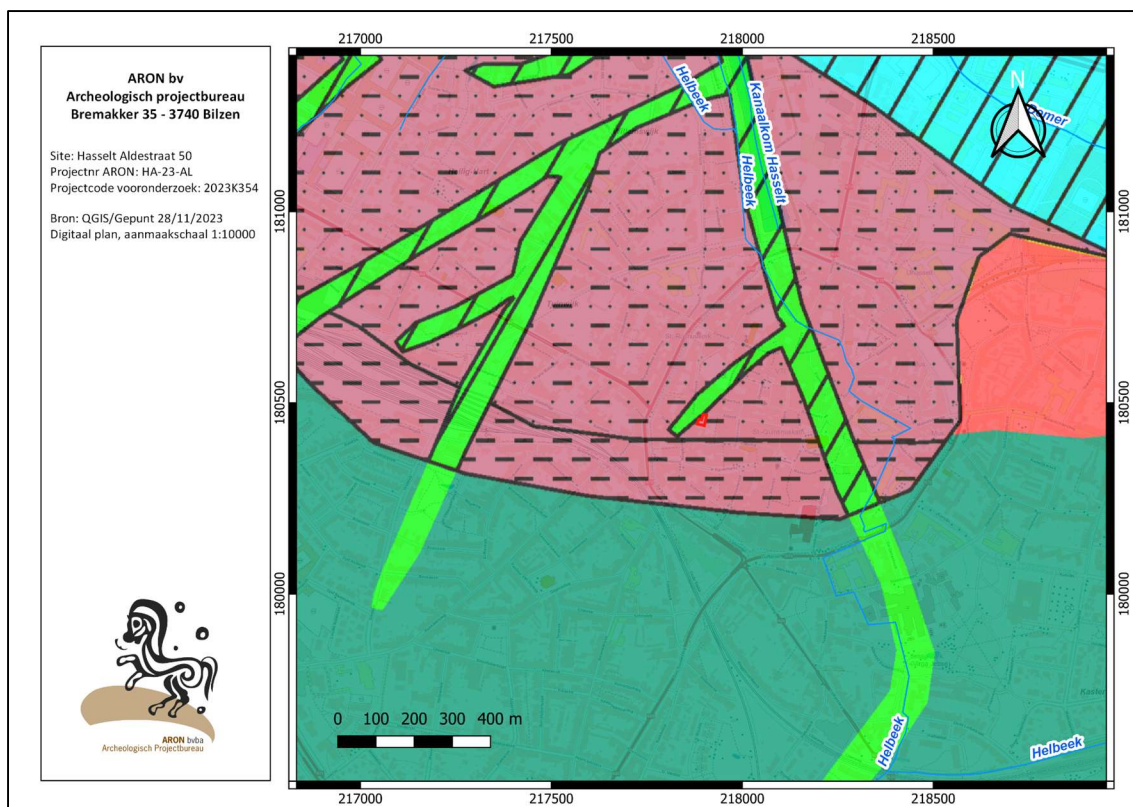
Afb. 11: Uittreksel tertiaire kaart en met afbakening van het projectgebied in het rood (Lichtblauw: Formatie van Eigenbilzen; Donkerblauw: Formatie van Boom) (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

De tertiaire afzettingen worden ter hoogte van het projectgebied afgedekt door quataire afzettingen, die bestaan uit een afwisseling van zand (*Formatie van Wildert*) en leem (*Brabantleem*) met een groter aandeel voor zand (Afb. 12, *roze gestreept*).⁷ Het zand en de leem werden ten tijde van het laat-Pleistoceen en mogelijk ook in het vroeg-Holocene door sterke, noordoost gedomineerde winden aangevoerd en afgezet. Grove afzettingen werden eerder afgezet, fijnere deeltjes bleven langer in suspens en werden verder naar het zuidoosten afgezet. De afzettingen aanwezig ter hoogte van het projectgebied kunnen worden gezien als de overgang tussen zandleem en de meer noordelijk gelegen zandafzettingen. Deze afzettingen bedekken oude alluviale afzettingen. In het uiterst noordwesten van het projectgebied wordt *colluvium* (Afb. 12, *groen gearceerd*) aangeduid. De beken hebben immers kleine smalle dalen gecreëerd in het dekpakket, die werden opgevuld met *colluvium*.⁸ Ter hoogte van het projectgebied betreft het een hellingsafzetting in een droogdal van de Helbeek.

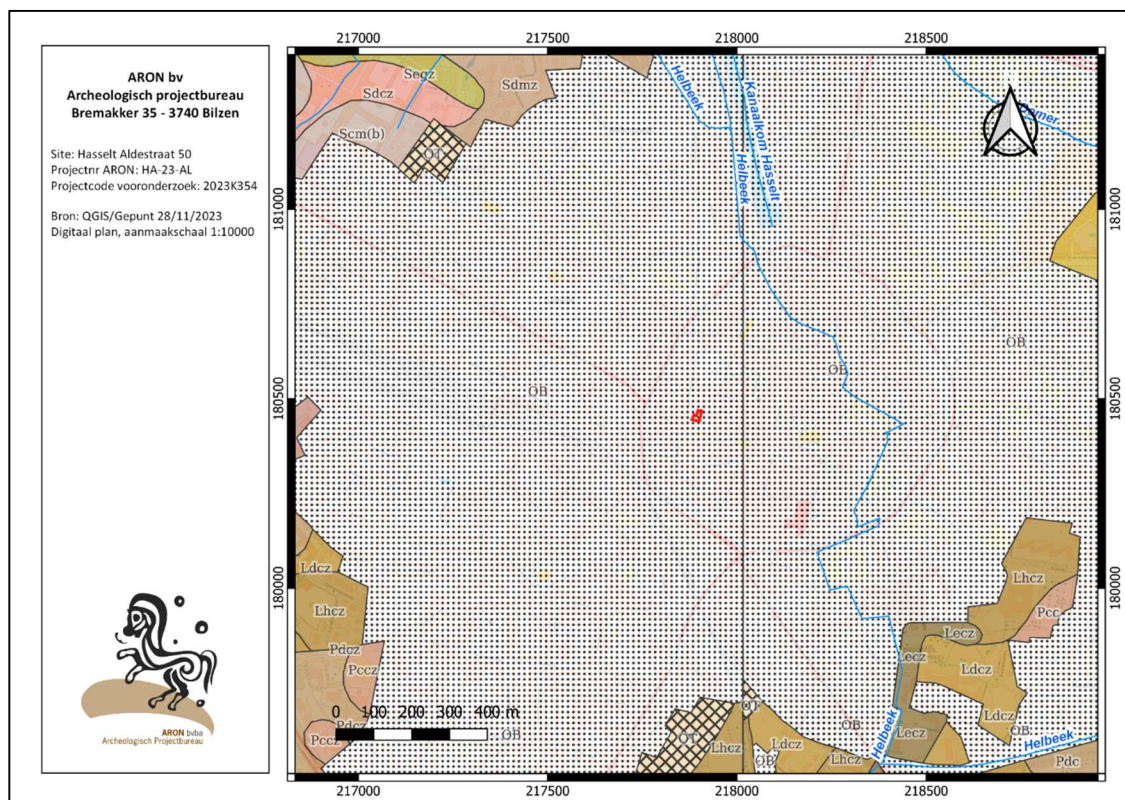
Op de bodemkaart (Afb. 13) is het terrein aangegeven als een kunstmatige grond waarvan het bodemprofiel door antropogene activiteiten - meer bepaald bewoning - grondig verstoord werd (OB-bodem). Rondom de stadskern treffen we een variatie van (lichte) zandleem- en lemige zandbodems aan, met ten zuiden van de stad matig natte tot natte zandleembodems (Ldc, Lhc) en ten noorden voornamelijk matig droge zandbodems (Zcg).

⁷ Frederickx *et al.* 1996.

⁸ Frederickx *et al.* 1996, 20-22.

Afb. 12: Uittreksel Quartair profieltypekaart kaartblad 25 met afbakening van het projectgebied in het rood (Donkergroen: zandleemafzettingen; Rood: zandleemafzettingen met groter aandeel van zand; lichtgroen: colluvium, roze: bedekt alluvium onder Formatie van Wildert (gestipt) of leemig zand (gestreept)) (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

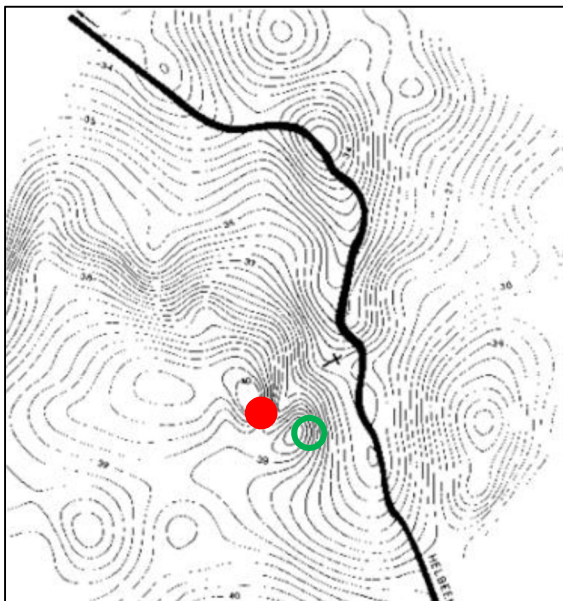
Afb. 13: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied in het rood (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

2.1.2 HISTORISCH KADER

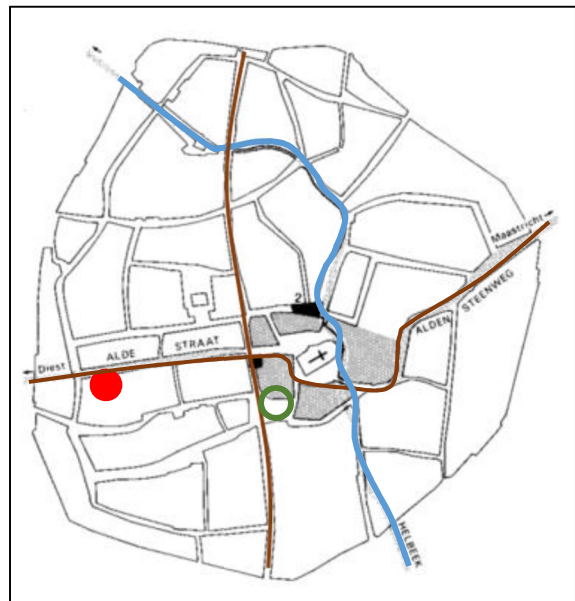
Beknopte historie van Hasselt

Het onderzoeksgebied situeert zich ten westen van de oudste historische stadskern van Hasselt. Deze kern ligt nabij de kruising van twee banen: de ene komende uit de Kempen (Demerstraat) en in de richting van Haspengouw en Luik lopend (nu Koning Albertstraat) en de andere komend uit het westen (Aldestraat) en verder lopend richting Maastricht (Maastrichterstraat). De oudste kern bevond zich hoogstwaarschijnlijk aan de oevers van de Helbeek, een kleine waterloop die vanuit het zuidoosten de stad bereikt, en in noordwestelijke richting haar tracé vervolgt (Afb. 14). Die oudste kern komt overeen met de zone van de Sint-Quintinskathedraal en de huidige Tweekorenwijk. De Sint-Quintinskathedraal is opgericht in de 11de eeuw. De onderbouw van de toren, die bestaat uit ijzerzandsteen, stamt uit die periode. De bovenbouw van de toren, die bestaat uit mergel, stamt uit de 13de eeuw. De kerk zelf is twee eeuwen later te situeren.⁹

De Graven van Loon verplaatsten rond 1180 hun zetel naar Kuringen. Hierdoor kon Hasselt uitgroeien tot het administratieve en bestuurlijke centrum van het Graafschap Loon. Die bloeiperiode bracht ook enkele structurele veranderingen met zich mee. In 13de eeuw werd een aftakking van de Demer, 'de Nieuwe Demer', naar de stad geleid om de stadsgrachten en de molens van water te voorzien. Die aftakking kwam vanuit noordoostelijke richting de stad in, en nam voor het Kattegat en de Molenpoort de bedding van de Helbeek over. De Helbeek werd een open riool en zou uiteindelijk in de 19de eeuw overkapt worden.

Afb. 14: De Helbeek en de ligging van de Sint-Quintinuskerk (kruis), het projectgebied (rood) en de Grote Markt (groen). (Van Impe 2010, Fig. 1)

Afb. 15: De oudste kern van Hasselt met de Sint-Quintinuskerk, de Helbeek (blauw), Grote markt (groen) en de twee oudste verkeersassen (bruin). Het projectgebied wordt bij benadering aangeduid in het rood langs de Aldestraat (Van Impe 2010, Fig. 2).

Aan het begin van de 14de eeuw werd het centrum van de stad verlegd naar de huidige Grote Markt. Op die nieuwe marktplaats, aan de rand van de oudste stadskern, kwamen alle hoofdwegen samen en ontwikkelde zich het economische centrum van de stad, dat tussen de 14de en 16de eeuw beheerst werd door de lakennijverheid (Afb. 15). Niet veel later ontstond aan de Havermarkt een tweede handelsplaats, die vroeger gekend was als de 'Joedenstraat' en nog later als de 'Koemarkt'. Diverse pleinmarkten met elk een specifieke proviandfunctie ontstonden daarna nog op de linkeroever van de Helbeek en de Nieuwe Demer, o.a. de Zuivelmarkt.

⁹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22097>.

Vanaf het einde van de 13de eeuw werd naar Hasselt verwezen als een *oppidum*, een omwalde stad, wat veel zegt over het groeiend belang van de stad in de Loonse periode en de latere Luikse periode (tussen 1366 en 1794) en de stedelijke ontwikkelingen die hiermee gepaard gingen. Binnen de stadsmuren was het daardoor een veilig onderkomen voor diverse kloosterorden¹⁰: Augustijnen (vanaf begin 13de eeuw op ca. 50 m ten zuiden van het onderzoeksgebied), Minderbroeders oftewel Franciscanen (1338), Franciscanessen of Witte Nonnen (1426), Cellebroeders of Alexianen (1439), Alexianinnen of Grauwzusters (1626), Kapucijnen (1616) en de Orde van het Heilig Graf of de zogenaamde Bonnefantien (1638). Alleen het klooster van de Minderbroeders leeft nu nog verder.

Rond 1540 begon het verval van de lakennijverheid door de Godsdienstoorlog, waarbij de minderwaardige Spaanse wol niet dezelfde kwaliteit kon bieden als het Engelse kwaliteitslaken. Het economisch leven onderging na het verval van die industrietak een reconversie naar bierbrouwerij en later naar jeneverstokerij, die haar grootste bloei kende in de 19de eeuw. Net ten noordwesten, langs de Witte Nonnestraat, bevindt zich het huidige Jenevermuseum in de gebouwen van de voormalige stokerij Stellingwerff-Theunissen, beschermd als monument (ID 2959).¹¹ De gebouwen van de stokerij zijn geschikt rondom een binnenkoer. Oorspronkelijk was de stokerij een kloosterhoeve van het klooster van de Witte Nonnen, die tijdens de Franse bezetting verbeurd werd verklaard en als stokerij werd ingericht.

Al in het midden van de 15de eeuw werd een deel van de stadsmuur gesloopt en werden de stadsgrachten gedempt. In de daaropvolgende eeuwen volgden fases van heropbouw en afbraak, maar door aanhoudende politieke en militaire conflicten werd de muur uiteindelijk (tussen 1846 en 1850) volledig afgebroken.

De woningbouw was tot het midden van de 19de eeuw beperkt gebleven tot het gebied *intra muros*. De vakwerkbouw bleef vrij lang het stadsbeeld beheersen. Vanaf ca. 1500 werd overgegaan naar baksteenbouw, aanvankelijk uitsluitend voor religieuze gebouwen. Bij het begin van de 18de eeuw werd het versteningsproces vrij algemeen ingezet.¹²

Beknopte historie van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied was zeker al gedeeltelijk bebouwd vanaf het midden van de 18de eeuw. Marcel Grondelings vervaardigde in 1982 een *figuratieve kaart van Hasselt binnen de stadsomwalling omstreeks 1759*, naar de kaart van Meugens en Van Stiphout.¹³ Op deze kaart (Afb. 17) is het onderzoeksgebied enkel langs de Aldestraat bebouwd, terwijl het zuidoostelijke deel van het terrein onbebouwd lijkt te zijn en gelegen naast een braakliggend perceel.

De *Villaretk kaart* (1745-1748) en de *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgesteld op initiatief van *Graaf de Ferraris* (1771-1778, Afb. 16) geven een eerder schetsmatige weergave van de stad. Het projectgebied wordt aangeduid als deel van één groot bouwblok langs de Aldestraat. Het lijkt erop dat enkel het noordelijke deel van het onderzoeksgebied bebouwd was, terwijl het zuidelijke deel in gebruik was als tuin. Langs de Kapelstraat - ten zuiden/zuidoosten van het onderzoeksgebied - bevinden zich het Augustijnenklooster (op ca. 50 m ten zuiden) en de Virga-Jessebasiliek (op ca. 115 m ten zuidoosten).

Op de 19de-eeuwse *Atlas der Buurtwegen* (ca. 1840) en *Vandermaelenkaart* (1846-1854) staat het projectgebied volledig als bebouwd aangeduid. Deze kaarten zijn echter te weinig gedetailleerd om er veel uit af te leiden, dit

¹⁰ Gerits 1989.

¹¹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/2959>

¹² Schlusmans et al. 1981, 260-263.

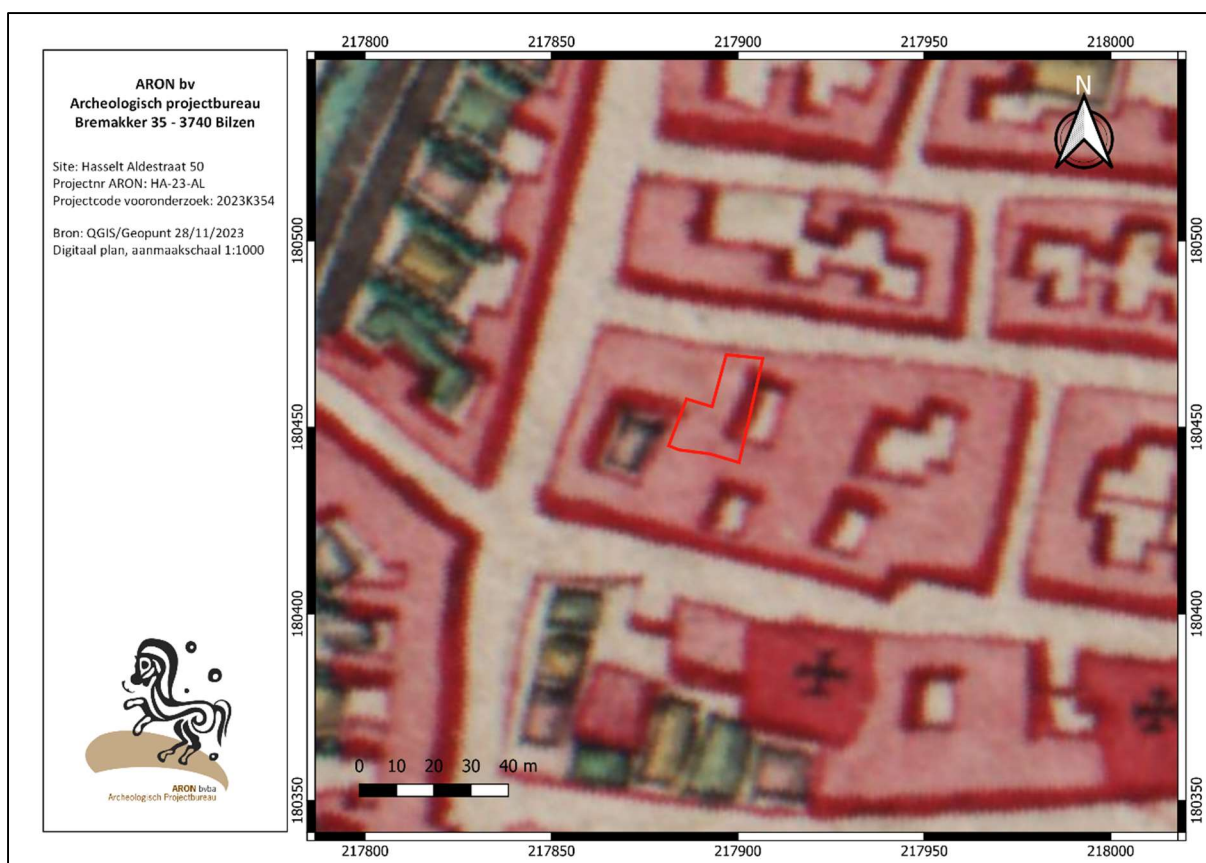
¹³ Grondelings 1982.

betekent dus niet dat het onderzoeksgebied ook effectief volledig bebouwd was. Hetzelfde geldt voor de *topografische kaarten vanaf 1873*.

Op het *primitief kadasterplan* uit het midden van de 19de eeuw (1840-1843, *Afb. 18*) is het onderzoeksgebied gelegen ter hoogte van vijf percelen (de volledige percelen 1110 en 1111, het zuidelijke gedeelte van 1112, het oostelijke gedeelte van 1116 en het noordelijke gedeelte van perceel 1049). Het onderzoeksgebied is volledig bebouwd langs de Aldestraat. Centraal is er een binnenkoer/tuin. Een klein gebouw ligt in de zuidoostelijke hoek.

In de late 18de eeuw zouden het projectgebied en het huis op nummer 52 tot het hoekhuis tussen de Aldestraat en de Dokter Willemsstraat behoord hebben, dat in 1779 werd gebouwd op de plaats van een schuur met tuin. Ten oosten (aan de Aldestraat, ca. op nummer 52) paalde het pand aan de woning van schepenen Van Henis.¹⁴ Volgens de inventaris Onroerend Erfgoed dateren de gevels van de huidige woningen aan de Aldestraat nrs 46-52 uit de tweede helft van de 19de eeuw.¹⁵ In de 19de eeuw behoorden de huizen aan de Aldestraat 50-52 toe aan burgemeester Michel Arnold Bamps (Hasselt, 1793-1865). Vanaf het einde van de 19de eeuw en in de loop van de 20ste eeuw werden deze woningen meerdere keren verkocht aan private personen of kleine bedrijven.¹⁶

Alle orthofoto's geven hetzelfde beeld weer: het projectgebied is langs de straatzijde volledig bebouwd en het achtergedeelte is in gebruik als tuin (*Afb. 19*).

Afb. 16: Detail uit de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgesteld op initiatief van Graaf de Ferraris (1771-1778) met situering van het onderzoeksgebied bij benadering (rood).

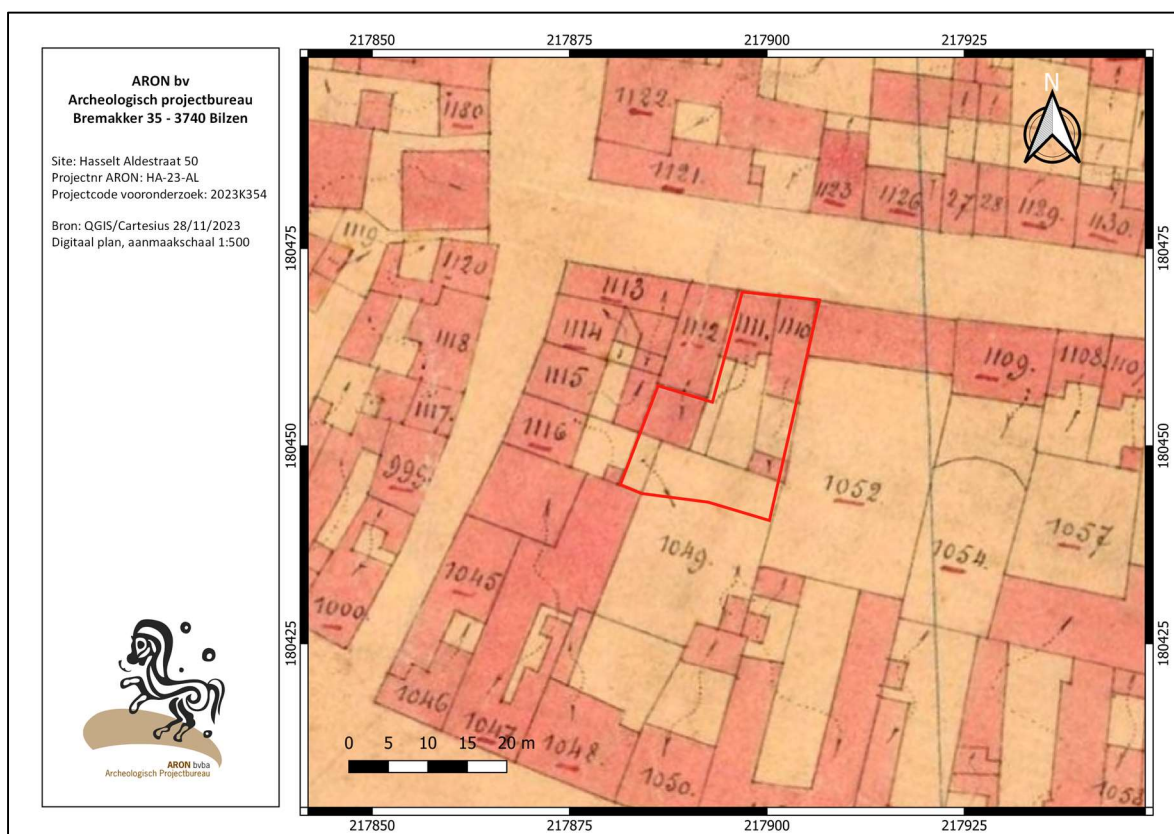
¹⁴ Caluwaerts 1989, 227.

¹⁵ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/21834>

¹⁶ <https://hasel.be/aldestraat-52> en <https://hasel.be/aldestraat-50>

Afb. 17: Figuratieve kaart van Hasselt in 1759 situering van het projectgebied (Fredrick 2018, voorblad).

Afb. 18: Primitief Kadasterplan (1840-1843) met aanduiding van het projectgebied (rood).

Afb. 19: Orthofoto uit 2017 met aanduiding van het onderzoeksgebied (rood).

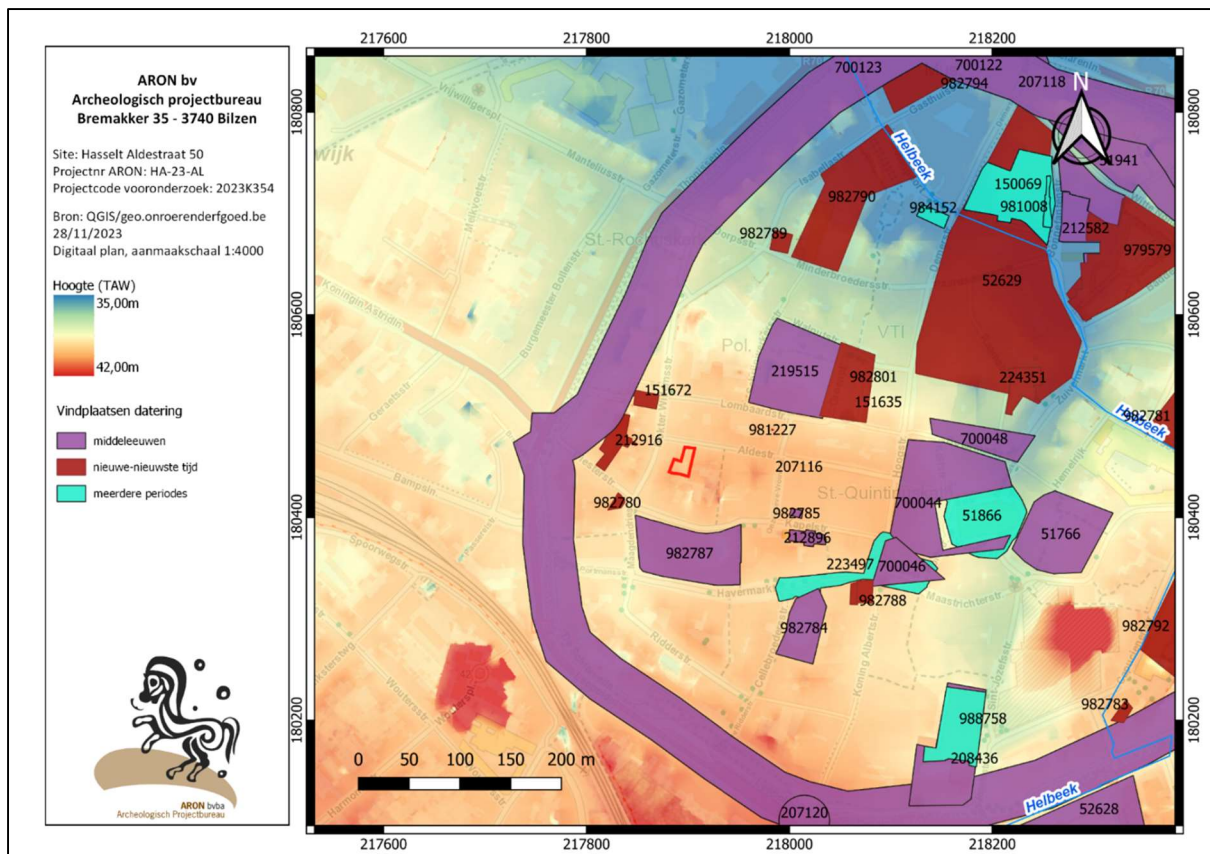
2.1.3 ARCHEOLOGISCH KADER

Op het terrein zelf werd voorafgaand aan de opgraving geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Wel zijn er, gezien de ligging in een historisch stadscentrum, veel CAI-locaties in de directe en bredere omgeving bekend.

Een overzicht van de CAI-meldingen (Afb. 20) in de ruime omgeving van het projectgebied toont aan dat er in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied reeds sprake was van menselijke aanwezigheid vanaf het mesolithicum (CAI 150069, op ca. 350 m ten noordoosten bij het Bonnefantenklooster) en de metaaltijden (CAI 150069 Bonnefantenklooster en 981008 Bonnefantenstraat). De opgraving aan de Sint-Quintinskathedraal (CAI 51866) leverde, naast een neolithische slijpsteen, ook voor de Romeinse periode enkele vondsten op.

In de onmiddellijke nabijheid van het onderzoeksgebied bevinden zich het (laat-) middeleeuwse Augustijnenklooster dat zich in de loop van de nieuwe tijd uitstrekte tot een volledig bouwblok (CAI 982787, op ca. 50 m ten zuiden), het Minderbroederhuys (CAI 982785, op ca. 100 m ten zuidoosten) en de Virga-Jessebasiliek (CAI 212896, op ca. 120 m ten zuidoosten). De laatmiddeleeuwse stadsomwalling (CAI 207116) bevindt zich ca. 90 m ten westen van het onderzoeksgebied.

Van de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd is het westelijke deel van de stad zeker bebouwd tussen de Dokter Willemsstraat, de Aldestraat, de Diesterstraat en de Lombaardstraat, in een straal van > 200 m rondom het projectgebied. Ten noorden van de Lombaardstraat bevinden zich het Ursulinenhof (CAI 219515) en een 17de - eeuwse herenhuys (CAI 982801). Tussen de Dokter Willemsstraat en de stadswal bevinden zich 17de-eeuwse woonhuizen (CAI 151672), verschillende lagen en een restant van een muur in ijzerzandsteen, ten vroegste uit de laat 18de eeuw (CAI 212916) en het Gasthuys van Sinte-Maria-Magdalena I (CAI 982780).

Afb. 20: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen en het onderzoeksgebied (zwart) (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be)

Archeologische onderzoeken aan de Diesterstraat (CAI212916)¹⁷ en langs de Lombaardstraat aan het Ursulinenhof (CAI 219515)¹⁸ geven een mogelijke inschatting van diepte waarop het archeologisch niveau zich zou bevinden. Aan de Diesterstraat werden één tot drie vlakken aangelegd, met de top van de C-horizont tussen 1,6 en 2,6 m onder het maaiveld, door het maximale hoogteverschil van het maaiveld in het gebied. Het eerste archeologische vlak lag ca. 50 à 80 cm onder een jonger ophogingspakket.¹⁹ Bij het Ursulinenhof werden gemiddeld 2 vlakken aangelegd in de uitgevoerde proefputten, met het op een diepte van 37,87 à 38,02 m TAW vastgestelde moedermateriaal. Gemiddeld genomen leek het erop dat het archeologisch niveau zich tussen de 0,4 en de 2 m onder het maaiveld bevond, door grote hoogteverschillen binnen het plangebied. Op basis van de resultaten van de uitgevoerde vooronderzoeken werd een opgraving geadviseerd centraal in het gebied.²⁰ Volgens het bureauonderzoek (ID 14982 op ca. 15 m ten noordoosten van ons gebied) dat in de Lombaardstraat recent uitgevoerd werd door *Verrijckt bv* bleek dat het archeologisch niveau zich tussen ca. 30-60 cm diepte bevindt.²¹ Op basis van de inschatting van het archeologische potentieel werden een proefputtenonderzoek en een werfbegeleiding geadviseerd. Deze onderzoeken zijn nog niet uitgevoerd.

¹⁷ De Nutte *et al.* 2015.

¹⁸ Simons *et al.* 2016.

¹⁹ De Nutte *et al.* 2015, 52-56.

²⁰ Simons *et al.* 2016, 23-35.

²¹ Keersmaekers & Verrijckt 2020, 30.

2.2 BODEMOPBOUW

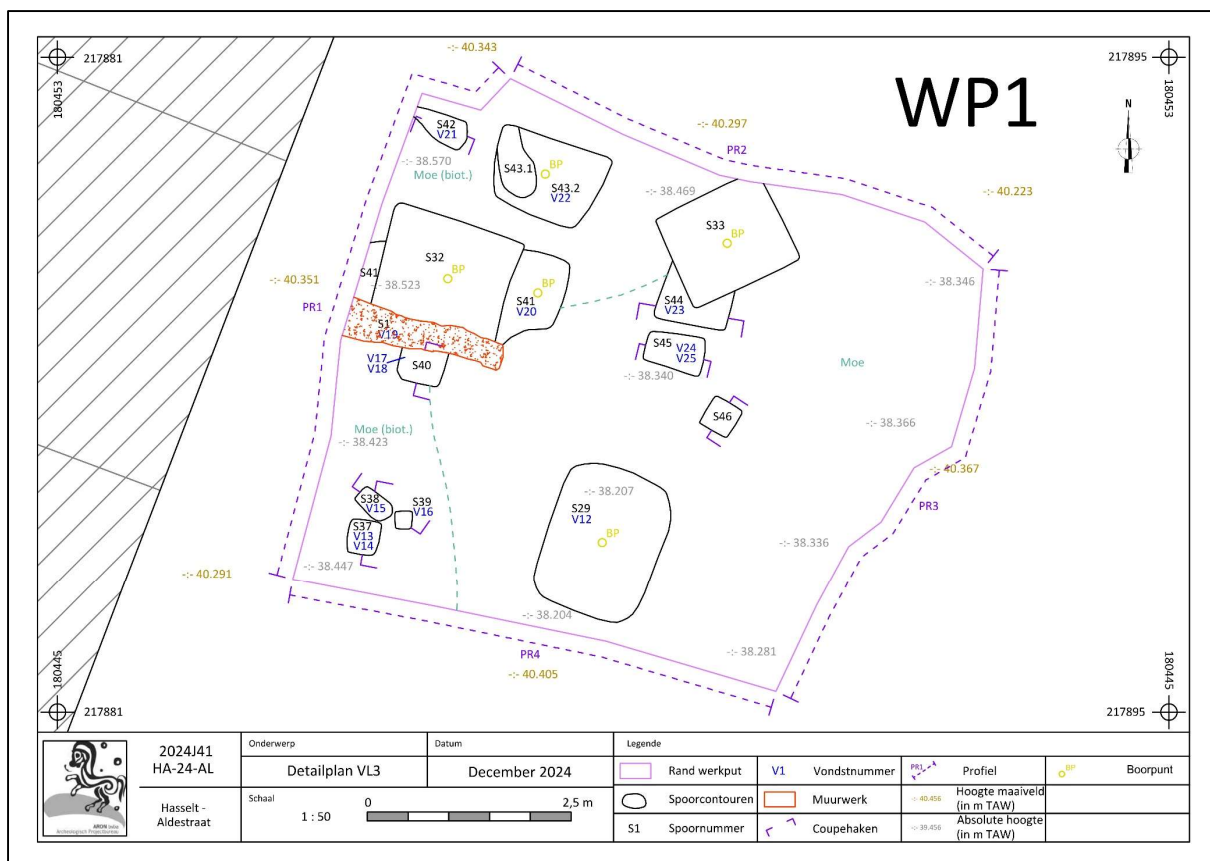
Op de bodemkaart staat het volledige centrum en de directe omgeving van Hasselt als OB-bodem gekarteerd. Dit is een bodem die verstoord is geraakt door menselijke bouwactiviteiten, en dit was duidelijk het geval bij de opgraving aan de Aldestraat. Er was niets van de oorspronkelijke bodemopbouw bewaard gebleven: de bodem bestond uit een 40 tot 80 cm dikke bovenste verstoringslaag (S15 en 16), afkomstig van vroegere bouw- en tuinwerkzaamheden binnen de tuinzone. Hierin bevonden zich (post)middeleeuwse muurresten. Daaronder bevond zich een (post)middeleeuwse zwartgrijze laag (S36) van ca. 1 m dik, die de moederbodem en onderliggende archeologische sporen afdekte (Afb. 21 en 22). Deze moederbodem bestond uit droog tot vochtig lemig zand (textuurklasse S). Op sommige plaatsen konden de C- en Cg-horizont van elkaar onderscheiden worden, waarbij de C-horizont eerder lichtgrijs van kleur was en de Cg-horizont meer beige met roestvlekken. Het betreft hier het lokaal gekarteerde Quartaire pakket, namelijk de Formatie van Wildert vermengd met Brabantleem.

Afb. 21: Linkerhelft van PR2 (noordelijke putwand).

Afb. 22: Rechterhelft van PR2 (noordelijke putwand).

Afb. 25: Overzichtplan van VL3.

In totaal werden er bij deze opgraving 46 sporen geregistreerd in drie vlakken (Afb. 23, 24 en 25). Het betrof 26 kuilen²², negen lagen²³, zeven muren/funderingen²⁴ en vier sporen die als 'insteek' werden geïdentificeerd.²⁵ Er is één spoor dat mogelijk te dateren is in de ijzertijd. Verder stammen de oudste sporen uit 13de of 14de eeuw. Deze sporen bevonden zich vooral in vlak 3, terwijl zich in de bovenste twee vlakken jongere sporen bevonden daterend vanaf de 15e eeuw tot zeer recent (Afb. 24 en 25).

2.3.1 IJZERTIJD

S38 bevatte het oudste aardewerk dat op de opgraving werd aangetroffen. S38 was een rechthoekige paalkuil van ca. 60 x 20 cm groot (Afb. 26). De vulling bestond uit een donkerbruine zandleem met matige hoeveelheden houtskool. In doorsnede was het spoor nog slechts vier cm diep.

In het spoor werden twee fragmenten ijzertijdaardewerk aangetroffen, afkomstig van één individu. De scherven zijn besmeten, matig verweerd en op de buitenkant zijn mangaanconcreties aangekoekt (zie ook H 2.4.1). Gezien de scherpe aflijning van het spoor waarin dit aardewerk werd aangetroffen, en de gelijkenis met omliggende sporen, die op basis van het aardewerk in de late middeleeuwen te dateren zijn, is dit spoor vermoedelijk zelf ook laatmiddeleeuws. Het oudere ijzertijdaardewerk is hier dan als opspit in terecht gekomen.

²² S9, S10, S13, S14, S16, S19, S20, S23, S24, S25, S27, S30, S31, S32, S33, S35, S37, S38, S39, S40, S41, S42, S43, S44, S45 en S46.

²³ S6, S7, S8, S12, S15, S26, S28, S29 en S36.

²⁴ S1, S2, S3, S4, S5, S11 en S34.

²⁵ S17, 18, S21 en S22.

Afb. 26: Coupe op S39 (links) en S38 (rechts).

2.3.2 LATE MIDDELEEUWEN

Op basis van het aardewerk is S40 het oudste middeleeuwse spoor dat bij deze opgraving werd aangetroffen (Afb. 27). Het bevat een fragment protosteengoed, daterend uit de 13de eeuw of het begin van de 14de eeuw.²⁶ Dit spoor bevindt zich onder fundering S1 (cfr. *infra*).

S40 t.e.m. S46 gelijken allemaal erg sterk op elkaar. Zo zijn ze allemaal vierkant of rechthoekig, duidelijk afgelijnd en hebben ze allen een vulling bestaande uit donkergrijze zandleem met een bijmenging van matig veel houtskool en kleine hoeveelheden bouwkeramiek (Afb. 28). De afmetingen en bewaarde dieptes verschillen wel sterk van elkaar. De grootte varieert van 40 x 40 cm bij S46 tot 120 x 90 cm bij S43. De diepte varieert van 6 cm bij S46 tot 44 cm bij S44. S45 wordt op basis van de vondsten gedateerd in de tweede helft van de 14de eeuw.²⁷ S44 kan mogelijk iets jonger zijn: dit spoor kan op basis van de vondsten nog uit de late middeleeuwen stammen, maar in principe ook nog uit de eerste helft van de 16de eeuw.²⁸ Gezien de gelijkenis met de andere sporen is een datering in de late middeleeuwen echter waarschijnlijker.

Direct naast en ten zuiden van S38, het spoor met het ijzertijdaardewerk, bevinden zich S39 en S37. Dit zijn eveneens scherp afgelijnde vierkante paalkuilen, van respectievelijk 40 x 40 cm en 20 x 20 cm groot. De vulling is qua uiterlijk en samenstelling gelijk aan die van S38, maar de sporen zijn wel dieper bewaard (respectievelijk 18 en 8 cm). S37 kan op basis van de vondsten in de 14de of de 15de eeuw gedateerd worden.²⁹ Gezien de gelijkenis tussen deze drie sporen zijn ze waarschijnlijk gelijktijdig.

²⁶ V17 en V18.

²⁷ V24 en V25.

²⁸ V23.

²⁹ V13 en V14.

Afb. 27: Coupe op S40 en S1 (rechtsboven).

Afb. 28: Coupe op S44.

2.3.3 DE TWEEDE HELFT VAN DE 15DE OF DE 16DE EEUW.

S36 was een donkergrijze of donkerbruingrijze laag die zich over een groot deel van VL2 uitstrekte (Afb. 29). Op basis van het aangetroffen aardewerk is deze laag te dateren in de tweede helft van de 15de of de 16de eeuw.³⁰ Laag S36 dekte de hierboven beschreven sporen S37 t.e.m. S46 af en is dus zeker jonger dan deze sporen. Funderingen S1 en S3 snijden echter door deze laag heen en zijn dus op hun beurt jonger dan S36. Mogelijk gaat het hier om een nivellerings- of ophogingslaag die in de tweede helft van de 15de of de 16de eeuw is aangebracht.

Afb. 29: Overzichtsfoto van VL2 met laag S36 aan weerszijden van fundering S3.

S12 was een zwartgrijze laag die in VL1 op S36 lag (Afb. 30). Deze laag bevond zich ten zuiden van fundering S3. Op basis van de vondsten is deze laag te dateren in de tweede helft van de 15de of de 16de eeuw.³¹ Omdat S12 op S36 ligt, is deze dus wel (iets) jonger dan S36.

S29 was een kuil die laag S36 doorsneed en zowel in VL2 als in VL3 werd aangetroffen (Afb. 31). Het spoor was afgedekt door laag S12, ook in de tweede helft van de 15de of in de 16de eeuw te dateren. In beide vlakken was S29 ca. 100 x 100 cm groot, maar het uitzicht van het spoor verschilde wel: in VL2 was de vulling geel van kleur met donkergrijze vlekken, terwijl in VL3 een donkergrijze kleur overheerste. De vulling bestond in beide vlakken uit zand en zandige leem met enkele fragmenten bouwkeramiek. In VL3 kwam een stuk leisteen en aardewerk voor in het spoor. S29 is niet gecoupeerd omdat een coupe te diep onder de maximale verstoringdiepte zou gaan, maar in VL3 werd er een boring in geplaatst die aantoonde dat het spoor nog ca. 35 cm onder het vlak doorliep. Op basis van het aardewerk in de vulling kan kuil S29 in de 15de of de eerste helft van de 16de eeuw gedateerd worden.³²

³⁰ V7 en V10.

³¹ V9.

³² V12.

Afb. 30: Laag S12 in VL1.

Afb. 31: Kuil S29 in VL2.

2.3.4 POSTMIDDELEEUWSE EN RECENTERE SPOREN

Funderingen S1, S2, S3

S1, S2 en S3 zijn funderingen die in VL1 en VL2 werden aangetroffen (*Afb. 32 en 33*). S1 strekte zich in noordwest-zuidoostelijke richting uit over een afstand van ca. 2 m en maakte een hoek van 90 graden met S1, op de plaats waar S1 overging in S3. S2 was nog over een lengte van ongeveer 2,8 m bewaard en verdween dan in het zuidprofiel. S3 lag in het verlengde van S1, was verstoord door een rioleringsbuis waar deze fundering aansloot op S1 en S2, en bleek in VL2 dezelfde fundering als S1 te zijn: de baksteenformaten waren dan ook vergelijkbaar. In VL3 werd de onderzijde van S1 nog aangetroffen, maar S2 en S3 waren niet meer aanwezig.

S1, S2 en S3 snijden door S36 en zijn dus jonger dan deze laag. Deze laag was ten vroegste in de tweede helft van de 15de eeuw te dateren. In het metselwerk van S3 werd aardewerk aangetroffen dat gedateerd kon worden in de 15de eeuw.³³ Hieruit volgt dat deze drie funderingen in principe al uit de tweede helft van de 15de eeuw kunnen dateren, maar waarschijnlijk zijn deze sporen jonger: gebouwen in baksteen kwamen pas voor in Hasselt vanaf ca. 1500, en dan ging het eerst nog maar enkel om religieuze gebouwen (zie H 2.1.2). Het 15de-eeuwse aardewerk kan oorspronkelijk afkomstig zijn uit S36, en in S3 terechtgekomen zijn toen deze fundering door S36 werd aangelegd.

Afb. 32: Fundering S1 in VL1.

³³ V8.

Afb. 33: Fundering S3 in VL1.

Funderingen S4 en S5

S4 en S5 waren funderingen die zich parallel aan elkaar in de noordoostelijke hoek van VL1 bevonden. Ze waren beiden tegen fundering S3 aangebouwd, maar waren niet in verband met S3 gemetseld.

S5 was op basis van de stratigrafie de oudste van de twee funderingen. S17 en S18 vormden de insteek van S5, S17 genoemd aan de westzijde en S18 aan de oostzijde (Afb. 34). Een stuk van een pijpje aangetroffen in S17 wijst op een datering vanaf de 17de eeuw.³⁴

S4 strekte zich over een afstand van ca. 1 m uit richting het noorden vanuit S3. S21 en S22 vormden de insteek van S4, S21 genoemd aan de westzijde en S22 aan de oostzijde. S21 bevatte een fragment roodbakend aardewerk dat niet nauwkeurig te dateren is.³⁵

S20 t.e.m. S24 lagen allemaal onder of rond S4 (Afb. 35). Waarschijnlijk waren S20 en S24 twee delen van eenzelfde kuil, die doorsneden werd door S4, 21, 22 en 23. In S24 werd industrieel wit aardewerk aangetroffen, wat aantoont dat dit spoor uit de tweede helft van de 18de eeuw of later stamt.³⁶ Dat zou betekenen dat S4 ook ten vroegste uit de tweede helft van de 18de eeuw kan dateren. Dit komt overeen met de datering van S5 vanaf de 17de eeuw: S4 moet stratigrafisch gezien jonger zijn dan S5, omdat S20 insteek S18 doorsnijdt.

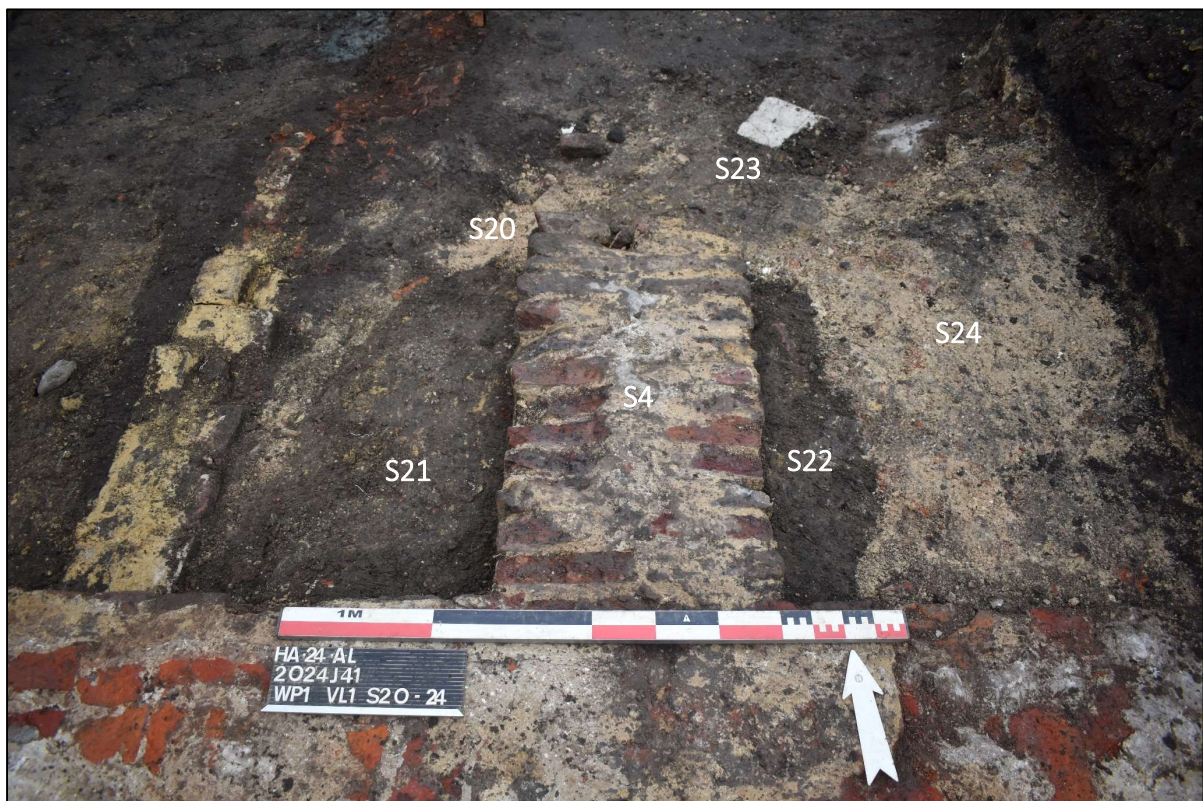
³⁴ V3.

³⁵ V6.

³⁶ V5 en V11.

Afb. 34: S5, S17 en S18 in VL1.

Afb. 35: Sporen 4 en 20 t/m 24 in VL1.

Overige postmiddeleeuwse sporen

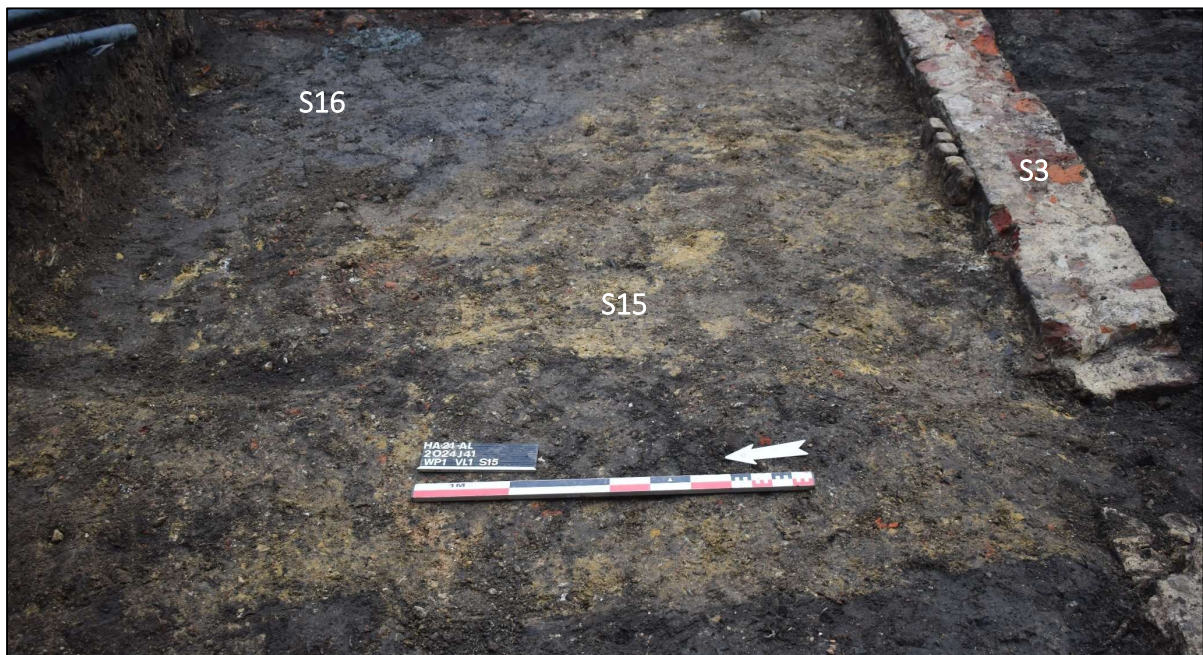
De overige postmiddeleeuwse sporen die werden aangetroffen waren vrijwel allemaal kuilen of lagen, die niet nauwkeurig gedateerd konden worden.

In de zuidoostelijke hoek van VL1 en VL2 bevonden zich sporen S6, S7, S8, S26, S27 en S28, ingeklemd tussen funderingen S1 en S2. S8 en S27 waren stratigrafisch gezien de oudste sporen van deze groep. S26 was een grijsbruine kuil die door S27 en S36 sneed. S28 sneed door S7, S8, S27 en S36. Al deze sporen werden op hun beurt bedekt door laag S6, die daarmee het jongste spoor van deze groep vormde (Afb. 36). Aangezien deze kuilen en lagen ingeklemd liggen tussen S1 en S2 zullen ze jonger zijn dan deze twee funderingen, maar bij gebrek aan dateerbaar vondstmateriaal is het niet mogelijk om ze nauwkeuriger te dateren.

Afb. 36: S6, 7 en 8 in VL1.

S15 en S19 waren lagen die zich aan de noordzijde van S1/S3 bevonden (Afb. 37). Er werden geen nauwkeurig dateerbare vondsten in aangetroffen, maar op basis van de stratigrafie kunnen ze gedateerd worden tussen het aanbrengen van laag S36 en het bouwen van S1/S3 enerzijds en het bouwen van fundering S5 anderzijds: S15 en S19 bevinden zich namelijk bovenop S36, maar ze worden doorsneden door respectievelijk S17 en S18. S15 ligt tegen S3 aan en werd verder doorsneden door de recentere sporen S14 en S16. S19 werd op zijn beurt doorsneden door S4, S20, S23, S24 en S25.

Recente verstoringen

Afb. 37: S15 in VL1, met linksboven S16 en rechts S3.

S10 en S11 zijn een rioolbuis met afvoerputje (S11) en de bijhorende sleuf waar deze in aangelegd zijn (S10) (Afb. 38). Sleuf S10 gaat door S1/S3, op het punt waar deze fundering samenkomt met S2. De riolering dateert uit de periode na de afbraak van het gebouw waarvan S1/S3 de fundering vormde.

Afb. 38: S2 in VL1 met greppel en rioolbuis S10 en S11.

S31, 32 en 33 waren drie rechthoekige kuilen met een vulling van blauwgroene klei (Afb. 40). S31 bevond zich grotendeels in het profiel. Deze drie kuilen werden pas in VL2 zichtbaar: in VL1 werd S31 afgedekt door een

recent verstoringspakket, S32 werd afgedekt door S14 en S33 werd afgedekt door S16. In VL3 werden in S32 en S33 boringen geplaatst, die aantoonde dat deze sporen respectievelijk nog 30 en 12 cm diep waren ten opzichte van VL3. S31 werd in VL3 niet meer aangetroffen. Deze sporen, vooral S32 en S33, sneden door verscheidene oudere sporen heen zoals S36, S41 en S44.

In S32 werd plastic aangetroffen: dit spoor is dus zeer recent. Vanwege de gelijkenissen tussen S31, S32 en S33 en hun stratigrafische positie kan aangenomen worden dat S31 en S33 ook zeer recent zijn. Tijdens het aanleggen van de vlakken welke er uit deze sporen een doorzichtige waterachtige substantie op die zeer slijmerig was. Het is niet bekend wat deze substantie was.

Afb. 39: S14 in VL1.

Afb. 40: S32 in VL2

2.4 DE VONDSTEN

Natasja De Winter

2.4.1 INLEIDING

In onderstaande tekst wordt dieper ingegaan op de vondstcategorie van het aardewerk en het metaal.³⁷ Daarnaast werden uit de aangetroffen sporen nog drie brokken roodbakkend bouwkeramiek ingezameld, één fragment van een onversierd pijpensteeltje, drie metaalslakken en twee fragmenten leisteen. Deze worden hieronder niet meer verder besproken. Glas, bot of leer waren niet aanwezig.

2.4.2 AARDEWERK

In totaal werden bij de opgraving aan de Aldestraat in Hasselt 80 fragmenten aardewerk ingezameld. Het gaat om 10 randfragmenten (R), 61 wandscherven (W), acht bodemfragmenten (B) en één fragment van een oor (O). Het overgrote deel van het aardewerk is middeleeuws of postmiddeleeuws. Daarnaast werden echter ook twee fragmenten ijzertijdaardewerk aangetroffen.

2.4.2.1 Handgevormd ijzertijdaardewerk

Twee aan elkaar passende fragmenten zijn afkomstig van één recipiënt in aardewerk uit de ijzertijd (*Afb. 41*).³⁸ De scherven zijn besmeten, sterker verweerd dan de aangetroffen (post)middeleeuwse scherven en vermoedelijk ook verbrand. Op de scherven zijn aangekoekte mangaanconcreties te zien. Het aardewerk is verschaald met chamotte en organisch materiaal.

Afb. 41: IJzertijdaardewerk uit S38 (V15).

³⁷ Determinatie van de vondsten: Natasja De Winter (Aron bv).

³⁸ V15 uit S38.

2.4.2.2 Gedraaid middeleeuws en postmiddeleeuws aardewerk

De overige 78 fragmenten zijn gedraaid (post)middeleeuws aardewerk (Afb. 42). De best vertegenwoordigde aardewerksoort is het roodbakkend aardewerk, gevolgd door steengoed. Grijs aardewerk, Maaslands aardewerk, protosteengoed, wit aardewerk en industrieel aardewerk zijn telkens maar door enkele fragmenten vertegenwoordigd.

Aardewerksoort	n rand	n wand	n bodem	n oor	n totaal	%
Grijs	/	1	/	/	1	1,3 %
Maaslands	2	1	/	/	3	3,8 %
Rood	5	40	5	1	51	65,5 %
Protosteengoed	/	1	/	/	1	1,3 %
Steengoed	2	15	1	/	18	23,1 %
Wit	1	1	/	/	2	2,5 %
Industrieel wit	/	/	2	/	2	2,5 %
Totaal	10	59	8	1	78	100%

Afb. 42: Hasselt, Aldestraat: verdeling van het (post)middeleeuws aardewerk volgens soort.

GRIJS AARDEWERK

Op de opgraving Hasselt Aldestraat werd slechts één wandfragment gedraaid grijsbakkend aardewerk ingezameld.³⁹ Het is niet te bepalen van welk soort recipiënt de scherf afkomstig is. In dezelfde context werd steengoed aangetroffen. Steengoed werd pas vanaf het begin van de 14de eeuw geproduceerd, het fragment grijs aardewerk is dus zeker na 1300 te dateren.

MAASLANDS AARDEWERK

Drie van de op de site Hasselt Aldestraat ingezamelde fragmenten aardewerk kunnen tot de groep van het 'Maaslands aardewerk' gerekend worden. Het betreft een grote variatie aan baksels uit de midden-Maasvallei, ongeveer het gebied tussen Luik en Namen, waarin heel wat productieplaatsen gekend zijn.⁴⁰ Zeker in de volle middeleeuwen is het voor Belgisch Limburg de dominante aardewerkgroep, in de late middeleeuwen neemt het aandeel geleidelijk af, met de opkomst van andere aardewerksoorten zoals roodbakkend aardewerk, proto- en bijnasteengoed en nog later steengoed.

De fragmenten Maaslands aardewerk van de site Hasselt Aldestraat behoren zonder uitzondering tot de groep van de witte baksels (T.G. 1). Daarbij werd de indeling voor in bakselgroepen gevolgd die door De Groote werd opgesteld voor de abdij van Herkenrode.⁴¹ Het gaat om twee wandfragmenten en één lang uitgerekte en schuin uitstaande bandvormige rand van een grote pot. Mogelijk, maar niet zeker, was er een lintoor op de rand aangezet. Gelijkende potten worden in Hoei⁴² en in Andenne⁴³ in de 14de eeuw gedateerd. Ook in Namen en in Amay komen gelijkaardige types voor, in contexten uit de eerste helft van de 14de eeuw.⁴⁴ In Huy Batta werd een exemplaar aangetroffen dat perfect gelijk op dat van Hasselt (Afb. 43).

³⁹ V23 uit S44.

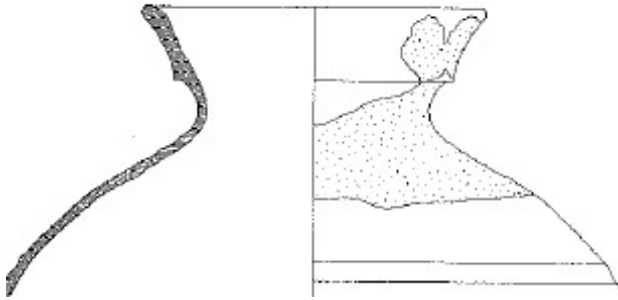
⁴⁰ Wierde, Mozet, Haillot, Visé, Andenne, Andenelle, Huy, Amay, Haccourt.

⁴¹ De Groote 2015, p. 246-248.

⁴² Challe *et al.* 2021-2022, fig. 2.10 (Tessonière F60); Willems & Docquier 1983-1984, p. 273, planche B (12); Witvrouw & Witvrouw 1973-1974, pl. 24: 2 en 4.

⁴³ Borremans & Warginaire 1966, fig. 30, A54/c: 7 (per. IV).

⁴⁴ Challe & De Longueville 2013, fig. 7.

Afb. 43: Pot met uitstaande hals en bandrand uit de 14de-eeuwse productie van Hoei Batta (figuur overgenomen uit Witvrouw en Witvrouw 1973-74, pl. 24.4).

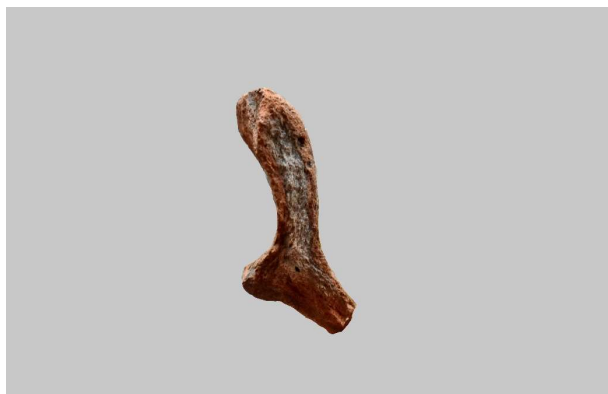
ROODBAKKEND AARDEWERK

Twee derde van het ingezamelde aardewerk van de site Hasselt Aldestraat bestaat uit roodbakkend aardewerk. Het gaat om vijf randen, vijf fragmenten van bodems, een rolrond oor en 40 wandfragmenten. Het is een verzameling van harde, al dan niet geglazuurde orangerode baksels met een fijne zandvershraling, soms met een grijze deklaag.

De randfragmenten zijn afkomstig van vijf verschillende individuen. Het gaat met zekerheid om twee teilen en om een klein fragment van de vlag van een bord met slibversiering. De teilen hebben beiden een bandvormige rand (Afb. 44 en 45). De ene heeft een geprononceerde boven- en onderlip en een afgeronde top⁴⁵, de andere heeft een afgeronde top en een geprononceerde doorn.⁴⁶ De teil verschijnt als vorm in de 13de eeuw, al wordt hij pas vanaf de 14de eeuw echt populair. De beide exemplaren uit Hasselt zijn op basis van de er mee geassocieerde vondsten niet jonger dan het midden van de 16de eeuw. Het bord verschijnt in de 14de eeuw. Het exemplaar uit Hasselt lijkt niet jonger dan de 16de eeuw te zijn. Het vierde randfragment in roodbakkend aardewerk uit Hasselt is een zwarte korte rand met afgerond driehoekige doorsnede, vermoedelijk ook van een teil. Het vijfde randfragment bestaat enkel uit de aanzet van een rand die nog bewaard is naast een rolrond oor. Het fragment is sterk beroet en vermoedelijk afkomstig van een grape. Grapes zijn een nieuwe vorm van kookpotten, na de kogelpotten uit oudere periodes. Ze komen net zoals de teilen in principe voor vanaf de 13de eeuw, maar geraken pas echt goed ingeburgerd in de 14de eeuw.⁴⁷

Afb. 44: Rand van teil (V12 uit S29).

Afb. 45: Rand van teil (V9 uit S12).

⁴⁵ V12 uit S29. Meest gelijkend op De Groote 2008, L57D.

⁴⁶ V9 uit S12. Meest gelijkend op De Groote 2008, L57F.

⁴⁷ De Groote 2008, p. 403

Vier bodemfragmenten zijn voorzien van een uitgeknepen standring, het vijfde fragment lijkt afkomstig te zijn van een vlakke bodem.

Geen enkele van de wandfragmenten is versierd. Op sommige scherven is aan de buitenzijde roet aangekoekt, zodat zeker van een deel van de aangetroffen scherven kan gezegd worden dat ze afkomstig zijn van recipiënten die op het vuur werden gebruikt. In één van de roodbakkende wandfragmenten zit een gat waar zich een tuit of een holle steel bevond.

Het enige fragment van een oor in roodbakkerd aardewerk is dat van een rolrond oor, met roetsporen. Vermoedelijk is het afkomstig van een grappe.

PROTOSTEENGOED

Slechts één wandfragment van de site Hasselt Aldestraat kan tot de groep van het protosteengoed gerekend worden (Afb. 46).⁴⁸ Het baksel is nog niet volledig versinterd en er zijn nog duidelijke inclusies zichtbaar. Het oppervlak is ruw en bedekt met een paarse engobe. Protosteengoed wordt gedateerd in de 13de tot het begin van de 14de eeuw.

Afb. 46: Protosteengoed (V17 uit S40).

STEENGOED

De tweede grootste aardewerkgroep van de site Hasselt Aldestraat is die van het steengoed, met 18 fragmenten steengoed, afkomstig van 17 verschillende individuen. Het gaat om twee randen, 15 wandfragmenten en één fragment van een bodem met uitgeknepen standring.

Twee wandfragmenten zijn afkomstig van recipiënten in het typische bleke baksel uit Siegburg, met rode bloes.⁴⁹ Eén van de wandfragmenten is afkomstig van een drinknap met lage rand. De drinknap duikt al van in het tweede kwart van de 14de eeuw op, en blijft tot in de eerste helft van de 16de eeuw in gebruik.⁵⁰ Op basis van gelijkaardige vondsten uit gedateerde contexten, lijkt de Hasseltse drinknap nog middeleeuws te zijn. Daarnaast werd ook nog een andere wandscherf zonder glazuur maar met rode bloes, eveneens uit Siegburg, ingezameld.⁵¹ Twee andere scherven in bleek steengoed, eentje met zoutglazuur en eentje met een bruine engobe, werden hoogstwaarschijnlijk niet in Siegburg geproduceerd.

⁴⁸ V17 uit S40.

⁴⁹ V24 uit S45. Deventer, S1-dri-2.

⁵⁰ De Groote 2015, p. 274.

⁵¹ V12 uit S29.

De veertien overige fragmenten, twee randen, een bodemfragment en elf wandscherven, hebben allemaal een donkergrijs baksel. Er valt niet met zekerheid te zeggen van welk productiecentrum ze afkomstig zijn. Eén rand met bruine engobe heeft toebehoord aan een bolle kan zonder hals met een afgeronde kraagrand en een doorn onder de rand (Afb. 47).⁵² Op de rand en doorn is radstempelversiering van fijne verticale streepjes aangebracht. Gelijkaardige exemplaren worden gedateerd in de 15de eeuw.

Afb. 47: Randfragment van halsloze kan met afgeronde kraagrand en doorn onder de rand (V8 uit S3).

De andere rand is een eenvoudige niet verdikte rand op een korte hals, eveneens afkomstig van een kan.⁵³ Hij is bewaard op de plaats waar het bandoor is aangehecht. Daardoor valt het type moeilijk te bepalen. Er lijkt wel nog de aanzet van een doorn te zien zijn. In dat geval zou de kan uit de 15de eeuw of de eerste helft van de 16de eeuw dateren.

Het bodemfragment is dat van een bodem met uitgeknepen standring.⁵⁴ Vanaf de 16de eeuw worden standringen bijna uitsluitend nog gedraaid.⁵⁵

Alle andere fragmenten donkergrijs steengoed zijn wanden. Vier ervan zijn versierd. Eén fragment is versierd met twee ingestempelde rozetten met acht partjes (Afb. 48).⁵⁶ De ene rozet is groter dan de andere. Bij de grootste rozet staan er zeven putjes rond de rozet. Bij één blaadje ontbreekt dit. De uitvoering is vrij slordig. Gelijkaardige stempels van rozetten op puntneusbaardmannen worden in de tweede helft van de 15de eeuw tot het begin van de 16de eeuw gedateerd.⁵⁷ Een ander fragment is versierd met een applique van een gestileerde rozet met acht blaadjes (Afb. 49).⁵⁸ Gelijkaardige appliques, weliswaar uit Siegburg, zijn nog middeleeuws. Uit een andere context ten slotte komen twee versierde fragmenten (Afb. 50). Eén scherf heeft paneeldecoratie en is versierd met kobaltblauw en mangaanpaars. Kobaltblauw wordt op steengoed pas gebruikt vanaf het einde van de 16^{de}

⁵² V8 uit S3. Deventer, s2-kan-52.

⁵³ V10 uit S36.

⁵⁴ V23 uit S44.

⁵⁵ De Groote 2008, p. 135.

⁵⁶ V7 uit S36.

⁵⁷ Deventer s2-kan-10, s2-kan-34 en s2-bek.

⁵⁸ V24 uit S45.

eeuw⁵⁹, mangaanpaars vanaf 1665.⁶⁰ Het andere fragment is versierd met een eikenblad en is afkomstig van een baardmankruik. Eikenloof werd op deze kruiken afgebeeld vanaf de 16de eeuw⁶¹, onder andere bij kannen uit Keulen en Raeren.

Afb. 48: Wandfragment van kan met twee ingestempelde rozetten (V7 uit S36).

Afb. 49: Wandfragment van kan met applique (V24 uit S45).

Afb. 50: Hasselt Aldestraat: fragment van een kan uit het Westerwald, met kobaltblauwe en mangaanpaarse versiering, en fragment van een baardmankruik versierd met eikenloof (V28 uit S30).

WITBAKKEND AARDEWERK

Eén rand- en één wandfragment kunnen tot de groep van het (niet-Maaslands) witbakkend aardewerk gerekend worden.⁶² Het wandfragment is veel zandiger en ruwer dan Maaslandse scherven. Het is niet duidelijk of het

⁵⁹ Hurst *et al.* 1986, p. 224 (blauwerk).

⁶⁰ Hurst *et al.* 1986, p. 222-223.

⁶¹ Bartels 1999, dl. 1, p. 60.

⁶² V10 uit S36 en V23 uit S44.

fragment nog middeleeuws is, of na 1500 te dateren. Het randfragment is een eenvoudige rand van een open vorm die aan de binnenzijde geglaazuurd is. Er is wat koper door het loodglazuur gemengd.

INDUSTRIEEL WIT AARDEWERK

Twee bodems zijn afkomstig van recipiënten in industrieel wit aardewerk uit dezelfde context. Het betreft de bodem van een bord en een bodem op standring van een kom.⁶³ Beiden zijn dus zeker na 1750 te dateren

2.4.3 METAAL

Bij het onderzoek aan de Aldestraat te Hasselt werden twee metalen voorwerpen aangetroffen. Een is een sterk ge corrodeerd ijzeren object, van 13,5 cm lang en 1,5 cm breed (Afb. 51).⁶⁴ Het is niet duidelijk om welk soort voorwerp het hier gaat. Het andere voorwerp is een versierd dun plaatje in een koperlegering van 5,3 cm lang en 2 cm breed, met een gaatje waar een pinnetje heeft gezeten (Afb. 52). Het gaat om riembeslag. De datering van beide stukken is onzeker, maar op basis van de geassocieerde vondsten zou deze tussen het begin van de 14de eeuw en het midden van de 16de eeuw gesitueerd moeten worden.

Afb. 51: IJzeren voorwerp (V24 uit S45).

Afb. 52: Riembeslag in een koperlegering (V26 uit S36).

2.4.4 CONCLUSIE

De oudste vondsten die bij de opgraving aan de Aldestraat in Hasselt werden aangetroffen, dateren uit de ijzertijd. Het gaat slechts over twee fragmenten aardewerk, afkomstig van eenzelfde recipiënt. Daarna lijkt er geen sprake meer te zijn van menselijke aanwezigheid in het onderzoeksgebied, tot in de late middeleeuwen. Het oudste middeleeuwse aardewerk dat werd ingezameld, dateert uit de 13de eeuw of het begin van de 14de eeuw (S40). Enkele andere sporen zijn ook nog zeker laatmiddeleeuws, maar iets jonger en dateren uit de 14de-15de eeuw: S3, S37, S45. Volgende sporen zijn mogelijk nog laatmiddeleeuws, maar kunnen ook uit de 16de eeuw dateren: S12, S29, S36, S44. Volgende sporen zijn op basis van de ingezamelde vondsten zeker postmiddeleeuws: S17, S24 en S30. Over de andere sporen kan op basis van de vondsten enkel gezegd worden dat ze laat-of postmiddeleeuws zijn.

⁶³ V5 en V11 uit S24.

⁶⁴ V24 uit S45.

2.5 SYNTHESE VAN DE KENNIS VAN DE SITE

Natasja De Winter en Sid Skrabanja

De initiatiefnemer plande ter hoogte van de Aldestraat 50 in Hasselt (prov. Limburg) de renovatie en uitbreiding van een stadswoning. Het volledige projectgebied nam een oppervlakte in van ca. 390 m², waarvan een zone van ca. 47 m² is opgegraven. Het projectgebied was op dat moment kadastraal gekend als Hasselt, 1^e Afd., Sectie H, perceel 1110C. Vanwege de ligging van het onderzoeksgebied in een historisch stadscentrum werd er geen vooronderzoek uitgevoerd, maar werd besloten om direct tot een opgraving over te gaan. Deze opgraving werd door Aron bv met onderbrekingen uitgevoerd tussen 3 oktober en 26 november 2024. Het voorziene veldwerk werd volledig afgerond.

Het onderzoeksgebied grenst aan de noordzijde aan de Aldestraat, één van de oude verkeersaders in het centrum van Hasselt. De oudste kern van de stad Hasselt, de zone van de Sint-Quintinskathedraal en de Tweekorenwijk, bevindt zich op ca. 250 m ten oosten van het onderzoeksgebied. Dit is gedeeltelijk bebouwd met een stadswoning langs de straatzijde en daarachter een tuinzone. Deze bebouwing dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw.

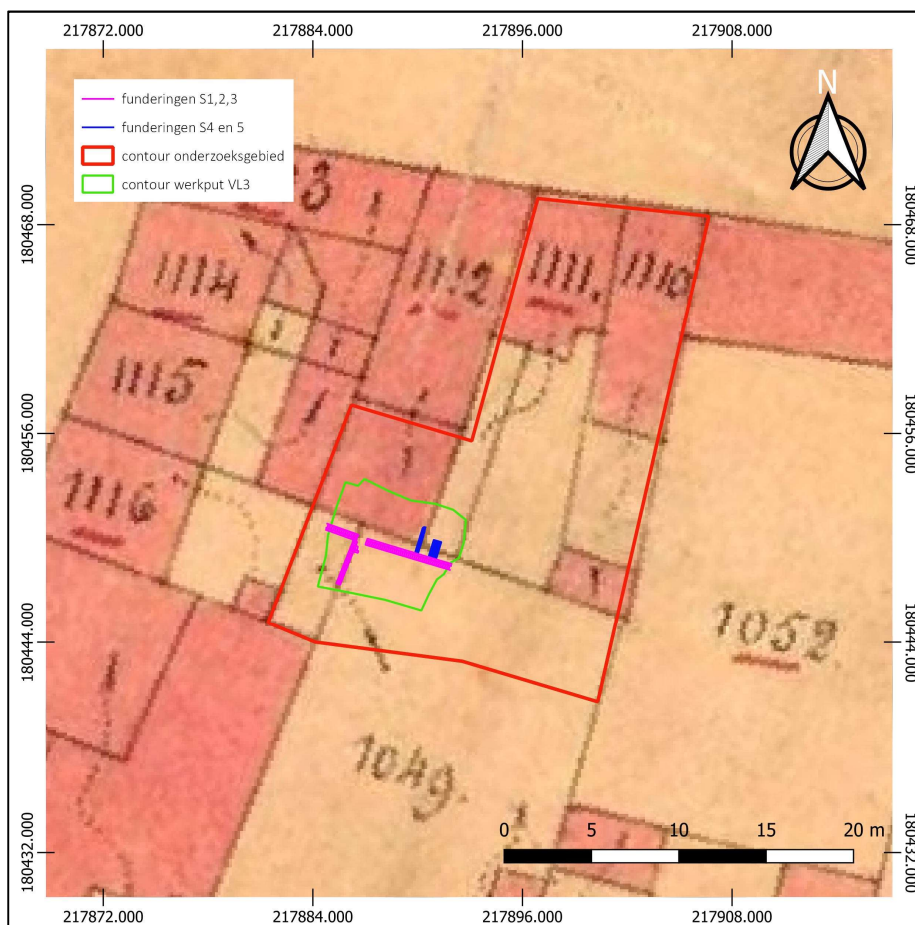

Afb. 53: Fasering van de sporen in vlak 3 (© Geopunt, Aron bv).

De oudste sporen die op deze site werden aangetroffen dateren uit de late middeleeuwen (*Afb. 53, groen*). Het gaat hierbij om relatief kleine (paal)kuilen met een donkere vulling (S36 t.e.m. S46). Deze sporen werden verspreid in het diepste vlak (VL3) aangetroffen. De oudste vondsten dateren uit de 13de of het begin van de 14de eeuw. De vondsten uit de rest van de sporen zijn te dateren tussen de 13de en 15de eeuw. In één van deze kuilen werd echter ook handgevormd aardewerk uit de ijzertijd aangetroffen. Aangezien het uitzicht en de vulling van dit spoor verder gelijkaardig zijn aan die van de overige laatmiddeleeuwse sporen, is dit oudere aardewerk waarschijnlijk als opspit in dit spoor terecht gekomen. Vanwege de kleine onderzochte oppervlakte en vergravingen door jongere sporen kunnen er verder weinig uitspraken gedaan worden over de aard van deze sporen, of over het groter geheel waar ze deel van hebben uitgemaakt. Zeker is wel dat er ten laatste vanaf het begin van de 14de eeuw sprake was van menselijke activiteit in het onderzoeksgebied.

In de tweede helft van de 15de eeuw of in de 16de eeuw werden er meerdere ophogings- of nivelleringslagen aangebracht die de oudere sporen bedekten (S36 en S12).

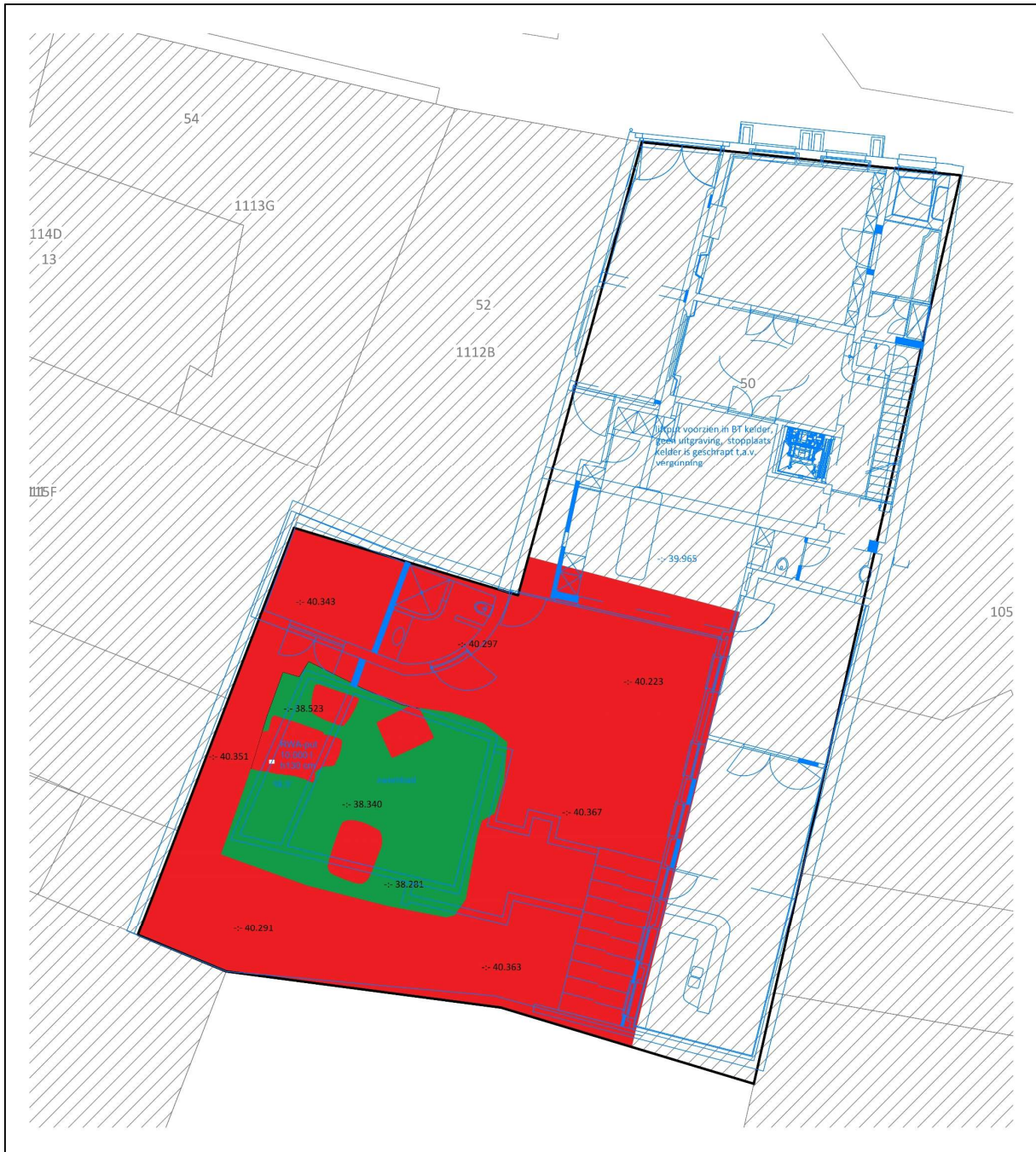
Doorheen deze lagen werden vervolgens verschillende bakstenen funderingen aangelegd (S1 en S3). Wanneer de gebouwen waartoe deze funderingen behoorden werden opgetrokken, is niet met zekerheid te zeggen. In één van de funderingen werd 15de-eeuws aardewerk aangetroffen. Vanaf ca. 1500 werd in Hasselt overgegaan naar baksteenbouw, maar aanvankelijk uitsluitend voor religieuze gebouwen. Bij het begin van de 18de eeuw werd het versteningsproces vrij algemeen ingezet. De scherf uit de fundering is dus hoogstwaarschijnlijk afkomstig uit een ouder spoor dat werd verstoord bij het graven van de insteek van de fundering. De locaties van de funderingen komen overeen met de omtrekken van muren van gebouwen en van afscheidingsmuren die nog zichtbaar zijn op het primitief kadaster uit 1840-1843 (*Afb. 54*). Hieruit blijkt dat de noordzijde van het onderzoeksgebied zich dan grotendeels aan de binnenzijde van een gebouw bevond (perceel 1112), terwijl het zuidelijk deel niet bebouwd was en enkel doorsneden werd door een scheidingsmuur.

Afb. 54: Projectie van de aangetroffen funderingen S1 t.e.m. S5 op het primitief kadaster uit 1840-1843 (© Geopunt, Aron bv).

De huidige bebouwing in dit deel van de Aldestraat dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw. De gebouwen op het primitief kadaster, waar de bij de opgraving aangetroffen funderingen deel van uitmaakten, werden dan afgebroken om plaats te maken voor deze nieuwe bebouwing. Hierna werd heel het onderzoeksgebied tuinzone, waarin er een riolering werd aangelegd (S10 en S11) en waarin er nog enkele kuilen werden gegraven (S14, S16, S31, S32 en S33).

Afb. 55 geeft een overzicht van de zones binnen het onderzoeksgebied en de sporen die niet volledig konden worden opgegraven, aangeduid in het rood. De volledig opgegraven zone is aangeduid in het groen. Op het plan zijn de hoogtes aangeduid in m TAW.

Afb. 55: Projectie van de zones die nog in situ bewaard zijn vanaf de aangegeven hoogte TAW (rood) en de zone die volledig werd opgegraven (groen) op de ontworpen toestand en het kadasterplan. (Aron bv)

2.6 SAMENVATTING

Naar aanleiding van de renovatie van een stadswoning ter hoogte van de Aldestraat 50 te Hasselt werd op deze locatie door ARON bv een archeologische opgraving uitgevoerd. Binnen de tuinzone achter dit pand vonden verschillende bodemingrepen plaats, waaronder nivellering en ophoging, de afbraak en heropbouw van een deel van het gebouw en het uitgraven van een zwembad.

De opgraving (2024J41) werd, met onderbrekingen, uitgevoerd tussen 3 oktober en 26 november 2024. Op basis van de geplande bodemingrepen werd het uitgraven van een funderingssleuf archeologisch begeleid en werd er één werkput aangelegd ter hoogte van het aan te leggen zwembad. In deze werkput werden drie vlakken aangelegd.

Het onderzoeksgebied bevindt zich binnen de historische stadskern van Hasselt, langs één van de oudste verkeersaders van de stad. De oudste kern van de stad Hasselt, de zone van de Sint-Quintinskathedraal en de Tweekorenwijk, bevindt zich op ca. 250 m ten oosten van het onderzoeksgebied. De bebouwing binnen het onderzoeksgebied zelf stamt uit de tweede helft van de 19de eeuw.

De oudste aangetroffen sporen dateren uit de late middeleeuwen. Het gaat hierbij om enkele gelijkaardige paalkuilen die in het diepste opgravingsvlak werden aangetroffen. Op basis van het aardewerk zijn deze sporen te dateren tussen de 13de en 15de eeuw, hoewel er in één van de sporen handgevormd aardewerk uit de ijzertijd werd aangetroffen. Dit oudere aardewerk is waarschijnlijk echter als opspit in een laatmiddeleeuws spoor terechtgekomen. Vanwege de kleine onderzochte oppervlakte en vergravingen door jongere sporen kunnen er verder echter weinig uitspraken gedaan worden over de aard van deze sporen, of over het groter geheel waar ze deel van hebben uitgemaakt.

Vanaf de tweede helft van de 15de of de 16de eeuw werd het onderzoeksgebied bedekt door verschillende nivellerings- of ophogingslagen, waarna er in de daaropvolgende eeuwen verschillende funderingen door deze lagen werden aangelegd. Wanneer de gebouwen waartoe deze funderingen hebben behoord zijn opgetrokken, is niet met zekerheid te zeggen. Vanaf ca. 1500 werd in Hasselt overgegaan naar baksteenbouw, maar aanvankelijk was die uitsluitend bestemd voor religieuze gebouwen. Bij het begin van de 18de eeuw werd het versteningsproces vrij algemeen ingezet. De ligging van de funderingen komt overeen met die van gebouwen en muren die zichtbaar zijn op de primitieve kadasterkaart (1840-1843). Deze gebouwen werden in de tweede helft van de 19de eeuw afgebroken om plaats te maken voor de huidige bebouwing.

3. DEPONEREN VAN HET ENSEMBLE

Uit de Code van Goede Praktijk, 31.1:

“De overdracht van het archeologisch ensemble vindt plaats na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de rapportering (archeologienota, nota of eindverslag). Het archeologisch ensemble wordt overgedragen door de erkende archeoloog aan de eigenaar, het erkende onroerendergoeddepot of de door de eigenaar bepaalde andere bewaarplaats. Ook bij een definitieve bewaring van het archeologisch ensemble bij de erkende archeoloog zelf vindt een overdracht van tijdelijke opslag naar langdurige opslag plaats. “

“Het archeologisch ensemble bestaat uit het geheel van archeologische artefacten en onderzoeksdocumenten. Het bevat niet alleen de vondsten en de stalen, maar ook de rapportering, en alle aangemaakte en verzamelde onderzoeksdocumenten, zowel analoog als digitaal. Met betrekking tot de onderzoeksdocumenten gaat het om alle tijdens het volledige verloop van het onderzoek aangemaakte onderzoeksdocumenten, dus zowel ruwe data als verwerkte gegevens. Indien analoge documenten aangemaakt en later gedigitaliseerd werden, maken zowel de analoge documenten als de gedigitaliseerde versie daarvan deel uit van het archeologisch ensemble. Van foto's worden steeds zowel het onbewerkte originele digitale bestand als eventuele bewerkte versies opgenomen. Bij databanken gaat het niet om het datamodel van de databank, maar wel om de inhoudelijke gegevens uit de databank, die desgewenst in een ander formaat opgeslagen worden dan de oorspronkelijke databank, mits behoud van de functionaliteiten en relaties. De documentatie beperkt zich dan ook uitdrukkelijk niet tot de elementen die deel uitmaken van de rapportering en daarmee moeten ingediend worden.”

“Er wordt een inventaris opgemaakt van de overgedragen vondsten, stalen en onderzoeksdocumenten (zie 31.4 en 31.6). De inventarislijsten worden door de erkende archeoloog aan de bewaarder van het ensemble bezorgd bij de overdracht voor langdurige bewaring. De erkende archeoloog houdt een kopie van de digitale bestanden bij tot de overdracht van het archeologisch ensemble is afgerond.”

“Het ensemble wordt voor de overdracht op een dusdanige manier verpakt dat enerzijds de fysieke bewaring van alle elementen erin verzekerd wordt, en dat anderzijds het inhoudelijk verband tussen de verschillende elementen bewaard blijft. De vondsten en stalen worden correct verpakt conform de bepalingen uit hoofdstuk 30.2 “preventieve conservatie” en voldoen, in voorkomend geval, aan de aanvaardingscriteria van het erkende onroerendergoeddepot. De documentatie is opgebouwd conform de technische vereisten aan de onderzoeksdocumenten (zie hoofdstuk 6 en hoofdstuk 14).”

Het archeologisch ensemble werd tijdelijk bewaard bij Aron bv aan de Bremakker 35 te Bilzen tot aan de publicatie van het eindverslag. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van het eindverslag werd het in samenspraak met de initiatiefnemer definitief gedeponneerd bij het centraal depot Stadsmus, Jenevermuseum en Modemuseum te Hasselt (Centrale Werkplaatsen van de Stad Hasselt).

We willen er op wijzen dat de eigenaar/zakelijkrechthouder het archeologisch ensemble na oplevering ervan conform afdeling 2. Verplichtingen zakelijkrechthouders en gebruikers archeologische artefacten en archeologische ensembles van het Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014, als een geheel dient te bewaren, in goede staat dient te behouden en voor wetenschappelijk onderzoek beschikbaar te houden (art. 5.2.1). De eigenaar/zakelijkrechthouder die het beheer van een archeologisch ensemble toevertrouwt aan een erkend onroerend erfgoeddepot, voldoet aan de hierboven vermelde verplichtingen.

Indien de bewaarplaats van de vondsten gewijzigd wordt binnen het Vlaamse Gewest, dient dit binnen 30 dagen aan het Agentschap Onroerend Erfgoed gemeld te worden (art. 5.2.2). Indien de vondsten buiten het Vlaamse Gewest gebracht worden, dient dit minstens 30 dagen voorafgaand hieraan aan het Agentschap gemeld worden (art. 5.2.3).

BIBLIOGRAFIE

Literatuur:

Bartels M. (red.), 1999. *Steden in scherven. Vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel (1250-1900)*, twee delen, Zwolle/Amersfoort.

Borremans R. & Warginaire R. 1966. *La céramique d'Andenne. Recherches de 1956-1965*, Rotterdam.

Caluwaerts G. 1989. *Hasselt intra muros. Hasselt binnen de oude wallen: historiek van straten, pleinen, gebouwen en huizen zoals opgetekend door Jan Juliaan Melchior (1848-1920)*, Deurne.

Challe S. & De Longueville S., 2013. La production médiévale mosane en Belgique: état de la question. In: *Revue archéologique de Picardie*. Des productions céramiques de l'époque gallo-romaine à la renaissance. Actes des journées d'étude sur les productions céramiques à Amiens et à Fosses en 2008, 2009 et 2010, n°1-2, p. 155-163.

Challe S., de Bernardy de Sigoyer S., Péters C., Taïldeman F. & Mélon A., 2021-2022. Huy « Aux Ruelles », tessonière liée à l'atelier de potier du second quart du XIVe siècle. In: Production et commerce de la poterie médiévale entre Seine et Rhin, Les cahiers du G.R.A.S.B./Musée d'Autelbas, 50, p. 39-53.

De Geyter (red.), 1999. *Toelichtingen bij de geologische kaart van België, Vlaams Gewest. Kaartblad 25 Hasselt*, Brussel.

De Groote K., 2008. *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw)*, Relicta Monografieën 1, twee delen, Brussel.

De Groote K., 2015. *Technische en typologische analyse van het aardewerk uit drie afvalcontexten (13de-16de eeuw) afkomstig uit de*

cisterciënzerinnenabdij van Herkenrode, Relicta 13, p. 201-300.

De Loof A. & Driesen P., 2023. *Archeologienota Hasselt, Aldestraat 50: renovatie van een stadswoning met uitbreiding*, Aron Rapport 1365, Bilzen.

De Nutte G., Simons R. & Deville T. 2015. *Diesterstraat te Hasselt (gem. Hasselt): Archeologische vooronderzoek door middel van proefputten, proefsleuven en verkennende boringen*. Condor Rapporten 208, Bilzen. <https://oar.onroerendergoed.be/publicaties/ROEV/3489/ROEV3489-001.pdf>.

Frederickx E. & Gouwy S., 1996. *Toelichting bij de quartairgeologische kaart van België, Vlaams Gewest: kaartblad 25 Hasselt*, Brussel.

Gerits J., 1989. *Historische steden in Limburg*, Brussel, 113-134.

Grondelings M., naar Meugens & Stiphout V., 1982. *Figuratieve kaart van Hasselt in 1759*. Available at: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hasselt_in_1759.jpg.

Hurst J.G., Neal D.S. & Van Beuningen H.J.E., 1986. *Pottery produced and traded in north-west Europe 1350-1650*, Rotterdam Papers VI, Rotterdam.

Keersmaekers S. & Verrijckt J., 2020. *Archeologienota Hasselt, Lombaardstraat*. J. Verrijckt Rapport 0314, Beerse. <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienota/14982>

Schlusmans F., Gyselinck J., Linters A., Wissels R., Buyle M., De Graeve M.-C., 1981. *Bouwen door de eeuwen heen: arrondissement Hasselt-Sint-Truiden - gemeenten A t/m Ha (6n1)*, Turnhout.

Simons R. Deville T. & De Nutte G. 2016. *Ursulinenhof / THV Groenplein (gem. Hasselt)*

Archeologisch vooronderzoek d.m.v. proefputten en landschappelijke boringen. Condor Rapporten 207b, Hasselt.

<https://oar.onroerenderfgoed.be/publicaties/ROEV/3714/ROEV3714-001.pdf>

Willems J. & Docquier J., 1983-1984. Un four de potier au XIVe siècle à Huy « Batta », *Bulletin du*

Cercle archéologique Hesbaye-Condruz, t. XVIII, p. 267-273.

Witvrouw J. & Witvrouw D., 1973-1974. La céramique médiévale trouvée à Huy « Batta » en 1970, *Bulletin du Cercle archéologique Hesbaye-Condruz*, t. XIII, p. 23-54.

Digitale bronnen:

Centrale Archeologische Inventaris

<https://cai.onroerenderfgoed.be> (geraadpleegd op 02/01/2025 en 03/01/2025)

Deventer systeem. Classificatiesysteem voor laat- en postmiddeleeuws aardewerk en glas.

<https://www.deventersysteem.nl/items> (geraadpleegd op 02/01/2025 en 03/01/2025)

<https://hasel.be/aldestraat-50> (geraadpleegd op 16/01/2025)

<https://hasel.be/aldestraat-52> (geraadpleegd op 16/01/2025)

Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Jeneverstokerij Stellingwerff-Theunissen [online],

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/2959> (geraadpleegd op 14/03/2025).

Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Neoclassicistische stadswoningen [online],

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/21834> (geraadpleegd op 16/01/2025).

Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Kathedraal Sint-Quintinus [online],

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/22097> (geraadpleegd op 24/01/2025).

Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Historische stadskern van Hasselt [online],

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/140049> (geraadpleegd op 14/03/2025).

BIJLAGEN

Bijlage 1: Lijst van afkortingen

Bijlage 2: Periodentabel

Bijlage 3: Fotolijst

Bijlage 4: Sporenlijst

Bijlage 5: Vondsten- en stalenlijst

Bijlage 6: Het assessmentrapport

Bijlage 7: Overzichtsplan vlak 1 op bestaande toestand

Bijlage 8: Overzichtsplan vlak 2 op bestaande toestand

Bijlage 9: Overzichtsplan vlak 3 op bestaande toestand

Bijlage 10: Coupetekeningen en profielen

Kleur:

Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Groen	GRO
Leemkleurig	LE
Licht (kleur)	LI
Oranje	OR
Paars	PA
Roest(kleurig)	ROE
Rood	RO
Wit	WI
Zwart	ZW

Samenstelling:

Baksteen	Ba
Dakpan	Dp
Fosfaat	Ff
Grind	Gr
Hout	Ho
Houtskool	Hk
Kalk	Ka
Kalksteen	Ks
Kei	Kei
Kiezel	Kz
Klei	Kl
Leem	Le
Leisteen	Lei
Mangaan	Mn
Mergel	Me
Moederbodem	Moe
Mortel	Mo
Silex	Si
Slak	Sl
Steenkool	Sk
Verbrand	Vb
Zand	Za
Zandsteen	Zs

Hoeveelheid:

Zeer weinig	zw
Weinig	w
Matig	m
Veel	v
Zeer veel	zv

Periodes:

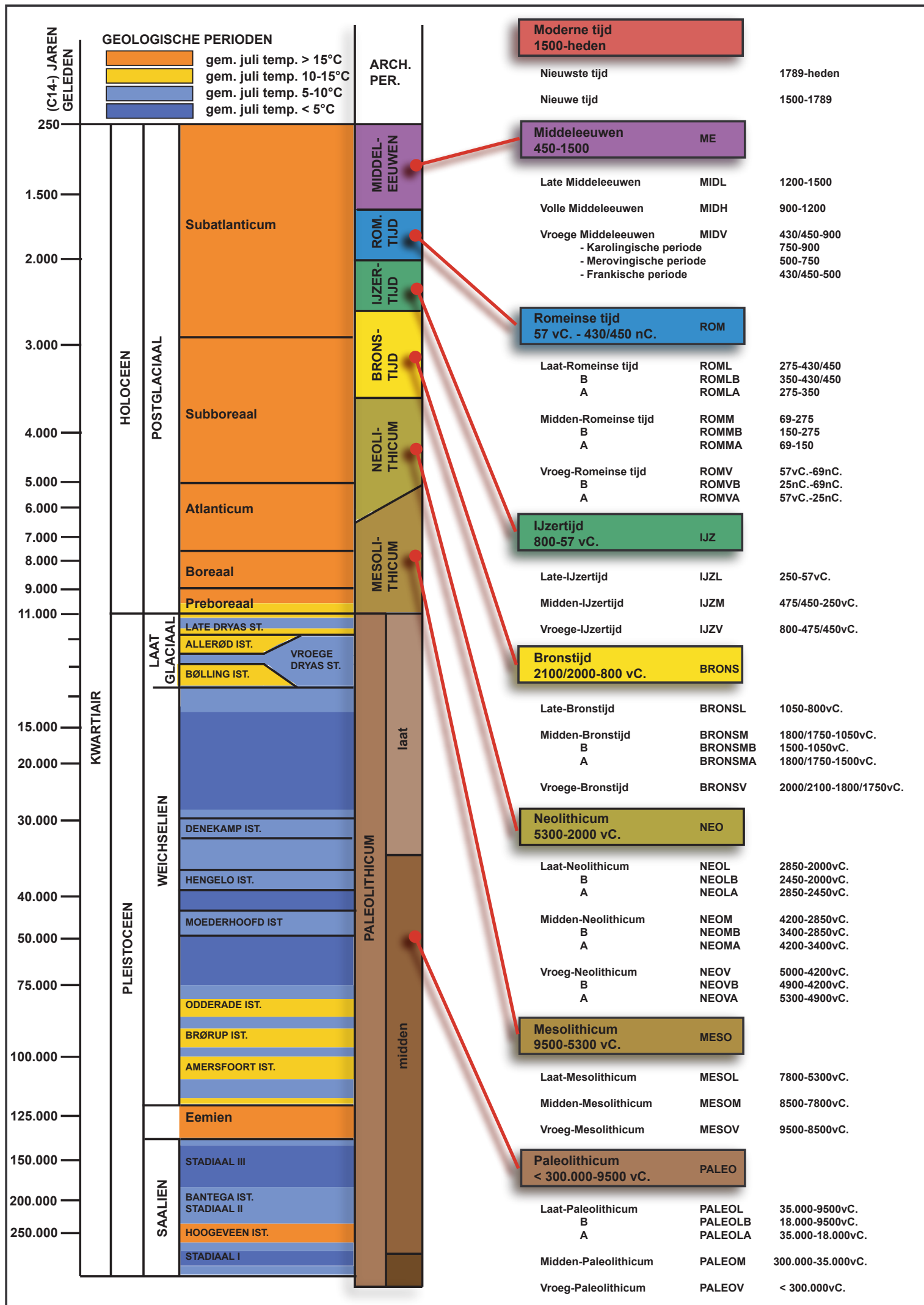
bronstijd	BRONS
- vroege bronstijd	BRONSV
- midden bronstijd	BRONSM
- late bronstijd	BRONSL
ijzertijd	IJZ
- vroege ijzertijd	IJZV
- midden ijzertijd	IJZM
- late ijzertijd	IJZL
Romeins	ROM
- vroeg-Romeins	ROMV
- midden-Romeins	ROMM
- laat-Romeins	ROML
middeleeuwen	MID
- vroege middeleeuwen	MIDV
- volle middeleeuwen	MIDVOL
- late middeleeuwen	MIDL
- postmiddeleeuws	MIDP

Materiaalcategorie:

Aardewerk	AW
Bouwkeramiek	BK
Glas	GL
Metaal	MET
Mortel	MO
Organisch	ORG
Pleisterwerk	PL
Steen	ST
Terracotta	TC

Aardewerk:

Amfoor (ROM)	AM
Bijnasteengoed (MID)	BSTG
Dolium (ROM)	DO
Dunwandig (ROM)	DW
Faïence (MIDP)	FAI
Gebronsd (ROM)	GB
Geverfd (ROM)	GV
Gladwandig (ROM en MIDV)	GW
Grijsbakkend (MID)	GRIJS
Handgevormd	HA
Kurkwaar (ROM)	KU
Lowlands (ROM)	LL
Maaslands (MID)	MAAS
Majolica (MIDP)	MAJ
Pompejaans rood (ROM)	PR
Porselein (MIDP)	POR
Protosteengoed (MID)	PSTG
Roodbakkend (MID)	ROOD
Roodbeschilderd (MID)	RBES
Ruwwandig (ROM en MIDV)	RW
Steengoed (MID)	STG
Terra nigra (ROM)	TN
Terra rubra (ROM)	TR
Terra sigillata (ROM)	TS
Witbakkend (MIDP)	WIT
Wrijfschaal (ROM)	MO

Hasselt Aldestraat AO (HA-24-AL/2024J41) - Bijlage 3: fotolijst

+---Vondsten

- | HA-24-AL V12 S29 (2).JPG
- | HA-24-AL V15 S38 (1).JPG
- | HA-24-AL V15 S38 (2).JPG
- | HA-24-AL V15 S38 (3).JPG
- | HA-24-AL V15 S38 (4).JPG
- | HA-24-AL V15 S38 (5).JPG
- | HA-24-AL V15 S38 (6).JPG
- | HA-24-AL V17 S40.JPG
- | HA-24-AL V24 S45 (2).JPG
- | HA-24-AL V24 S45.JPG
- | HA-24-AL V26 S36 (1).JPG
- | HA-24-AL V26 S36 (2).JPG
- | HA-24-AL V26 S36 (3).JPG
- | HA-24-AL V26 S36 (4).JPG
- | HA-24-AL V26 S36 (5).JPG
- | HA-24-AL V28 S30 (2).JPG
- | HA-24-AL V7 S36.JPG
- | HA-24-AL V8 S3.JPG
- | HA-24-AL V9 S12 (1).jpg

+---Werfbegeleiding 3-10-2024

| +---Overzicht

- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (1).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (2).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (3).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (4).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (5).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (6).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (7).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (8).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (9).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (10).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (11).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (12).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (13).JPG
- | | HA-24-AL Werfbegeleiding overzicht (14).JPG

| \---Sleuf

- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (1).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (2).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (3).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (4).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (5).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (6).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (7).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (8).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (9).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (10).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (11).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (12).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (13).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (14).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (15).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (16).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (17).JPG
- | HA-24-AL Werfbegeleiding sleuf (18).JPG

+---Werkfoto's

- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (1).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (2).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (3).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (4).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (5).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (6).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (7).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (8).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (9).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (10).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (11).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (12).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (13).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (14).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (15).JPG
- | HA-24-AL VL1 profielen werkfoto (16).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (1).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (2).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (3).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (4).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (5).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (6).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (7).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (8).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (9).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (10).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (11).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (12).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (13).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (14).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (15).JPG
- | HA-24-AL VL2 profielen werkfoto (16).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (1).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (2).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (3).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (4).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (5).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (6).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (7).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (8).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (9).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (10).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (11).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (12).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (13).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (14).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (15).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (16).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (17).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (18).JPG
- | HA-24-AL Werkfoto (19).JPG

\---Werkput 1

+---Boringen

- | HA-24-AL WP1 VL3 BS29.JPG
- | HA-24-AL WP1 VL3 BS32.JPG
- | HA-24-AL WP1 VL3 BS33.JPG
- | HA-24-AL WP1 VL3 BS41.JPG
- | HA-24-AL WP1 VL3 BS43.JPG

+---Coupes

- | HA-24-AL WP1 VL3 CS1-40 (1).JPG
- | HA-24-AL WP1 VL3 CS1-40 (2).JPG

| HA-24-AL WP1 VL3 CS1-40 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS37-38 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS37-38 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS37-38 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS39-38 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS39-38 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS39-38 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS42 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS42 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS42 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS44 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS44 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS44 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS45 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS45 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS45 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS46 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS46 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 CS46 (3).JPG

+---Profielen

| HA-24-AL WP1 PR1 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 PR1 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 PR1 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 PR1 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 PR1 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 PR1 (6).JPG
| HA-24-AL WP1 PR2 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 PR2 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 PR2 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 PR2 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 PR2 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 PR2 (6).JPG
| HA-24-AL WP1 PR3 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 PR3 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 PR3 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 PR3 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 PR3 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 PR3 (6).JPG
| HA-24-AL WP1 PR4 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 PR4 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 PR4 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 PR4 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 PR4 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 PR4 (6).JPG

+---Sporen

| HA-24-AL WP1 VL1 S1 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S1 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S1 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S1 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S10 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S10 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S10 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S10 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S11 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S11 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S11 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S11 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S12 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S12 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S12 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S13 (1).JPG

| HA-24-AL WP1 VL1 S13 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S13 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S14 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S14 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S14 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S15 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S15 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S15 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S16 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S16 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S16 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S17 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S17 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S17 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S18-19 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S18-19 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S18-19 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (6).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (7).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S2 (8).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S20-21-22-23-24 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S20-21-22-23-24 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S20-21-22-23-24 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S20-21-22-23-24 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S20-21-22-23-24 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S20-21-22-23-24 (6).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S25 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S25 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S25 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S26 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S26 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S26 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (10).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (6).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (7).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (8).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S3 (9).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S4 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S4 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S4 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S4 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S5 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S5 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S5 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S6-7-8 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S6-7-8 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S6-7-8 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S6-7-8 (4) - Copy.JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S6-7-8 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S9 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S9 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL1 S9 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S27 (1).JPG

| HA-24-AL WP1 VL2 S27 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S27 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S28-8 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S28-8 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S28-8 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S29 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S29 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S29 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S30 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S30 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S30 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S31 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S31 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S31 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S32 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S32 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S32 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S33 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S33 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S33 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S34 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S34 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S34 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S34 (4).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S34 (5).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S35 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S35 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL2 S35 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S37-38-39 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S37-38-39 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S37-38-39 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S40 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S40 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S40 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S41 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S41 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S41 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S42 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S42 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S42 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S43 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S43 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S43 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S44 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S44 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S44 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S45 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S45 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S45 (3).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S46 (1).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S46 (2).JPG
| HA-24-AL WP1 VL3 S46 (3).JPG

\---Vlak

HA-24-AL WP1 VL1 (1).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (2).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (3).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (4).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (5).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (6).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (7).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (8).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (9).JPG

HA-24-AL WP1 VL1 (10).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (11).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (12).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (13).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (14).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (15).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (16).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (17).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (18).JPG
HA-24-AL WP1 VL1 (19).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (1).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (2).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (3).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (4).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (5).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (6).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (7).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (8).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (9).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (10).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (11).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (12).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (13).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (14).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (15).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (16).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (17).JPG
HA-24-AL WP1 VL2 (18).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (1).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (2).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (3).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (4).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (5).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (6).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (7).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (8).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (9).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (10).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (11).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (12).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (13).JPG
HA-24-AL WP1 VL3 (14).JPG

Spoor	Laag	Werkput	Vlak	Coupe	Vorm coupe	Soort	Beschrijving	Vorm	Afmetingen (L x B, in cm)	Diepte (in cm)	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Aflijning	Relaties	Registratiedatum	Fotonummer	Plannummer
1	1	1	1	Ja	Onregelmatig	Muur	Regelmatig verband (kop en strek door elkaar?), baksteenformaat 24x11x6 cm. Beige kalkmortel. Enkel onderzijde gecoupeerd in VL3.	Langwerpig	195 x 24 - 42		RO + OR + BEI	Ba (zv) + Mo (v)	O-W	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S1	HA-24-AL BT VL1
2	1	1	1	Nee	/	Muur	Regelmatig verband (enkel kops), baksteenformaat 18x9x5 cm (bovenste laag) en 23x11x5,5 cm (onderste laag). Beige kalkmortel.	Langwerpig	278 x 18 x 23		RO + BEI	Ba (zv) + Mo (v)	N-Z	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S2	HA-24-AL BT VL1
3	1	1	1	Nee	/	Muur	Regelmatig verband, baksteenformaat 24x10x6 cm.	Langwerpig	510 x 40		RO + OR + BEI	Ba (zv) + Mo (v)	O-W	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S3	HA-24-AL BT VL1
4	1	1	1	Nee	/	Muur	Beige kalkmortel, baksteenformaat 22x5x10 cm, regelmatig verband, loopt door in putwand. Onderbroken door S19	Langwerpig	100 x 46		DORO+ BEI	Ba (zv) + Mo (v)	N-Z	Duidelijk	Ouder dan S19, jonger dan S3, S21, S22	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S4	HA-24-AL BT VL1
5		1	1	Nee	/	Muur		Langwerpig			DORO + RO + BEI	Ba (zv) + Mo (v)	/	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S5	HA-24-AL BT VL1
5	1	1	1	Nee	/	Laag	In regelmatig verband	Langwerpig			RO	Ba (zv)	/	Duidelijk		21-11-2024	/	HA-24-AL BT VL1
5	2	1	1	Nee	/	Laag	In onregelmatig verband, baksteenformaat 16x11x6 cm	Langwerpig			/	/	/	Duidelijk		21-11-2024	/	HA-24-AL BT VL1
6	1	1	1	Nee	/	Laag		Onregelmatig			DOGRBR	LeZa + Sp Bk (m) + Sp Sk (m) + Sp KaMo (w)	/	Duidelijk	Jonger dan S7en S8, ouder dan S9	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S6	HA-24-AL BT VL1
7	1	1	1	Nee	/	Laag		Onregelmatig			GE	LeZa + Sp Bk (m) + Sp Sk (m) + Sp KaMo (w)	/	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S7	HA-24-AL BT VL1
8	1	1	1	Nee	/	Laag		Onregelmatig			DOGRBR	LeZa + Sp Bk (m) + Sp Sk (m) + Sp KaMo (w)	/	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S8	HA-24-AL BT VL1
9	1	1	1	Nee	/	Kuil	Recente kuil, recenter dan leiding	Onregelmatig	140 x 50		LIGR	Za + St (zw) + Sp Bk (w)	O-W	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S9	HA-24-AL BT VL1
10	1	1	1	Nee	/	Kuil	Baksteen in regelmatig verband, lichtblauw cement met beige kalkmortel. Uitgraving + demping voor rioleringsbuis + aansluiting	Langwerpig	290 x 80		DOGR	LeZa + St (w) + Bk (zw)	N-Z	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S10	HA-24-AL BT VL1
11	1	1	1	Nee	/	Muur	Aansluiting riolering in baksteen, baksteenformaat 22 x 12 x 6 cm	Onregelmatig	36 x 20		RO + LIBL + BEI	Bk (zv) + Mo (m)	/	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S11	HA-24-AL BT VL1
12	1	1	1	Nee	/	Laag	Laag buiten de muren, tuinlaag?	/			ZWGR	LeZa + St (m) + Sp Bk (w) + Sp KaMo (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S9 en S10	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S12	HA-24-AL BT VL1
13	1	1	1	Nee	/	Kuil	Kuil met bouwpuin en mortel	Half rond	80 x 12		BEI	KaMo (zv) + Sp Bk (w)	/	Duidelijk	Jonger dan S12	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S13	HA-24-AL BT VL1
14	1	1	1	Nee	/	Kuil	Kuil of laag aan binnenzijde S1	Rechthoek	130 x 120		DOGR	LeZa + Sp BK (m) + Hout (w) + Sp KaMo (w)	N-Z	Duidelijk	Jonger dan S15	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S14	HA-24-AL BT VL1

Spoor	Laag	Werkput	Vlak	Coupe	Vorm coupe	Soort	Beschrijving	Vorm	Afmetingen (L x B, in cm)	Diepte (in cm)	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Aflijning	Relaties	Registratiedatum	Fotonummer	Plannummer
15	1	1	1	Nee	/	Laag	Groot geel pakket aan binnenzijde S1 + S3	Onregelmatig			GE + VL BRGR + VL DOGR	Za + LeZa + Sp Bk (m) + Sp KaMo (w) + Sp Sk (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S14, S16 en S17	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S15	HA-24-AL BT VL1
16	1	1	1	Nee	/	Kuil	Kuil of laag op S15	Onregelmatig			DOGR + BRGR + VL BL	LeZa + Kl + Sp Bk (m) + Sp Ka (w)	/	Duidelijk	Jonger dan S15, ouder dan S17	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S16	HA-24-AL BT VL1
17	1	1	1	Nee	/	Insteek	Gelijkaardig aan S18, insteek muur S15	Onregelmatig	150 x 20		ZWGR	LeZa + Sp Mo (w) + Sp Hk (w) + Sp Bk (w)	N-Z	Duidelijk	Jonger dan S16	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S17	HA-24-AL BT VL1
18	1	1	1	Nee	/	Insteek	Gelijkaardig aan S17, insteek muur S15	Onregelmatig	130 x 50		ZWGR	LeZa + Sp Mo (w) + Sp Hk (w) + Sp Bk (w)	N-Z	Duidelijk	Jonger dan S19 en S20	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S18	HA-24-AL BT VL1
19	1	1	1	Nee	/	Kuil	Kuil of laag waar vanalles in: ofwel breekt de muur S4, ofwel oudste deze zone	Onregelmatig			DOGR	LeZa + Sp KaMo (w) + Sp Bk (m)	/	Duidelijk	Ouder dan S25, S18, S20, S23 en S24	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S19	HA-24-AL BT VL1
20	1	1	1	Nee	/	Kuil	Puinpakket, identiek aan S24?	Onregelmatig			BEI + RO	KaMo (zv) + Sp Bk (m) + St (w) + Sp Sk (zw)	N-Z	Duidelijk	Ouder dan S21, S22, S23, S4. Jonger dan S19 en S18?	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S20	HA-24-AL BT VL1
21	1	1	1	Nee	/	Insteek	Insteek van muur S4	Rond	90 x 50		DOGR + VL GE	LeZa + Za + Sp Bk (w) + Mo (w) + Hk (w) + Sk (zw)	N-Z	Duidelijk	Jonger dan S20	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S21	HA-24-AL BT VL1
22	1	1	1	Nee	/	Insteek	Insteek van muur S4	Rond	80 x20		DOGR + VL GE	LeZa + Za + Sp Bk (w) + Mo (w) + Hk (w) + Sk (zw)	N-Z	Duidelijk	Jonger dan S24	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S22	HA-24-AL BT VL1
23	1	1	1	Nee	/	Kuil	Kuil langs muur	Onregelmatig			BRGR + VL GEBR	LeZa + Sp Bk (m) + Mo (w)	NO-ZW	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S23	HA-24-AL BT VL1
24	1	1	1	Nee	/	Kuil	Puinpakket, identiek aan S20?	Onregelmatig	180 x 80 cm		BEI + RO	KaMo (zv) + Sp Bk (m) + St (w) + Sp Sk (zw)	NO-ZW	Duidelijk		21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S24	HA-24-AL BT VL1
25	1	1	1	Nee	/	Kuil	Kuil/insteek bij muur S4 in wand	Onregelmatig	30 x 25		BEI + BRGR	LeZa + KaMo (zv) + St (w) + Sp Bk (w)	/	Duidelijk	Jonger dan S19, ouder dan S4	21-11-2024	HA-24-AL WP VL1 S25	HA-24-AL BT VL1
26	1	1	2	Nee	/	Laag	Laag in hoek werkput	/			GRBR	ZaLe + Sp Mo (w) + Sp Bk (m) + Sk (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S27	22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S26	HA-24-AL BT VL2
27	1	1	2	Nee	/	Kuil	Puinkuil	Hoekig	110 x 100		BEI + ORRO + GRBR	KaMo (zv) + Bk (m) + ZaLe	/	Duidelijk	Jonger dan S26 en S28	22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S27	HA-24-AL BT VL2
28	1	1	2	Nee	/	Laag	Laag in hoek werkput	/			GRBR	ZaLe + Sp Mo (w) + Sp Bk (m) + Sk (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S27 en S8	22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S28	HA-24-AL BT VL2
29	1	1	2	Nee	/	Laag	Vlekkerige laag onder S12, in VL3 ander uitzicht, rechthoekig en donker van kleur met veel leisteen (niet ingezameld) en AW (wel ingezameld). Boring in geplaatst, diepte 35 cm onder VL3.	Onregelmatig	100 x 100		GE + VL DOGR	Za + ZaLe + Sp Bk (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S12	22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S29	HA-24-AL BT VL2
30	1	1	2	Nee	/	Kuil	Langwerpige kuil in/onder S12 (of onderzijde S12)	Langwerpig	180 x 30		ZWGR	ZaLe + Sp Bk (m) + Sp Mo (m) + Sk (m)	NW-ZO	Duidelijk		22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S30	HA-24-AL BT VL2
31	1	1	2	Nee	/	Kuil	Vierkante kuilen met klei, slijm, vermoedelijk (zeer) recent (bevatte plastic).	Rechthoek	150 x 30		BL + GRBL	Kl + ZaLe + Sp Bk (zw)	N-Z	Duidelijk		22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S31	HA-24-AL BT VL2

Spoor	Laag	Werkput	Vlak	Coupe	Vorm coupe	Soort	Beschrijving	Vorm	Afmetingen (L x B, in cm)	Diepte (in cm)	Kleur	Samenstelling	Oriëntatie	Aflijning	Relaties	Registratiedatum	Fotonummer	Plannummer
32		1	2	Nee	/	Kuil	Vierkante kuilen met klei, slijm, vermoedelijk (zeer) recent (bevatte plastic). Boring in geplaatst, diepte 30 cm onder VL3.	Rechthoek	170 x 120		/	Kl + ZaLe + Sp Bk (zw)	N-Z	Duidelijk		22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S32	HA-24-AL BT VL2
32	1	1	2	Nee	/	Laag		/			ZW	/	/	Duidelijk		22-11-2024	/	HA-24-AL BT VL2
32	2	1	2	Nee	/	Laag		/			BL + GRBL	/	/	Duidelijk		22-11-2024	/	HA-24-AL BT VL2
33	1	1	2	Nee	/	Kuil	Vierkante kuilen met klei, slijm, vermoedelijk (zeer) recent (bevatte plastic). Boring in geplaatst, diepte 12 cm onder VL3.	Rechthoek	110 x 100		BL+ GRBL	Kl + ZaLe + Sp Bk (zw)	NW-ZO	Duidelijk		22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S33	HA-24-AL BT VL2
34	1	1	2	Nee	/	Muur	Regelmatig verband (enkel kops)	/	60 x 40		ORRO + GE	Ba (zv) + Mo (v)	NO-ZW	Duidelijk	Ouder dan S15, jonger dan S36	22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S34	HA-24-AL BT VL2
35	1	1	2	Nee	/	Kuil	Kleine kuil met puin	Onregelmatig	70 x 40		BEI	ZaLe + Mo (m) + Bk (m)	N-Z	Duidelijk	Jonger dan S36	22-11-2024	HA-24-AL WP VL2 S35	HA-24-AL BT VL2
36	1	1	3	Nee	/	Laag	Laag aan noordzijde van S1 en S3	/			DOGR + DOBRGR	ZaLe + Sp Bk (m) + Sp Mo	/	Duidelijk	Ouder dan S1 en S3	22-11-2024	HA-24-AL WP VL3	HA-24-AL BT VL3
37	1	1	3	Ja	Vlakke bodem, schuine wanden	Kuil	Donkergrijze kuil in C-horizont onder muur S2	Rechthoek	40 x 40	18	DOGR	ZaLe + Sp Hk (m) + Sp Bk (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S2	26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S37	HA-24-AL BT VL3
38	1	1	3	Ja	Vlakke bodem, rechte wanden	Kuil	Donkergrijze kuil in C-horizont onder muur S2	Rechthoek	60 x 20	4	DOGR	ZaLe + Sp Hk (m) + Sp Bk (w)	O-W	Duidelijk	Ouder dan S2	26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S38	HA-24-AL BT VL3
39	1	1	3	Ja	Vlakke bodem, rechte wanden	Kuil	Donkergrijze kuil in C-horizont onder muur S2	Rond	20 x 20	8	DOGR	ZaLe + Sp Hk (m) + Sp Bk (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S2	26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S39	HA-24-AL BT VL3
40	1	1	3	Ja	Komvormig	Kuil	Rechthoekige kuil onder S1	Rechthoek	50 x 40	11	DOGR	ZaLe + Sp Bk (w) + Sp Hk (zw)	O-W	Duidelijk	Ouder dan S1	26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S40	HA-24-AL BT VL3
41	1	1	3	Nee	/	Kuil	Grote rechthoekige kuil, niet opgemerkt in VL2. Boring in geplaatst, diepte 30 cm onder VL3.	Rechthoek	240 x 100		DOGR	ZaLe + Sp Bk (m) + Sp Ka (w) + Sp Hk (w)	/	Duidelijk	Ouder dan S32 en S1(?)	26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S41	HA-24-AL BT VL3
42	1	1	3	Ja	Onregelmatig	Kuil	Donkergrijze kuil	Ovaal	60 x 30	24	DOGR	ZaLe + Sp Hk (w) + Sp Ba (zw)	NW-ZO	Duidelijk		26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S42	HA-24-AL BT VL3
43		1	3	Nee	/	Kuil					/	ZaLe + Sp Hk (w) + Sp Bk (w)	O-W	Duidelijk		26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S43	HA-24-AL BT VL3
43	1	1	3	Nee	/	Laag	Boring in geplaatst, diepte 30 cm onder VL3.	Rond	50 x 50		GO + VL DOGR	ZaLe + Sp Hk (m) + Sp Bk (w)	/	Duidelijk		26-11-2024	/	HA-24-AL BT VL3
43	2	1	3	Nee	/	Laag		Rechthoek	120 x 90		DOGR	/	/	Duidelijk		26-11-2024	/	HA-24-AL BT VL3
44	1	1	3	Ja	Vlakke bodem, rechte wanden	Kuil	Rechthoekige kuil doorsneden door S33 (moderne kleikuil)	Rechthoek	90 x 70	44	DOGR	ZaLe + Sp Hk (m) + Sp Bk (w) + Wo (w)	O-W	Duidelijk	Ouder dan S33	26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S44	HA-24-AL BT VL3
45	1	1	3	Ja	Vlakke bodem, rechte wanden	Kuil	Kleine rechthoekige kuil	Rechthoek	70 x 35	24	DOGR	ZaLe + Sp Bk (zw)	O-W	Duidelijk		26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S45	HA-24-AL BT VL3
46	1	1	3	Ja	Onregelmatig	Kuil	Kleine vierkante kuil	Vierkant	40 x 40	6	DOGR + VL LIGE	ZaLe + Sp Hk (w)	/	Duidelijk		26-11-2024	HA-24-AL WP VL3 S46	HA-24-AL BT VL3

Vondst	Werkput	Vlak	Coupe / Profiel	Spoor	Laag	Materiaal	Soort	Vorm	Type	Datum begin	Datum eind	R	W	B	O	MAI	Afwerking	Versiering	Baksel	Foto	Opmerkingen	Datum inzameling	Wijze inzameling	Invoer door
1	1	1		14		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Binnen en buiten volledig geglazuurd	21/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
2	1	1		15		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1			/	Nee	Geen glazuur. Donkeroranje baksel	21/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
3	1	1		17		AW	PIJP	/	/	17de eeuw	20ste eeuw	0	0	0	1	1			/	Nee	Klein fragment van pijpensteeltje. Onversierd	21/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
4	1	1		19		AW	STG	/	/	1300		0	1	0	0	1	Zoutglazuur		/	Nee	Donkergrijs baksel	21/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
5	1	1		24		AW	IND WIT	Bord	/	1750		0	0	1	0	1			/	Nee	"1" op onderzijde	21/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
6	1	1		21		AW	ROOD	Grape	/			0	0	0	1	1	Loodglazuur		/	Nee	Rolrond oor. Bovenaan licht ingeknepen. Uitstaande, verdikte en afgeronde rand., geul aan binnenzijde vlak onder rand. Lijkt meest op De Groote L123A	21/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
7	1	2		36		AW	ROOD	/	/			0	0	1	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Uitgeknepen standring.	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
7	1	2		36		AW	STG	/	/	1300		0	1	0	0	1	Zoutglazuur		/	Nee	Lichtbeige baksel. Goeie kwaliteit. Siegburg?	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
7	1	2		36		AW	STG	/	/	1300		0	1	0	0	1	Zoutglazuur	Radstempel	/	Ja	Twee ingestempelde rozetten met acht partjes. De ene is groter dan de andere. Bij de grootste staan er zeven putjes rond de rozet. Bij een blaadje ontbreekt dit. Slordig. Donkergrijs baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
8	1	2		3		AW	STG	Kruik	Deventer S2-kan-52	1425	1500	1	0	0	0	1	Paarse engobe; Zoutglazuur	Radstempel	/	Nee	Tussen bakstenen in verband. Bolle kan zonder hals en afgeronde kraagrand, doorn onder rand. Eenvoudige radjes van verticale streepjes op rand en doorn. Donkergrijs baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
9	1	2		12		AW	ROOD	Teil	De Groote 2007, L57F	1400	1550	1	0	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Brede, bandvormige geribbelde rand met afgeronde, soms wat naar buiten geduwde top en geprononceerde doorn.	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
9	1	2		12		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	/	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
9	1	2		12		AW	ROOD	/	/			0	0	1	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Standring. Klein fragment. Niet goed te zien of deze gedraaid of uitgeknepen is. Enkel glazuur aan binnenzijde	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
9	1	2		12		AW	STG	/	/	1300		0	1	0	0	1	Bruine engobe; Zoutglazuur		/	Nee	Donkergrijs baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
9	1	2		12		AW	STG	/	/	1300		0	1	0	0	1	Zoutglazuur		/	Nee	Donkergrijs baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
10	1	2		36		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnenkant	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
10	1	2		36		AW	ROOD	/	/			0	0	1	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Vlakke bodem. Baksteenrood baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
10	1	2		36		AW	ROOD	/	/	1200		0	3	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnen- en buitenkant. Baksteenrood baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
10	1	2		36		AW	STG	Kan	Deventer S2-kan-10 of 12?	1400?	1550?	1	0	0	0	1	Zoutglazuur		/	Nee	Eenvoudige niet verdikte rand boven bandoor. Mogelijk nog net aanzet van doorn te zien, in dat geval S2-kan-10. Donkergrijs baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
10	1	2		36		AW	WIT	/	/			1	0	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur met wat koper. Wit baksel. Eenvoudige rand. Enkel aan binnenzijde glazuur.	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
11	1	3	PR3	24		AW	IND WIT	Kom	/	1750		0	0	1	0	1			/	Nee	Standring	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	ROOD	Teil	De Groote 2007, L57D			1	0	0	0	1	Loodglazuur		/	Ja	Brede manchetvormige rand met geprononceerde boven- en onderlip en afgeronde top.	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	2	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnen- en buitenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	ROOD	Bord	/	14de eeuw		1	0	0	0	1	Loodglazuur	Sliblijnen	/	Nee	Slechts klein fragment van vlag met slibversiering	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.

Vondst	Werkput	Vlak	Coupe / Profiel	Spoor	Laag	Materiaal	Soort	Vorm	Type	Datum begin	Datum eind	R	W	B	O	MAI	Afwerking	Versiering	Baksel	Foto	Opmerkingen	Datum inzameling	Wijze inzameling	Invoer door
12	1	3		29		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnen- en buitenzijde. Aan binnenzijde enkel spatten. Wand is doorboord. Tuit of holle steel?	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnen- en buitenzijde. Aan binnenzijde enkel spatten	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1			/	Nee	Geen loodglazuur. Klein fragment	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	ROOD	/	/			0	0	1	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Uitgeknepen standring. Loodglazuur aan binnenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
12	1	3		29		AW	STG	/	/	1300	1550	0	1	0	0	1	Zoutglazuur		RY-SI	Nee	Bleek baksel. Rode blos. Plaatselijk zoutglazuur	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
13	1	3		37		AW	MAAS	/	/			1	0	0	0	1	Loodglazuur		MV-TG1	Nee	Top van rand met driehoekige doorsnede. Te fragmentair om vorm of type te bepalen. Zeer donkerbruin glazuur	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
13	1	3		37		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1			/	Nee	Vroeg rood, geen glazuur. Grijs laag buitenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
14	1	3	2de helft	37		AW	MAAS	/	/			0	1	0	0	1	Loodglazuur		MV-TG1	Nee	/	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
14	1	3	2de helft	37		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	2			/	Nee	Vroeg rood, geen glazuur. Op één fragment mogelijk graffito X	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
14	1	3	2de helft	37		AW	STG	/	/	1300		0	1	0	0	1	Zoutglazuur		/	Nee	Donkergrijs baksel	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
15	1	3	2de helft	38		AW	HA	/	/			0	2	0	0	1	Besmeten		/	Ja	Verschraling met chamotte, donkeroranje buitenzijden, donkergrijs kern.	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
16	1	3	2de helft	39		MET	SL	/	/			0	0	0	1	1			/	Nee	Klein fragmentje metaalslak	26/11/2024	Handverzameld	Skrabanja, S.
17	1	3		40		AW	PSTG	/	/	1200	1325	0	1	0	0	1	Paarse engobe		RY-LA	Ja	Nog niet volledig versinterd, verschraling is nog duidelijk zichtbaar, zowel in de breuk als aan het oppervlak	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
18	1	3	2de helft	40		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	2	Loodglazuur		/	Nee	Een fragment volledig geglaazuurd aan de binnenzijde, ander fragment spatjes glazuur aan binnenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
18	1	3	2de helft	40		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1			/	Nee	Geen glazuur	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
19	1	3		Tussen S1 en S40		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Buitenzijde volledig geglaazuurd, binnenzijde niet. Baksteenrood baksel	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
20	1	3		41		ST	LEI	/	/			0	0	0	1	1			/	Nee	Verbrand	26/11/2024	Handverzameld	Skrabanja, S.
20	1	3		41		AW	STG	/	/	1300		0	1	0	0	1	Bruine engobe; Zoutglazuur		/	Nee	Bleek baksel, zeker geen Siegburg	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
21	1	3		42		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Zeer klein fragment. Loodglazuur aan binnenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
22	1	3		43	2	BK	ROOD	/	/			0	1	0	0	1			/	Nee	Hard gebakken, hoekig, stuk overbakken baksteen?	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
22	1	3		43	2	MET	SL	/	/			0	0	0	1	1			/	Nee	/	26/11/2024	Handverzameld	Skrabanja, S.
23	1	3		44		AW	GRIJS	/	/			0	1	0	0	1			/	Nee	/	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
23	1	3		44		AW	ROOD	/	/			0	0	1	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Uitgeknepen standring. Volledige binnenzijde geglaazuurd	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
23	1	3		44		AW	ROOD	/	/	1200		0	4	0	0	4	Loodglazuur		/	Nee	Roet op buitenzijde, glazuur binnen- en buitenzijde (niet volledig dekkend)	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
23	1	3		44		AW	STG	/	/	1300		0	3	0	0	2	Bruine engobe; Zoutglazuur		/	Nee	Twee beige baksel, één donkergrijs baksel	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.

Vondst	Werkput	Vlak	Coupe / Profiel	Spoor	Laag	Materiaal	Soort	Vorm	Type	Datum begin	Datum eind	R	W	B	O	MAI	Afwerking	Versiering	Baksel	Foto	Opmerkingen	Datum inzameling	Wijze inzameling	Invoer door
23	1	3		44		AW	STG	/	/	1300	1550	0	0	1	0	1	Bruine engobe; Zoutglazuur		/	Nee	Aanzet van uitgeknepen standring. Donkergrijs baksel	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
23	1	3		44		AW	WIT	/	/			0	1	0	0	1			/	Nee	/	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		MET	FE	/	/			0	0	0	1	1			/	Nee	Ijzeren strip? ca. 13,5 cm lang en 1,5 cm breed. Gecorrodeerd.	26/11/2024	Handverzameld	Reygel, P.
24	1	3		45		AW	MAAS	Pot	Borremans en Warginaire 1966, fig. 30, A54/c.7; Willems en Docquier 1983-84, p. 274, planche B, four 1977, Challe et al., 2021-2022, fig. 2.10	1300	1400	1	0	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	spat geel glazuur op buitenzijde, binnenzijde volledig geglaazuurd, neigt al bijna naar steengoed	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur op buitenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur op binnen- en buitenzijde. Roet op buitenkant. Ribbels	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	2	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur op binnenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		BK	ROOD	/	/			0	1	0	0	1			/	Nee	Onregelmatige brok BK. Vermoedelijk van baksteen	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	2			/	Nee	/	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		AW	STG	Drinknap	Deventer S1-dri-2	1350	1525	0	1	0	0	1	Bruine engobe; Zoutglazuur		RY-SI	Nee	Bleek baksel met rode bloes	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
24	1	3		45		AW	STG	/	/	1300	1500	0	1	0	0	1	Bruine engobe; Zoutglazuur		/	Ja	Applique. Rond medaillon met 8 punten rond kern met drie met elkaar versmolten punten. Gelijkaardige appliques in Siegburg zijn nog allemaal middeleeuws, Donkergrijs baksel	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
25	1	3	2de helft	45		ST	LEI	/	/			0	0	0	1	1			/	Nee	Fragment donkergrijze leisteen	26/11/2024	Handverzameld	Skrabanja, S.
25	1	3	2de helft	45		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
25	1	3	2de helft	45		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur en roet aan buitenzijde, spatten glazuur aan binnenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
25	1	3	2de helft	45		BK	ROOD	/	/			0	1	0	0	1			/	Nee	Fragment van tegeltje, 1,2 cm dik. Geen glazuur	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
25	1	3	2de helft	45		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	2			/	Nee	Geen glazuur. Op één scherf graffito V	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
25	1	3	2de helft	45		AW	ROOD	/	/	1200		0	2	0	0	2	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan buitenzijde	26/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
25	1	3	2de helft	45		MET	SL	/	/			0	0	0	1	1			/	Nee	Deels verglaasd slakfragment.	26/11/2024	Handverzameld	Skrabanja, S.
26	1	2		36		MET	BRONS	/	/			0	0	0	1	1			/	Nee	Metaaldetectie. Bronzen plaatje van sierbeslag (?). Ca. 5,5 x 2 cm. Versiering in het midden. Twee gaatjes zichtbaar voor nageltjes ter bevestiging, 1 bijhorend nageltje/pinnetje bewaard.	26/11/2024	Handverzameld	Reygel, P.
27	1	2		28		AW	ROOD	/	/	1200		0	1	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan buitenzijde	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
27	1	2		28		AW	ROOD	/	/			1	0	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnenzijde, roet op buitenzijde, aanzet worstoor, slechts aanzet van rand bewaard, type niet te determineren	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
27	1	2		28		AW	ROOD	/	/			1	0	0	0	1	Loodglazuur		/	Nee	Loodglazuur aan binnenzijde. Zware korte rand met driehoekige doorsnede, niet ondersneden. Teil?	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
28	1	2		30		AW	STG	Kan	/	1500		0	1	0	0	1	Bruine engobe; Zoutglazuur		/	Ja	Applique met eikenblad en rank. Lichtbruine buitenzijde. Van baardmankan. Donkergrijs baksel	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.
28	1	2		30		AW	STG	/	/	1590		0	1	0	0	1	Kobaltblauw		/	Ja	Paneeldecoratie, kobaltblauw en mangaanpaars. Donkergrijs baksel.	22/11/2024	Handverzameld	De Winter, N.

BIJLAGE 6: HET ASSESSMENTRAPPORT

INLEIDING: WAT IS EEN ASSESSMENT?

Een assessment is een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van een terrein en de aanwezige archeologische site, én van de vondsten, stalen, sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren die deel uitmaken van die archeologische site. De inschatting van het potentieel is daarbij zowel gebaseerd op wetenschappelijke waarnemingen als op interpretatie.

Door deze inschatting is het assessment tegelijk ook een motivering voor de selectie van onderzoek: het bepaalt welk onderzoek zinvol is als exploitatie van het aanwezige potentieel, en tegelijk de kaders waarbinnen dit onderzoek moet plaatsvinden. Een assessment beoogt dus niet het uitkiezen van archeologische sites of delen van een archeologisch ensemble op zich, maar wel het selecteren van onderzoek dat daarop moet of kan gebeuren.

Het doel van het assessment is te onderbouwen wat er verder qua onderzoek moet gebeuren op het ingezamelde archeologisch ensemble. Dat kan niets zijn, of een gedeeltelijke of volledige verwerking met het oog op het beantwoorden van de vraagstellingen. Het kan ook neerkomen op het aanduiden van onderzoekspotentieel dat niet past binnen het kader van het project maar eventueel wel in een ander, toekomstig kader. Op basis van deze onderbouwing wordt de uiteindelijke onderzoeksaanpak binnen het archeologisch project bepaald.

Het assessment gebeurt op drie niveaus: dat van de vondsten en stalen, in relatie met de sporen, dat van de archeologische structuren, en dat van de archeologische site als geheel.

Het assessment van de vondsten en de stalen gebeurt in continue wisselwerking met het assessment van de sporen. De vondsten bepalen bv. voor een deel of het spoor dateerbaar is (terminus post quem). Ook is de kwaliteit van de vondsten (voldoende aantal, tafonomische duiding, onderlinge samenhang, ...) bepalend voor de mogelijkheid tot interpretatie van het spoor. De harmonie of dissonantie van de verschillende materiaalcategorieën bepaalt voor een groot deel het potentieel van elk individueel spoor. Omgekeerd bepalen de kwaliteiten van het spoor (goede aflijning, afwezigheid van verstoring, mogelijkheid tot functionele interpretatie, ...) het wetenschappelijk potentieel van de vondsten die erin vervat zitten.

Eenmaal die stap is gezet, gaat het assessment naar het niveau van de structuren waarbij opnieuw sporen met veel potentieel ervoor zullen zorgen dat bepaalde structuren hoog worden ingeschat (of net andersom). Ook hier is het echter mogelijk dat interessante structuren sporen met weinig potentieel bevatten, en omgekeerd. Dezelfde redeneringen gelden op het niveau van het geïntegreerde assessment van de structuren en de archeologische site op zich.

Uit deze drie niveaus van assessment ontstaat een overzicht van het kennispotentieel van het archeologisch ensemble. Dan kan worden beslist binnen welk kader dit potentieel moet geëxploiteerd worden. Vervolgens wordt in functie van vraagstellingen een onderzoeksstrategie opgesteld die wordt uitgevoerd via een selectieve analyse van de structuren, de sporen en de vondsten, en uiteindelijk leidt tot een antwoord op de gestelde vragen.

Onderstaande tekst is een geschreven weerslag van het assessment dat na de opgraving werd uitgevoerd.

1 HET ASSESSMENT VAN DE SPOREN

1.1 TERREINMETHODEN EN OMGEVINGSFACTOREN

Voor een uitgebreide beschrijving van de methodiek gehanteerd bij de opgraving verwijzen we naar de desbetreffende paragraaf in de hoofdtekst.

In oktober en november 2024 werd er op een terrein achter een stadswoning aan de Aldestraat te Hasselt een archeologische site opgegraven. Dit gebeurde in het kader van de renovatie en uitbreiding van deze stadswoning. Op basis van het bureauonderzoek was vastgesteld dat het onderzoeksgebied een hoog archeologisch potentieel had gezien de ligging binnen de historische stadskern van Hasselt langs de Aldestraat.

Binnen het onderzoeksterrein werd de zone van een toekomstig zwembad inclusief regenwaterput opgegraven. In totaal werden er drie archeologische vlakken aangelegd.

1.2 INVENTARIS

In totaal werden er 46 spoornummers uitgeschreven. Uit 22 van deze sporen werden vondsten ingezameld. Op basis van deze vondsten konden de meeste sporen gedateerd worden in de late middeleeuwen of de postmiddeleeuwse periode. In één spoor werd vondstmateriaal uit de ijzertijd werd aangetroffen, maar het lagen

De sporen waren lagen, kuilen en funderingen van wisselend formaat en samenstelling.

1.3 POTENTIEEL OP KENNISWINST

Veel aangetroffen sporen zijn duidelijk relatief recent van aard en/of zijn vergraven door latere bouwactiviteiten binnen het onderzoeksgebied. Toch bleken er in het onderste vlak toch nog enkele sporen uit de late middeleeuwen aanwezig te zijn. De aangetroffen sporen kunnen een beeld geven van de aard van de (post)middeleeuwse activiteit in of de occupatie binnen het onderzoeksgebied.

2 HET ASSESSMENT VAN DE VONDSTEN

De aangetroffen vondsten worden in wat volgt niet per spoor of spoorcombinatie behandeld, maar op het niveau van de archeologische site op zich (HE-24-AL / 2024J41). De structuur van dit rapport volgt de indeling zoals opgenomen in hoofdstuk 22.3.2 van de Code Goede Praktijk: Assessment van vondsten.

2.1 TERREINMETHODIEK EN OMGEVINGSFACTOREN

Alle vondsten werden met de hand ingezameld bij een opgraving waarbij drie vlakken werden aangelegd. Het eerste vlak bevond zich direct onder de bovenste recente verstoringslaag, het tweede vlak onder een groep postmiddeleeuwse lagen en het derde vlak werd aangelegd in de top van de moederbodem.

In de eerste twee vlakken werden enkel de vondsten ingezameld die zich aan het oppervlak bevonden of die door middel van metaaldetectie werden aangetroffen. In het laatste vlak werden enkele van de kleinere sporen gecoupeerd, waarna de tweede helften ook werden leeggescapt. Hierbij werden alle aanwezige vondsten ingezameld. Er werden geen stalen genomen.

Uiteraard brengt deze methode met zich mee dat niet álle op de site aanwezige vondsten zijn ingezameld, maar slechts een representatief deel. Dit heeft echter weinig invloed op het wetenschappelijk potentieel van deze site. Het grootste deel van het handverzamelde materiaal komt uit afvalcontexten of secundaire deposities zoals opvullingen van kuilen.

Na de opgraving werden alle vondsten gewassen en uitgesorteerd, verpakt per materiaalcategorie en voorzien van de in de CGP vastgelegde identificatiegegevens op een watervast label. Vervolgens werd per materiaalcategorie een assessment van de ingezamelde vondsten gemaakt.

2.2 ASSESSMENT VAN HET AARDEWERK

Natasja De Winter

2.2.1 METHODEN EN TECHNIEKEN

Het aardewerk werd met de hand verzameld en daarna met water gereinigd, langzaam gedroogd aan de lucht, en verpakt in vondstzakjes voorzien van een watervast label. Vervolgens werden alle vondstzakjes gesorteerd op spoornummer, zodat alle aardewerkvondsten uit één context duidelijk gegroepeerd lagen. Vanwege de relatief kleine hoeveelheid scherven werd besloten om al het aardewerk te analyseren.

2.2.2 INVENTARIS

In totaal werd er één kistje met aardewerk ingezameld. Het betreft een tachtigtal scherven. Twee fragmenten van één individu zijn handgevormd aardewerk, te dateren in de ijzertijd. De rest van het aangetroffen aardewerk is gedraaid en te dateren vanaf de 13de of het begin van 14de eeuw tot in de 19de eeuw. Het meest vondstrijke spoor was S45.

2.2.3 CONSERVATIEPROBLEMATIEK

Er is geen preventieve of stabiliserende conservatie nodig voor deze materiaalgroep.

2.2.4 POTENTIEEL OP KENNISWINST

Het aardewerk biedt vooral potentieel naar datering van de site en de contexten toe.

2.2.5 VERDERE ANALYSE

Omdat er sprake is van relatief weinig aardewerk werd besloten om al het bij de opgraving ingezamelde aardewerk te analyseren door een specialist ter zake (Natasja De Winter). Het aardewerk biedt vooral potentieel voor datering van de site en de contexten. Het aardewerk werd gesorteerd per spoor en per vondstnummer en werd ingedeeld naar soort, baksel, vorm, type en versiering. Binnen elke groep die op deze manier ontstaat, werd het aardewerk tot op bakselniveau beschreven en het aantal fragmenten (R=Rand, W=Wand, B=Bodem, O=Overig) geteld. De determinatie van de baksels gebeurt enkel op basis van de macroscopische kenmerken van de fragmenten. Scherven van hetzelfde individu uit verschillende vondstnummers van éénzelfde context worden aan elkaar gelinkt en als één individu geteld.

2.3 ASSESSMENT VAN HET BOUWKERAMISCH MATERIAAL

Sid Skrabanja

2.3.1 METHODEN EN TECHNIEKEN

De bouwkeramiek werd gewassen, gedroogd en verpakt. Vervolgens werd alles gesorteerd op spoornummer. Per spoornummer werd vervolgens door middel van een visuele inspectie beslist welke contexten sterk vermengd waren. Vanwege de relatief kleine hoeveelheid vondsten werd besloten om al het bouwkeramisch materiaal te analyseren.

2.3.2 INVENTARIS

In totaal werden er in twee verschillende contexten drie fragmenten bouwkeramiek aangetroffen. Bij tenminste één fragment gaat het om een deel van een vloertegeltje, bij de andere twee fragmenten is dit niet te bepalen.

2.3.3 CONSERVATIEPROBLEMATIEK

Er is geen preventieve of stabiliserende conservatie nodig voor deze materiaalgroep.

2.3.4 POTENTIEEL OP KENNISWINST

Deze vondsten kunnen informatie geven over de gebruikte bouwmaterialen en het uitzicht van de gebouwen in laatmiddeleeuws en vroegmodern Hasselt, maar vanwege de fragmentatie en kleine grootte van de aangetroffen fragmenten is het potentieel op kenniswinst beperkt.

2.3.5 VERDERE ANALYSE

Vanwege het beperkte potentieel op kenniswinst zal de bouwkeramiek verder niet uitgebreid geanalyseerd worden.

2.4 ASSESSMENT VAN STEEN

Sid Skrabanja

2.4.1 METHODEN EN TECHNIEKEN

De steenvondsten worden gewassen, gedroogd, verpakt en vervolgens gesorteerd op spoornummer. Vanwege het kleine aantal vondsten werd besloten om alle steenvondsten te analyseren.

2.4.2 INVENTARIS

In totaal werden er in twee verschillende contexten twee stenen aangetroffen. Het gaat in beide gevallen om fragmenten leisteen.

2.4.3 CONSERVATIEPROBLEMATIEK

Er is geen preventieve of stabiliserende conservatie nodig voor deze materiaalgroep.

2.4.4 POTENTIEEL OP KENNISWINST

Aangezien het gaat om leisteen zijn dit waarschijnlijk fragmenten van dakleien. Deze vondsten kunnen ons dus ook meer informatie geven over de gebruikte bouwmaterialen en –technieken in laatmiddeleeuws of vroegmodern Hasselt. Vanwege de fragmentatie en kleine grootte van de aangetroffen fragmenten is de kenniswinst eerder beperkt.

2.4.5 VERDERE ANALYSE

Vanwege het beperkte potentieel op kenniswinst zullen de steenvondsten verder niet uitgebreid geanalyseerd worden.

2.5 ASSESSMENT VAN METAAL

Sid Skrabanja

2.5.1 METHODEN EN TECHNIEKEN

De metaalvondsten worden gewassen, gedroogd, verpakt en vervolgens gesorteerd op spoornummer. Vanwege het kleine aantal vondsten werd besloten om alle metaalvondsten te analyseren.

2.5.2 INVENTARIS

In totaal werden er in vier contexten vijf metalen vondsten aangetroffen. Het gaat hierbij om twee ijzeren fragmenten (een gecorrodeerde brok en een staafje), twee slakfragmenten en een fragment sierbeslag in koperlegering.

2.5.3 CONSERVATIEPROBLEMATIEK

De metaalslakken dienden niet verder geconserveerd te worden. De ijzeren fragmenten zijn zwaar gecorrodeerd, maar zijn qua kenniswinst niet waardevol genoeg om te reinigen en te conserveren. Het fragment sierbeslag uit koperlegering was slechts licht gecorrodeerd en diende zodoende ook niet verder geconserveerd te worden. Na de studie zullen de metaalvondsten bewaard worden in luchtdichte dozen met silicagel om verder verval zo veel mogelijk tegen te gaan.

2.5.4 POTENTIEEL OP KENNISWINST

De slakfragmenten geven mogelijk een indicatie voor artisanale activiteiten binnen of rond het onderzoeksgebied. Het fragment sierbeslag kan mogelijk op stilistische basis gedateerd worden.

2.5.5 VERDERE ANALYSE

Vanwege de relatief kleine hoeveelheid metaalvondsten werd besloten om alle metaalvondsten te analyseren.

3 HET ASSESSMENT VAN DE STALEN

Er werden tijdens de opgraving geen stalen genomen.

4 HET ASSESSMENT VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

4.1 BEWARINGSTOESTAND

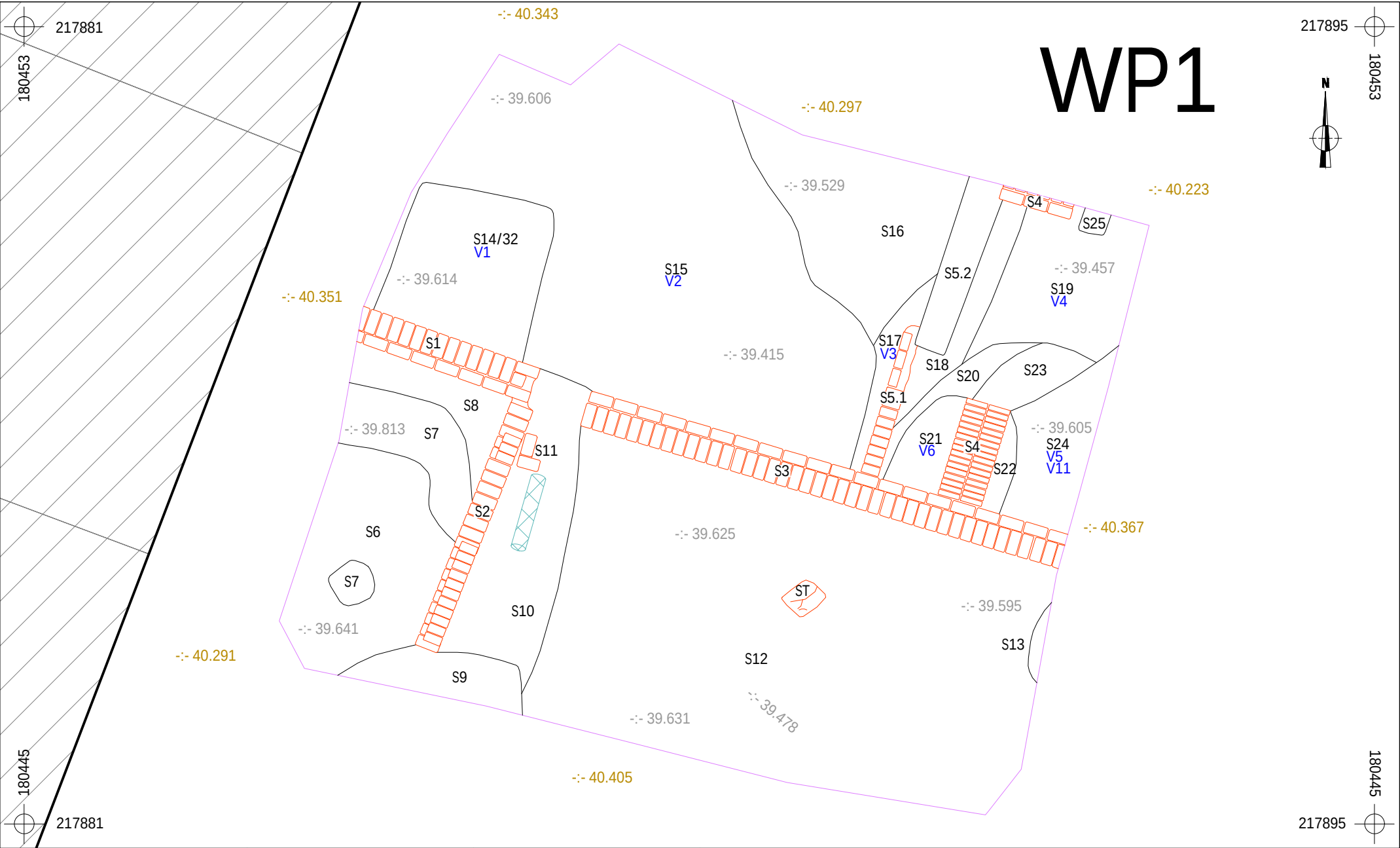
Door de locatie van de site in een historisch stadscentrum was deze sterk vergraven door bouwactiviteiten door de eeuwen heen. Desondanks werden er, vooral in het onderste vlak, wel sporen aangetroffen die te dateren zijn in de late middeleeuwen, en één spoor dat waarschijnlijk uit de ijzertijd stamt. Zo kan deze site toch nog kennis opleveren over middeleeuwse en voorgaande bewoning binnen het huidige centrum van Hasselt.

4.2 CHRONOLOGISCH KADER

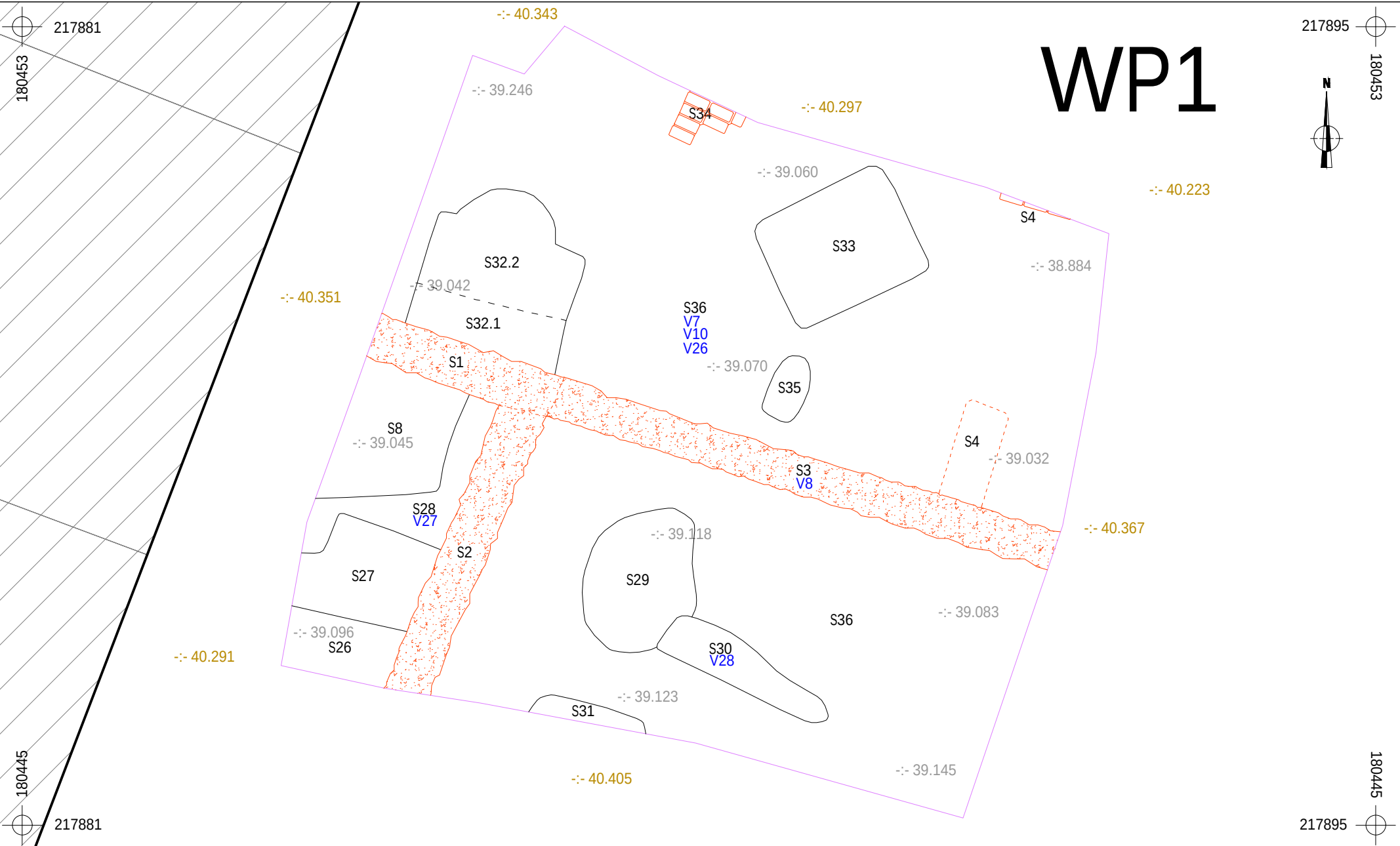
Het grootste deel van het aangetroffen aardewerk (en bijgevolg de sporen) is slechts zeer algemeen te dateren in de late middeleeuwen of de postmiddeleeuwse periode. Toch zijn er enkele fragmenten aangetroffen die specifiek binnen deze periode gedateerd kunnen worden in de 13^e t/m de 16^e eeuw.

4.3 INTERPRETATIE

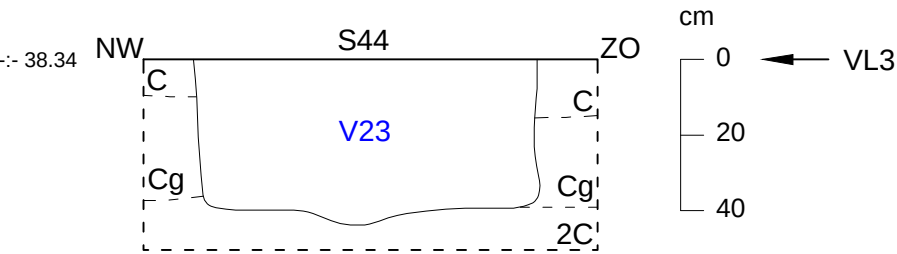
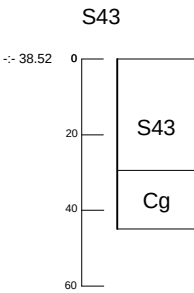
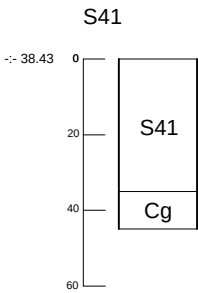
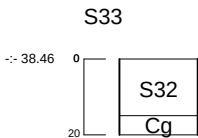
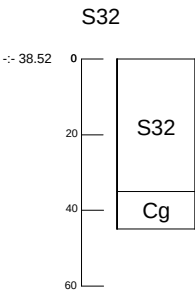
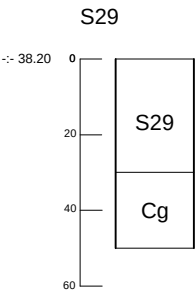
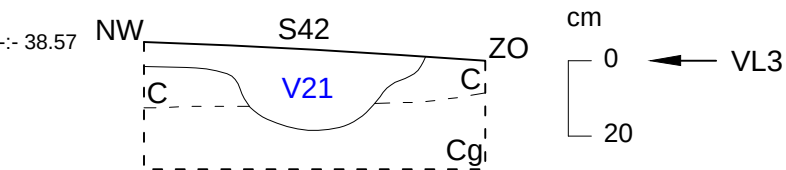
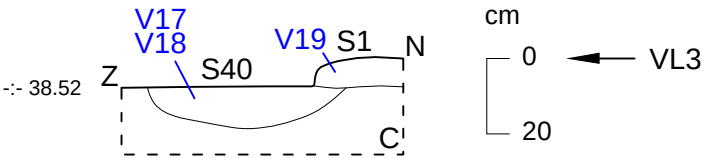
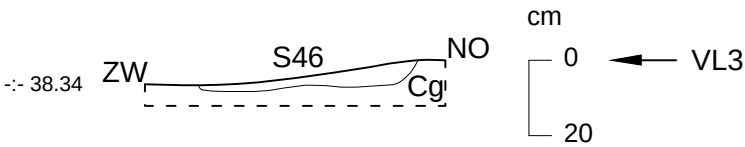
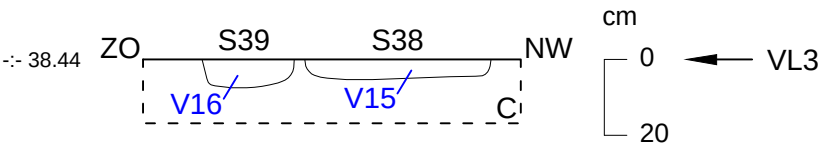
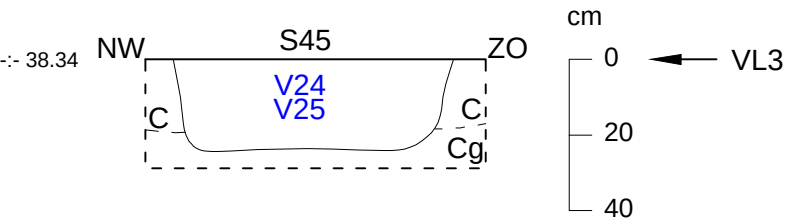
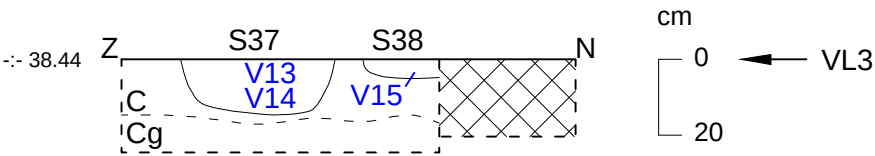
Een deel van de aangetroffen funderingen is waarschijnlijk te verbinden aan bebouwing afgebeeld op de primitieve kadasterkaart van 1840 – 1843. Er lijkt niet direct een samenhang te zijn tussen de verschillende sporen uit de late middeleeuwen, zo vormen ze bijvoorbeeld geen duidelijke plattegrond. Ook werd er slechts één mogelijk pre-middeleeuws spoor aangetroffen, waarin aardewerk uit de ijzertijd werd aangetroffen. Dit aardewerk kan echter ook als opspit in dit spoor terecht zijn gekomen.

	2024J41 HA-24-AL	Onderwerp	Datum	Legende					
		Detailplan VL1	December 2024		Rand werkput	V1	Vondstnummer	-:- 40.456	Hoogte maaiveld (in m TAW)
	Hasselt - Aldestraat	Schaal 1 : 50	0						

	2024J41 HA-24-AL	Onderwerp	Datum	Legende				
		Detailplan VL2	December 2024		Rand werkput	V1	Vondstnummer	-:- 39.456
	Hasselt - Aldestraat	Schaal 1 : 50			Spoorcontouren		Muurwerk	
				S1	Spoornummer	-:- 40.456	Hoogte maaiveld (in m TAW)	

2024J41
HA-24-AL

Hasselt -
Aldestraat

Onderwerp

Coupes

Datum

December 2024

Schaal

1 : 20

0

1 m

Legende

Verstoring

V1

Vondstnummer

C

C-horizont

S1

Spoornummer

-:- 39.16

Hoogte TAW

Cg

Gley

1

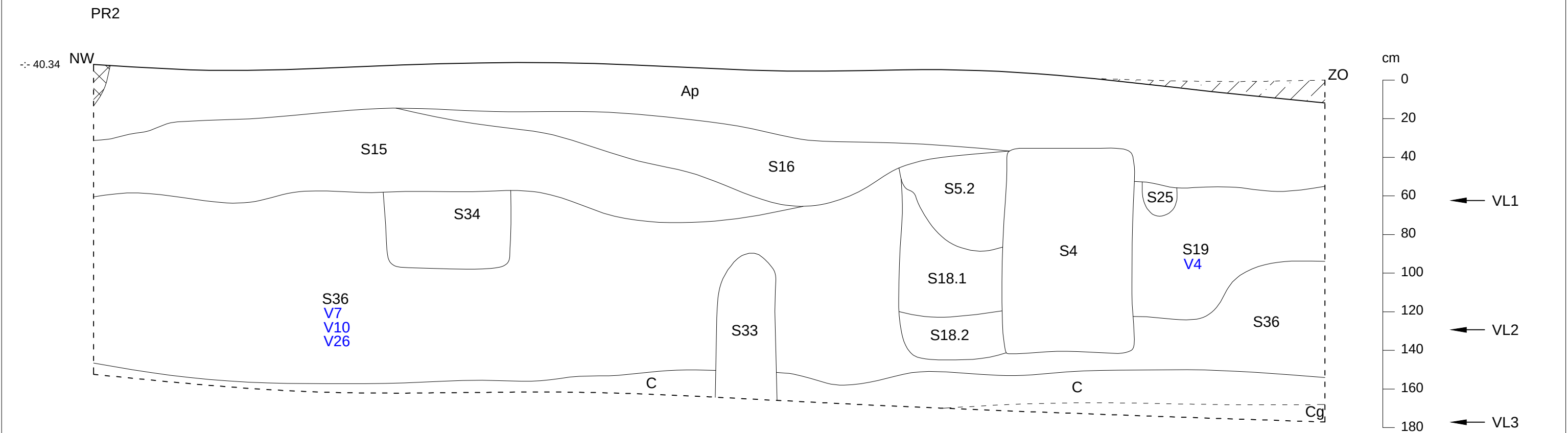
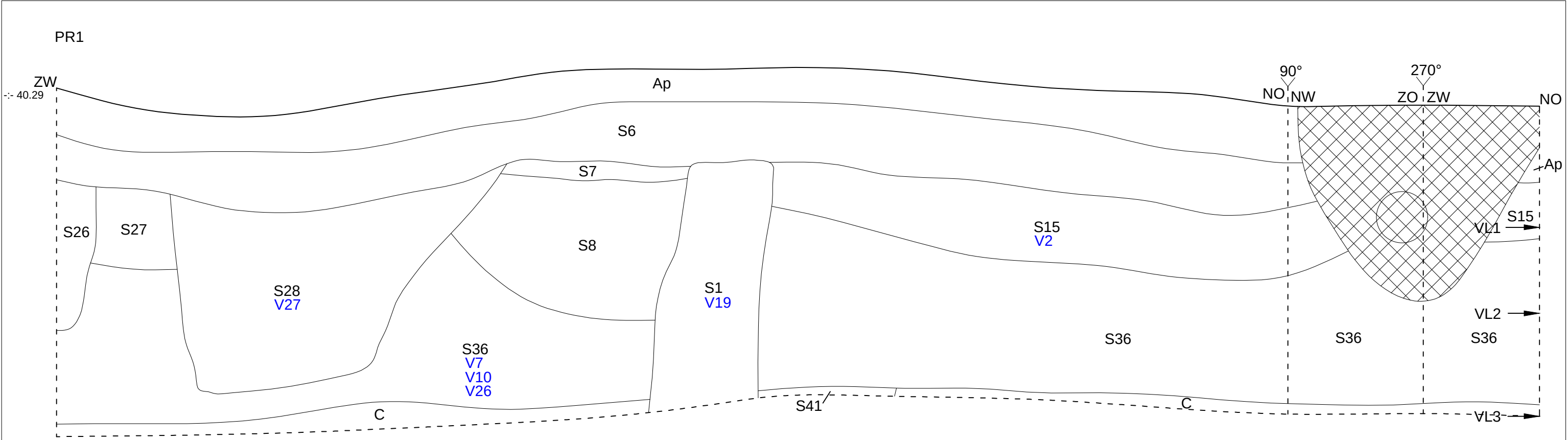
Laagnummer

NW ZO

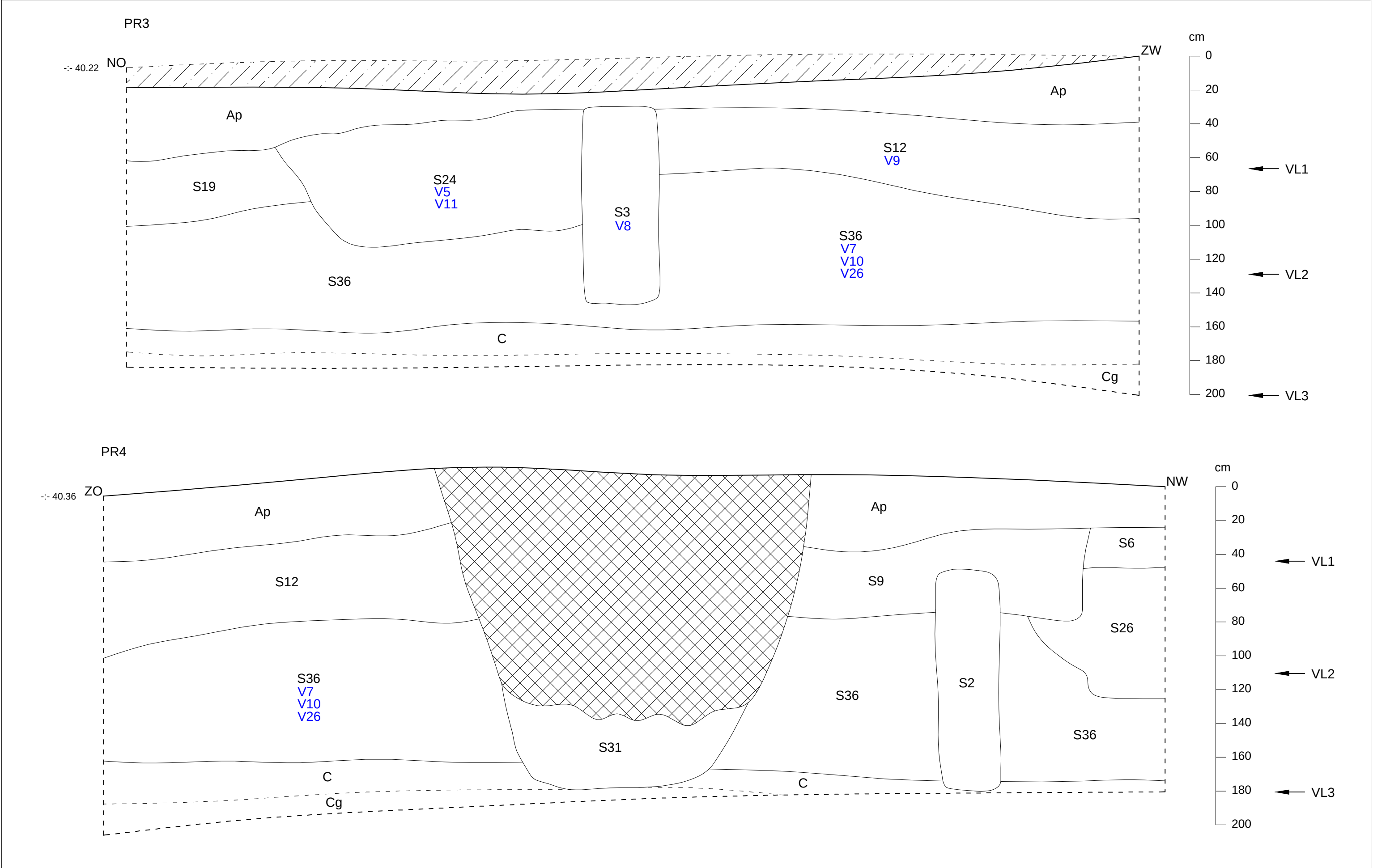
Windrichting

2C

Tertiair

	2024J41 HA-24-AL	Onderwerp	Datum		Legende						
		Profielen	December 2024			Verstoring	V1	Vondstnummer	C	C-horizont	
	Hasselt - Aldestraat	Schaal 1 : 20			S1	Spoornummer	-:- 39.16	Hoogte TAW	Cg	Gley	
					1	Laagnummer	NW ZO	Windrichting	2C	Tertiair	

	2024J41 HA-24-AL		Onderwerp	Datum	Legende						
			Coupes	December 2024	 Verstoring	V1	Vondstnummer	C	C-horizont	 Afgegraven	
	Hasselt - Aldestraat	Schaal 1 : 20	01 m	S1	Spoornummer	-:- 39.16	Hoogte TAW	Cg	Gley		
				1	Laagnummer	NW ZO	Windrichting	2C	Tertiair		

